

Samen voor een mooi en duurzaam Flevoland

Jaarverslag en verantwoording 2020

Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland
Botter 11-47
8232 JS Lelystad
tel: 0320-253505
email: info@nmfflevoland.nl
web: www.nmfflevoland.nl

natuur en milieu **flevoland**
federatie

Inhoudsopgave

Inhoud

Jaarverslag en verantwoording 2020	1
Voorwoord.....	4
1. Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland:.....	5
1.1 Missie.....	5
1.2 Meerjarenbeleidsplan 2020-2024	7
2.1.a Hoe gaat de NMFF te werk?.....	7
2.1.b Prioritaire thema's.....	8
1.3 De Natuur en Milieufederaties en Impactmeting 2020	10
1.4 Financiële middelen in 2020	11
1.4.1 CBF keur	11
1.4.2 Duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG).....	11
1.4.3 Nationale Postcode Loterij : Recordbedrag voor goede doelen!.....	12
1.4.4 ANBI - status	13
1.5 Financiële verantwoording	14
1.6 Toekomst.....	15
1.8 Leeswijzer voor het bestuursverslag.....	16
2. Thema: Energieneutraal Flevoland.....	18
2.1 Draagvlakverbetering voor Klimaat en Energie (101)	18
A. ENERGIENEUTRAAL FLEVOLAND: SAMEN ENERGIE OPWEKKEN	20
2.2 Ondersteuning NMF Energie (152).....	20
2.3 Participatiecoalitie Regionale Energie Strategie & aardgasvrije wijken (151)	20
2.4 Kennisnetwerk duurzaam Flevoland (103)	22
2.5 Stimuleren voortgezet onderwijs (sector Bouw en Techniek) richting energiezuinig bouwen en wonen.....	24
B.ENERGIENEUTRAAL FLEVOLAND: ENERGIE BESPAREN.....	30
2.6 Provinciale campagne Flevolandse Energie Agenda (FEA) (105).....	25
2.7 Energie Lokaal Flevoland tot 1 juni 2020 (9302)	26
2.8 Energielokaal Flevoland (vanaf 1 juni 2020) (110)	27
2.9 Wijk aanpak Lelystad: Energiewijken Lelystad (181).....	37
2.10 RRE Lelystad: Gebruik energie slim! (182).....	39
2.13 RRE Dronten: Gebruik energie slim! (187).....	44
2.14 Winkel Energielokaal Zeewolde (190)	46
2.15 RRE Zeewolde: Gebruik energie slim! (191)	48
2.16 RRE Urk: Energie besparen doen we samen! (191).....	51
3. Thema: Circulair Flevoland.....	57
3.1 Draagvlakverbetering voor Circulair Flevoland (201).....	55
3.2 6 Lokale Duurzame Gemeenschappen en Flevolandse voetafdruk (202).....	57
3.3 DD / Circulaire Challenge (203).....	59
3.4 Stimuleren 'circulaire regionale economie' bij voortgezet onderwijs	60
3.5 Circulaire bijeenkomsten bibliotheken Flevoland (213).....	61
3.6 Innovatietafels Circulair Lelystad (280).....	62
3.7 Servicepunt Circulaire economie (250).....	63
3.8 Ondersteuning lidorganisaties en burgers (205).....	63
3.9 NMFF-Fonds Verbruiken (207).....	67
3.10 Communicatie.....	73
4. Thema: Rijke Natuur en Mooi Flevoland.....	71
4.1 Draagvlakverbetering Natuur en Ruimtelijk Kwaliteit (301).....	72
4.4 Plan Boom (350).....	77
4.5 Ambassadeurs klimaatbuffers (351)	78
4.6 NMFF Lokaal Ruimte (360 en 361)	78
5. Reguliere taken	80
5.1 Management (401)	80
5.2 Structureel werk (402)	81

Bijlage 1 Bestuur, bureau en lidorganisaties.....	82
1) Samenstelling bestuur	82
2) Samenstelling bureau (per 31 december 2020).....	82
3) Nevenfuncties.....	82
4) Overzicht lidorganisaties (per 31 december 2020)	83
Bijlage 2 Afspraken met provincie over inzet provinciale subsidie.....	88
Bijlage 3 Verantwoordingsverklaring voor CBF.....	90
Bijlage 4 Impactmeting NMFF 2020: Facts & Figures.....	93
Bijlage 5 Impactmeting Landelijk	94
Bijlage 6 Jaarrekening.....	95
Bijlage 7 Begroting	95

Voorwoord

De Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland (NMFF) is de afgelopen jaren enorm gegroeid en het lukt ons om de 62 aangesloten lidorganisaties blijvend aan ons te binden. Ook tijdens het bijzondere afgelopen jaar waar de NMFF haar zeilen moest bijstellen als gevolg van het Coronavirus. Veel activiteiten dienden anders georganiseerd te worden. Het is de NMFF gelukt om veel projecten te continueren, maar desondanks kon niet alles worden afgerond in 2020. Een aantal projecten worden in 2021 afgerond.

Samenwerking en afstemming van standpunten en activiteiten met lidorganisaties en zusterorganisaties (zowel lokaal, als regionaal en landelijk) zijn belangrijk om als coördinator en verbinder op het vlak van duurzaamheid, energie, circulariteit en natuur in Flevoland effectief te kunnen opereren. Onze 62 lidorganisaties en leden hebben we daarbij betrokken als 'oren en ogen' en op maat ondersteund met advies en hulp. Dit deden we via ons Energieloket Flevoland, via de 6 lokale duurzame gemeenschappen en via ons NMFF-adviesloket Ruimte.

In de samenwerking met onze provinciale groene partners is geïnvesteerd met als doel een efficiënte groene samenwerking. NMFF, IVN-Flevoland, Flevo-Landschap en Landschapsbeheer Flevoland bedienen samen al vele jaren een breed palet aan doelgroepen op het terrein van natuur, milieu en duurzaamheid in Flevoland. Dit vanuit het besef dat we 4 verschillende organisaties zijn die vanuit de eigen rol en positie, met verschillende doelgroepen en met een verschillend instrumentarium in Flevoland werken aan duurzaamheid, milieu en natuur. Vanzelfsprekend werken we daarbij ook samen met Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.

De beleidsdoelen van de provincie zijn mede richtinggevend voor het werk van de Vereniging. De provincie verwacht een bijdrage van de NMFF voor maatschappelijk draagvlak voor de provinciale duurzame ambities en visie op vlak van energie, circulariteit en biodiversiteit. NMFF is partner van de Flevolandse Energie Agenda. We geven uitvoering aan het Energieloket Flevoland samen met provincie en gemeenten. We ondersteunen lokale energiecoöperaties en stimuleren bewonerscollectieven en wijken richting aardgasvrij wonen.

Heel veel werk doen we onzichtbaar, van inspraakreacties, ondersteuning aan lidorganisaties tot het zijn van klankbord voor overheden. Via onze website, de nieuwsbrief en sociale media tonen we hoe we samen met onze lidorganisaties werken aan een mooi en duurzaam Flevoland. Via de 2-wekelijkse radiorubriek 'Milieu en Duurzaamheid' van Omroep Flevoland belichten we duurzaam nieuws en tips voor een groot luisterpubliek. Op verzoek van de Omroep gaan we daar ook in 2021 mee door.

Binnen de samenwerking van de Natuur en Milieufederaties meten we onze gezamenlijke impact. Dit jaarverslag toont per thema welke impact we in Flevoland hebben gerealiseerd in 2020. Het overzicht in 'facts en figures' vindt u bij bijlage 4, De impactmeting van de gezamenlijke Natuur en Milieufederaties treft u bij bijlage 5.

Ik hoop, dat dit jaarverslag de lezer inspireert om mee te doen met de activiteiten van de NMFF. Wij staan open voor nieuwe ideeën en opmerkingen, waardoor wij ons werk nog beter kunnen doen.

Pieter Cassé
Voorzitter Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland

1. Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland: doel, missie en beleidsplan

1.1 Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland

De Natuur- en Milieufederatie Flevoland (NMFF) stamt uit 1986 en is opgericht als provinciale federatie van aangesloten organisaties. Net als bij de andere provincies, kreeg Flevoland zo een federatie die zich inzette voor versterking van de natuur en verbetering van het leefmilieu. We werken samen met onze leden aan een *Mooi en Duurzaam Flevoland*.

Inmiddels zijn we uitgegroeid naar een federatie met 62 lidorganisaties. Sinds 2010 zijn we verdrievoudigd in lidorganisaties. En deze groei blijft zich doorzetten!

Bewoners helpen bij hun inzet voor hun eigen leefomgeving zit in ons DNA. Daarnaast heeft de NMFF een eigenstandige positie ontwikkeld als behartiger van natuur- en milieubelangen, meebeslisser in gebiedsprocessen en versneller van duurzame ontwikkelingen. Flevoland is bij uitstek een provincie die voorop loopt bij het ontwikkelen van nieuwe initiatieven. Samenwerken met het bedrijfsleven, overheden en andere organisaties is belangrijk voor versnelling.

Wat de NMFF onderscheidt van andere regionale spelers zijn onze ideële drijfveer en onze onafhankelijkheid. Wat ons onderscheidt van andere groene ngo's zijn de langjarige gebiedskennis waarover de NMFF beschikt en het sterke provincie dekkende netwerk, dankzij onze lidorganisaties, en actieve bewoners, duurzame ondernemers, deskundigen. En ook ons goede netwerk met ambtenaren, bestuurders en politici. Wij zijn in staat om de verbinding te leggen tussen al deze partijen en hun taal te spreken, vooral met bewoners.

De NMFF is een onafhankelijke vereniging zonder winstoogmerk. Een team van professionals voert het dagelijkse werk uit. Daarbij zoeken we de samenwerking met bewoners(groepen), bedrijfsleven, overheden en andere organisaties. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, standpuntbepaling en projecten werkt de NMFF samen met onze aangesloten groepen, onze oren en ogen in het veld en partners bij het bouwen aan een mooie en duurzame provincie.

De Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland is een toekomstgerichte organisatie die duidelijk geworteld is in de Flevolandse samenleving. Daarbij worden 2 taken onderscheiden:

- de federatietaak naar onze achterban (waarbij de federatie zorgt voor legitimering doordat de groep is aangesloten),
- de maatschappelijke taak gericht op het beleidsproces van de eigen provincie (waarbij de aangesloten groepen en burgers de legitimatie voor het handelen van de federatie vormen).

Voor een aantal basistaken ontvangt de NMFF een basissubsidie van de provincie Flevoland. Daarnaast steunt de Nationale Postcodeloterij – via de koepel van de Natuur en Milieufederaties – ons werk. Tot slot zoekt de NMFF per project financiering. De NMFF heeft de ANBI status en wordt gekeurd door het CBF.

Missie

'De Natuur en Milieufederatie Flevoland werkt aan een mooie en duurzame provincie Flevoland: een provincie met een rijke natuur, mooi landschap en een gezond milieu. Een provincie waar we duurzaam wonen en werken, zodat de bewoners van Flevoland van een gezonde leefomgeving kunnen genieten, nu en straks.'

De NMFF zet zich in de provincie met hart in ziel in voor natuur en milieu in Flevoland.

Duurzaamheid doe je samen: we faciliteren, stimuleren en regisseren samenwerking met bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden. De NMFF creëert en neemt initiatieven die de provincie duurzamer maken.

Onze visie is dat NMFF met haar kennis en kunde lokale en

provinciale organisaties en gemeenschappen kan verbinden, kan ondersteunen (met kennis en kunde) en kan activeren via uitvoeringsgerichte activiteiten. Op deze wijze fungeert NMFF als de lokale en provinciale versneller richting duurzaamheid.

We zetten daartoe een mix van instrumenten in, met het accent op communicatie, participatie en bewustwording. Via onze projecten en activiteiten maken we burgers en bedrijven/ondernemers bewust en bieden we handelingsperspectieven.

Onze missie is in een slogan vervat; "Samen voor een mooi en duurzaam Flevoland". Het samenwerken met andere organisaties zit hierbij in de genen van onze federatie.

In een mooi en duurzaam Flevoland:

- zijn wonen, werken en reizen energieneutraal doordat Flevoland zuinig is met energie en grondstoffen en in zijn behoefte voorziet met hernieuwbare bronnen
- wordt gebied zorgvuldig benut en ontwikkeld en koesteren we natuur
- is het prettig wonen in de steden en dorpen met schone lucht en natuur om de hoek
- krijgen planten en dieren de ruimte in mooie natuurgebieden waarvan bewoners kunnen genieten
- is ruimte voor een groene economische ontwikkeling die méé investeert in duurzaamheid en een rijke natuur

Onze 63 lidorganisaties liggen verspreid over Flevoland.

Lidorganisaties zijn verdeeld over 3 thema's:

- energie
- circulaire (duurzame) steden & dorpen
- natuur en ruimte

Een actueel overzicht van onze lidorganisaties is opgenomen bij bijlage 1.

1.2 Meerjarenbeleidsplan 2020-2024

Het provinciale bestuur geeft richting aan de uitvoering van het Omgevingsplan en het Coalitieakkoord. Daarmee is de koers uitgezet hoe Flevoland zich verder gaat ontwikkelen. De Natuur- en Milieufederatie Flevoland wil daaraan bijdragen door een heldere inzet te geven op duurzaamheid, op een kosteneffectieve wijze. Dit doet Natuur en Milieufederatie Flevoland vanuit een zelfstandige positie, maar daarbij zoekt ze wel uitdrukkelijk de samenwerking met de provincie en andere partijen om te komen tot een mooi en duurzaam Flevoland.

Door het NMFF is een meerjarenbeleidsplan opgesteld voor de periode 2020- 2024. De wensen van de provincie, de beleidsdoelstellingen in het omgevingsbeleid en het nieuwe coalitie-akkoord van de provincie zijn medebepalend hierbij.

Het beleidsplan is opgesteld op basis van:

- de doelstelling van Natuur- en Milieufederatie Flevoland,
- de relevantie voor natuur en milieu,
- de verwachte ontwikkelingen in Flevoland,
- de samenwerking met lokale, provinciale en landelijke natuur- en milieugroepen.

2.1.a Hoe gaat de NMFF te werk?

De NMFF hanteert drie samenhangende strategieën voor een mooi en duurzaam Flevoland.

A. Initiëren en versnellen van duurzame ontwikkeling

*'Er kan nog veel gebeuren om Flevoland werkelijk duurzaam te maken.
Ons werk is dus nog lang niet klaar.'*

De NMFF ontwikkelt samen met haar lidorganisaties ideeën en concepten die bijdragen aan een mooi en duurzaam Flevoland. Soms voeren we die zelf uit en soms stimuleren we anderen om er mee aan de slag te gaan. Concrete voorbeelden zijn de lokale energieloketten, energiebesparingsprojecten met bewoners, lokale circulaire innovatietafels, het Voedselbos Almerè Oosterwold, de MarkerWadden, en de linksom-route luchthaven Lelystad.. Onze projecten hebben een innovatief en experimenteel karakter. Als een aanpak mainstream wordt, nemen anderen het stokje over zoals het project Voedselbos binnen het provinciale programma Nieuwe Natuur.

B. Maatschappelijke steun verwerven voor duurzame ontwikkeling

'Op thema's die ingrijpende keuzes vergen - zoals klimaat of mobiliteit – blijft het lastig wezenlijke verbeteringen voor elkaar te krijgen.'

Daarom heb je daarbij steun nodig van bewoners, ondernemers, opinieleiders, en niet in de laatste plaats van politici en bestuurders die naar al die mensen luisteren. De NMFF heeft een visie op duurzame ontwikkeling in de provincie Flevoland. Wij baseren die op feiten van hoe de provincie er voor staat en wat er mogelijk is. Die visie en deskundigheid zetten wij in om maatschappelijke en politieke steun te verwerven voor duurzame ontwikkeling. Dat doen we door onderzoek te laten doen, allianties te sluiten met bedrijven en kennisinstellingen, opinieonderzoek te doen, werkbezoeken te organiseren (zoals voor politici) en het perspectief van duurzaamheid in de media te laten doorklinken met een begrijpelijk verhaal. We zetten samen met onze lidorganisaties en met koplopers in het bedrijfsleven in op inspirerende pilots. Soms laten we als Vereniging onze tanden zien en dienen – met wetten en regels in de hand – zienswijzen in.

C. Netwerken ontwikkelen en inzetten voor duurzame ontwikkeling

'We zien een complexe netwerksamenleving, waarin niemand het eenzijdig voor het zeggen heeft. En we zien een brede duurzaamheidsbeweging van betrokken burgers en bedrijven.'

Onze vereniging groeit de laatste jaren fors in lidorganisaties. Daarnaast hebben we ook veel supporters van een mooi en duurzaam Flevoland; mensen die duurzame ontwikkeling belangrijk vinden. De NMFF is hun belangenbehartiger en gaat hen bovendien concreet helpen met duurzamer leven. Actieve bewoners slaan de handen ineen en gaan concreet aan de slag met duurzame energie, ontwikkelen circulaire oplossingen, lobbyen voor goede fietsinfrastructuur, gezonde voedselproductie en aantrekkelijke natuur om de hoek. De NMFF heeft nieuwe manieren ontwikkeld om aan te sluiten bij de behoeften van de 'doe-het-zelvers' van nu. Via onze duurzame communities, duurzaamheidswinkel, en lokale energieloketten leggen we de connectie naar overheden en bedrijven. De NMFF heeft en houdt hierbij haar verbindende en inspirerende rol in het netwerk van bedrijven en andere professionals.

2.1.b Prioritaire thema's

Het meerjarenbeleidsplan richt zich op 3 thema's. De thema's kennen hun eigen doelstellingen, te behalen resultaten en activiteiten.

A Energie-neutrale provincie: besparing en duurzame energie

- De NMFF wil werk maken van een energieneutrale provincie in 2030 (inclusief mobiliteit), via stimuleren van minder energieverbruik, vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen en 100% hernieuwbare groene energie met lokale participatie en draagvlak.

B Circulair Flevoland: samen werken aan duurzame steden en dorpen

- De NMFF zet zich in voor circulaire economie, met duurzame steden en dorpen met een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en daadwerkelijke verlaging van de *footprint* van de Flevolandse bewoners, zoals voor grondstoffen.

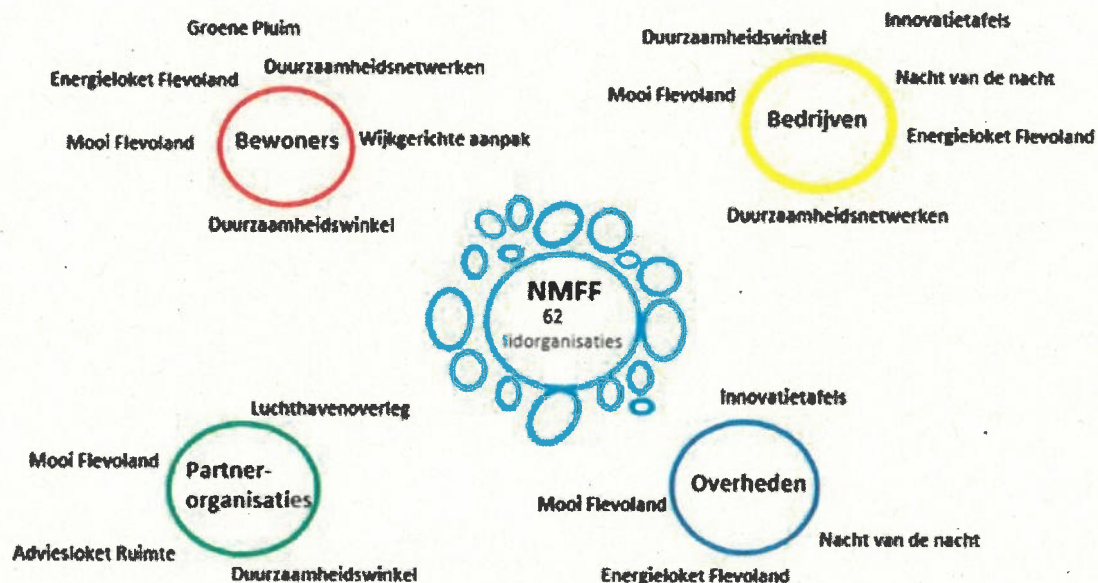
C Rijke natuur en een mooi landschap

- De NMFF zet zich in om in een groeiende provincie de ruimte en voorwaarden te blijven vinden voor een soortenrijke en gevarieerde natuur en een gezond en aantrekkelijk landschap dat ook voorbereid is op de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie).

De thema's kennen hun eigen doelstellingen, te behalen resultaten en activiteiten.

Doelgroepen van NMFF

NMFF richt zich op het betrekken van burgers (jong en oud), ondernemers, overheden en lidorganisaties bij de inhoudelijke thema's natuur, ruimtelijke kwaliteit, klimaat en energie. Hieronder vallen de subthema's: duurzame gebiedsontwikkeling, klimaatadaptatie, duurzaam bouwen, wonen en mobiliteit.

Qua doelgroep en netwerk richt de NMFF zich op:

- Lidorganisaties (thans 62 lidorganisaties);
- Lokale (inwoners)initiatieven zoals verenigd in onze lokale duurzame communities (Almere, Lelystad, Dronten, Zeewolde, Noordoostpolder en Urk);
- Vrijwilligers (energie, duurzaamheid, natuur);
- Burgers van Flevoland (jong en oud);
- Netwerk van ondernemers/ bedrijven (o.a. op vlak van energie, circulariteit en natuurrecreatie);
- Overheden (provincie, 6 Flevolandse gemeenten en Waterschap Zuiderzeeland);
- Netwerk van De Provinciale Natuur en Milieufederaties (in elke provincie is een N&M-federatie);
- Netwerk van de provinciale groene Flevolandse organisaties (SBB, NM, Flevo-landschap, LBF, IVN);
- Netwerk van andere regionale en landelijke organisaties voor thema's energie, ruimte en natuur (zoals Stichting Natuur en Milieu).

1.3 De Natuur en Milieufederaties en Impactmeting 2020

Samen voor mooie en duurzame provincies

De Natuur en Milieufederaties (NMF's) hebben in elke provincie een samenwerkingsverband met natuur-, milieu- en landschapsorganisaties en vrijwilligersgroepen. Ze vormen zo een hecht en kleurrijk netwerk door heel Nederland.

De NMF's werken aan mooie en duurzame provincies. Daarvoor ondersteunen we het maatschappelijk middenveld, zodat zij groene en duurzame projecten kunnen realiseren. We adviseren bedrijven en overheden en we voeren zelf duurzame projecten uit.

Jaarlijks meten de NMF's hun impact, die gekoppeld is aan de doelen en strategie zoals in het meerjarenbeleidsplan van de NMF's beschreven. Deze impactmeting doen we in samenwerking met onze stakeholders die een bijdrage leveren aan ons onderzoek.

Impact van de Natuur en Milieufederaties 2020:

- **Directe bijdrage aan een duurzame samenleving:**
De NMF's voeren eigen projecten en initiatieven uit om bij te dragen aan het creëren van draagvlak voor een duurzame samenleving. Deze projecten doen we op eigen initiatief, zijn vaak publiekscampagne's of -activiteiten, en vallen niet onder bijvoorbeeld de uitvoering van overheidsbeleid. Deze projecten richten zich vooral op de energietransitie, de circulaire transitie, klimaatadaptatie en biodiversiteitsherstel.
- **Versterken maatschappelijk middenveld:**
De NMF's werken samen met (vrijwilligers)organisaties die zich inzetten voor natuur, milieu en duurzaamheid. We empoweren deze organisaties zodat zij mooie projecten kunnen realiseren zoals een lokaal zonnepanelenproject of een voedselbos.
- **Verduurzamen beleid:**
De NMF's adviseren organisaties hoe zij duurzaamheid in de praktijk kunnen brengen. En we behartigen de belangen van natuur en milieu, en dragen zo bij aan (de versnelling van) de uitvoering van beleid van lokale en provinciale overheden en bij bedrijven. Dit doen we bijvoorbeeld door het meten van de voetafdruk. We zetten netwerken op voor kennisuitwisseling zodat bewustwording over duurzaamheid kan toenemen.

De landelijke impactcijfers zijn te vinden op: [Impact - Natuur en Milieufederaties](#)

1.4 Financiële middelen in 2020

De Natuur en Milieufederatie Flevoland ontving in 2020 diverse financiële middelen. Een overzicht opgenomen van de belangrijkste financieringsstromen.

Overzicht: financieringsstromen		
- Provincie	=	provinciale subsidie
- Provincie DD	=	Kennisprogramma Duurzaam Door van de provincie
- NPL 2020	=	Nationale Postcode Loterij bijdrage aan NMFF in 2020
- NMF-Fonds	=	Fonds van de Natuur- en Milieufederaties (NMF)
- Andere overheden	=	gemeenten Lelystad, Dronten, Zeewolde, Urk
- RVO	=	Regeling RRE
- Diversen	=	donaties van bedrijven en anderen

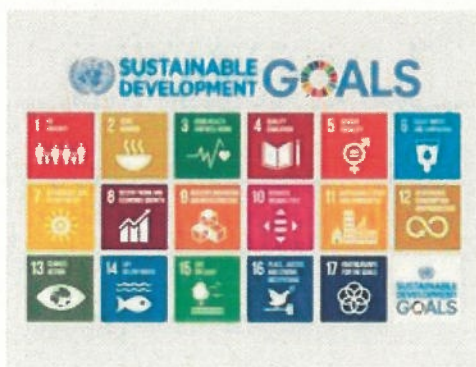
1.4.1 CBF keur

NMFF beschikt over het CBF-keurmerk. Het CBF-keurmerk garandeert een goede financiële administratie bij organisaties voor goede doelen. Ook in 2020 heeft NMFF het CBF-keur weer mogen voeren.

1.4.2 Duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's)

In 2015 hebben de regeringsleiders van de lidstaten van de Verenigde Naties 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen vastgelegd (Sustainable Development Goals, SDG's). Deze hebben betrekking op de meest urgente problemen in de wereld, zoals duurzame en betaalbare energie. Landen zijn opgeroepen om deze te vertalen naar nationale doelen en beleid.

Ook de private en publieke sector is opgeroepen positief bij te dragen aan een duurzame agenda. De SDG's kunnen helpen als gemeenschappelijke taal, bij het creëren van verbinding buiten de sector, en bij het beschrijven en meten van de impact. Het CBF stimuleert het maken van deze verbindingen. NMFF brengt daarom mede op verzoek van het CBF haar bijdrage aan de SDG's in kaart via impactmetingen.

NMFF draagt bij aan de onderstaande Duurzame Ontwikkelings Doelen (SDG's):

1.4.3 Nationale Postcode Loterij : Recordbedrag voor goede doelen!

Het belang van de Nationale Postcode Loterij voor het werk van goede doelen, kan niet genoeg benadrukt worden. De Natuur- en Milieufederaties ontvingen in 2020 een bijdrage van 2,25 miljoen euro van de Nationale Postcode Loterij (waarvan bijna 6 % gaat naar de NMFF). Met dat geld zetten de 12 Federaties, elk in hun eigen provincie, zich in voor natuur, milieu en landschap.

Vlnr: Sonja Sars (Netwerksecretaris), Postcode Loterij ambassadeurs Winston Gerschtanowitz en Gasfon Starreveld, Annie van de Pas (netwerkdirecteur) en Postcode Loterij ambassadeur Martijn Krabbé –

Foto: Roy Beusker Fotografie

Plan Boom: 10 miljoen bomen

In tuinen, bermen, plantsoenen, parken, bedrijventerreinen en in het buitengebied in heel Nederland. Voor en door burgers. "Plan Boom geeft iedereen de kans om direct iets bij te dragen voor het klimaat door mee te doen aan het planten van deze bomen. Daarom ben ik er zo trots op dat we dit plan, samen met een brede coalitie van partners, dankzij de bijdrage van de Postcode Loterij nu kunnen gaan realiseren", licht enthousiaste Netwerkdirecteur Annie van de Pas toe.

Natuur en Milieufederatie Flevoland is een van 12 Natuur en Milieufederaties die geld ontvangt van de Postcode Loterij. Van de 2,25 miljoen euro gaat bijna 6% naar de NMFF voor activiteiten zoals:

- de jaarlijkse prijs de Groene Pluim;
- de maandelijkse thema-campagne's voor 6 lokale duurzame communities (Almere, Lelystad, Dronten, Zeewolde, Noordoostpolder en Urk);
- de energiewinkels in Lelystad, Dronten en Zeewolde;
- het Energieloket Flevoland, de lokale spreekuren en haar energiecampaagnes in 6 gemeenten (Almere, Lelystad, Dronten, Zeewolde, Noordoostpolder en Urk);
- jaarlijks evenement de Nacht van de Nacht,
- de natuur-webportal MooiFlevoland.nl en haar campagne's;
- het NMFF-fonds Verbraaken ter ondersteuning van onze lidorganisaties;
- de inzet van diverse communicatiemiddelen (o.a. NMFF-website).

1.4.4 ANBI - status

De Natuur en Milieufederatie Flevoland heeft de ANBI-status, en is dus een Algemeen Nut Beogende Instelling.

1.5 Financiële verantwoording

Inkomsten en bestedingen van Natuur en Milieufederatie Flevoland

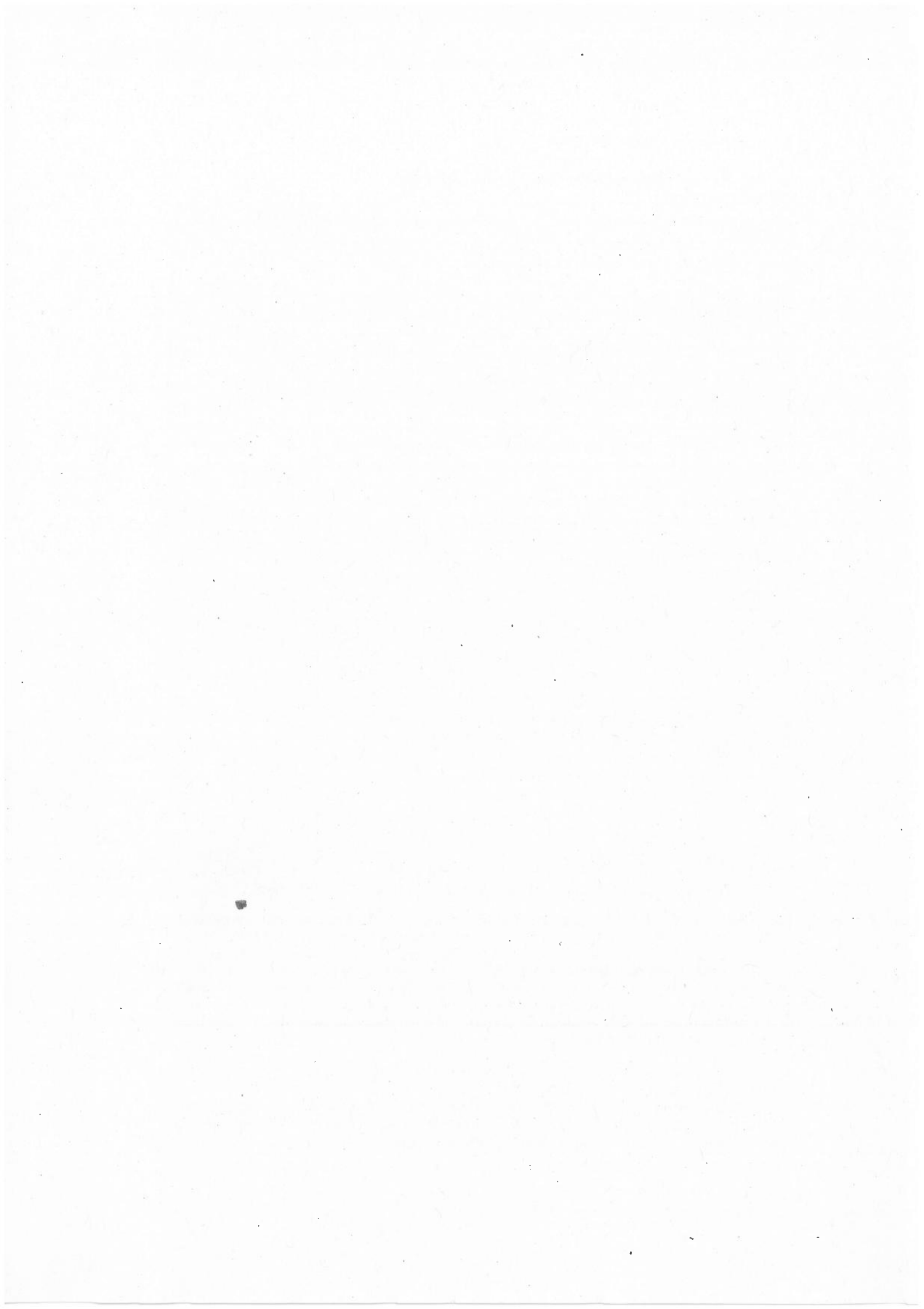
BATEN	Realisatie	
	2020	
	in Euro's	
Baten van particulieren	17	0 %
Baten van bedrijven	750	0 %
Baten van subsidies van overheden	764.034	81 %
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	171.572	18 %
Baten van andere organisaties zonder winststreven	7.081	1 %
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten	0	0 %
Overige baten	0	0 %
TOTAAL BATEN	943.454	100%
LASTEN		
Besteed aan doelstellingen		
Programma Reguliere Taken	51.578	6 %
Programma Energieneutraal Flevoland	562.523	66 %
Programma Natuur en Mooi Flevoland	58.736	7 %
Programma Circulair Flevoland	183.337	21 %
TOTAAL LASTEN	856.175	100%
RESULTAAT	87.279	
Bestemmingsreserves	16.455	
Continuïteitsreserve algemeen	70.824	
	87.279	

NMFF werkt met een taakstellende begroting waarbij gedurende het jaar aanvullende projecten geworven moeten worden. Zo zijn ook in 2020 aanvullende opdrachten gerealiseerd.

De continuïteitsreserve bedraagt minimaal 33 % van de jaarlijkse vaste lasten, welke wordt voorgeschreven van de koepelorganisatie de Natuur en Milieufederaties. Er is een bedrag van € 70.824,- toegevoegd om hieraan te kunnen voldoen. De continuïteitsreserve bedraagt € 326.718,-. Dit is voldoende om als buffer te dienen voor het opvangen van tegenvallers en als achtergronddekking bij het nemen van risicovolle beslissingen.

Aan de bestemmingsreserve 'reserve financiering activa bedrijfsvoering' is € 3.519,- toegevoegd, waardoor de reserve € 13.523,- bedraagt.

Aan de bestemmingsreserve 'Mooi Flevoland.nl' is € 12.936,- toegevoegd, waardoor de reserve € 34.269,- bedraagt. De reserve is gevormd voor de continuering van het Natuurbeleef-platform MooiFlevoland.nl zodat de komende jaren nog diverse activiteiten daarvoor gepleegd kan worden.

1.6 Toekomst

De begroting 2021 laat een positief resultaat zien van € 58.508,-. Dit positieve begrote resultaat ontstaat door begrote baten van € 1.139.523,- en begrote lasten van € 1.081.015,- (besteed aan de doelstellingen).

De resultaten worden middels resultaatbestemming toegevoegd c.q. onttrokken aan het eigen vermogen. De geplande besteding van middelen aan doelen / programma's / activiteiten en de beoogde resultaten hierbij, zijn opgenomen in het meerjarenbeleidsplan.

De maatregelen die genomen zijn in de strijd tegen het coronavirus hebben impact op de gehele Nederlandse samenleving. Ook NMFF wordt hiermee geconfronteerd. De maatregelen hebben mogelijk een negatief effect op het begrote resultaat over het boekjaar 2021. De omvang van het effect is echter vooralsnog niet in te schatten. Het eigen vermogen en de liquiditeitspositie zijn voldoende gezond om dit te kunnen opvangen, waardoor de gevolgen geen impact op de jaarrekening 2020 en de continuïteit van NMFF zullen hebben.

Op kortere en langere termijn zijn verder geen bijzonderheden te vermelden welke van invloed zijn op de Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland. De Vereniging ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet.

1.7 Risicobeleid

De NMFF streeft ernaar om risico's die gerelateerd zijn aan de samenwerking, bestuur en management, operationele zaken, financieel management, informatie management en juridische verantwoordelijkheden zo goed mogelijk te beheersen. Het gaat niet primair om het vermijden van risico's maar om het herkennen en beheersen ervan; dus om het identificeren en ondernemen van passende reacties om schade te voorkomen of te beperken. Risicomanagement maakt integraal onderdeel deel uit van de planning en control cyclus en van projectmanagement en is van toepassing voor iedereen in de organisatie.

De belangrijkste risico's zijn geïdentificeerd en van beheersmaatregelen voorzien, zoals:

- In 2020 is de subsidierelatie met de Nationale Postcode Loterij (NPL) geëvalueerd, waarna besloten is tot een verlenging van de toekenning van 5 jaar. Deze reguliere bijdrage van de NPL is al geruime tijd constant. Er zijn echter nog steeds kansen dat de kansspelwetgeving gaat wijzigen, waardoor het hele bijdragenbeleid kan gaan veranderen.
- Er is binnen de twaalf Natuur en Milieufederaties (NMF) onderling een Participantenovereenkomst afgesloten. Hierin is de onderlinge samenwerking tussen de federaties geborgd met financiële afspraken, afspraken over toe- en uittreding en afspraken over het gebruik van de naam en het logo. Ook is daarin opgenomen dat indien NPL-gelden gaan wegvallen alle federaties zelf gaan bijdragen aan NMF, waarbij solidariteit de insteek is. Dit kan in de toekomst leiden tot onverwachte onkosten voor de NMFF.
- Om meer projecten te kunnen werven hebben alle medewerkers een cursus Projectmanagement en Projectmatig werken gevolgd. Daardoor hopen we de acquisitievaardigheden van onze medewerkers te verbeteren en meer projecten te verwerven.

In 2021 zal het risicobeleid opnieuw worden bekeken en verder worden ontwikkeld.

1.8 Leeswijzer voor het bestuursverslag

Het jaarverslag volgt de indeling van het werkplan en het meerjarenbeleidsplan, namelijk:

A **Energieneutrale provincie: besparing en duurzame energie**

- De NMFF wil werk maken van een energie neutrale provincie in 2030 (inclusief mobiliteit), via stimuleren van minder energieverbruik, vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen en 100% hernieuwbare groene energie met lokale participatie en draagvlak.

B **Circulair Flevoland: samen werken aan duurzame steden en dorpen**

- De NMFF zet zich in voor circulaire economie, met duurzame steden en dorpen met een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en daadwerkelijke verlaging van de *footprint* van de Flevolandse bewoners, zoals voor grondstoffen.

C **Rijke natuur en een mooi landschap**

- De NMFF zet zich in om in een groeiende provincie de ruimte en voorwaarden te blijven vinden voor een soortenrijke en gevarieerde natuur en een gezond en aantrekkelijk landschap dat ook voorbereid is op de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie).

Per onderdeel volgt een verantwoording van de activiteiten zoals deze in 2020 zijn uitgevoerd.

Accenten vanuit Meerjarenbeleidsplan 2020-2024

Onze droom

Wij dromen van een Flevoland waar duurzame energie voor iedereen beschikbaar is.

Wat gaan we de komende jaren doen?

De NMFF wil werk maken van de energietransitie. Wij streven een centrale en actieve rol na in de uitwerking van het klimaatakkoord. De NMFF is hierbij adviseur en makelaar tussen bouwers en andere relevante bedrijven, opdrachtgevers als corporaties, bewoners en gemeenten. Landelijke ontwikkelingen vertalen we naar de regio.

Energieneutrale provincie: besparing en duurzame energie

- De NMFF wil werk maken van een energieneutrale provincie in 2030 (inclusief mobiliteit), via stimuleren van minder energieverbruik, vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen en 100% hernieuwbare groene energie met lokale participatie en draagvlak.

Onze accenten voor 2020:

1. Energiebesparing in gebouwen bevorderen

Energieverbruik is in Flevoland sterk gekoppeld aan de gebouwde omgeving (huishoudens en bedrijven) en transport. De NMFF legt zich vooral toe op de gebouwde omgeving, en wil eigenaren en bewoners aanzetten tot energiebesparing en hen verbinden aan marktpartijen met een goed aanbod. De NMFF is bij uitstek goed gepositioneerd om te bemiddelen tussen vragers en aanbieders van energiebesparing en –opwekking, om een belangeloze afzender te zijn van nieuwe informatie en nieuwe ontwikkelingen aan te jagen. Binnen de Participatiecoalitie werken we aan het simuleren van energiezuinige en aardgasvrije wijken.

2. Productie van hernieuwbare energie met draagvlak verhogen

In 2030 wil de provincie energieneutraal zijn, inclusief transport. We blijven partijen uitdagen in het aantrekkelijk maken van de oplossingen die we nu al voor handen hebben, maar die nog een flinke opschaling behoeven. En lokale energie-initiatieven ondersteunen we hierbij. We werken hierbij samen met EnergieSamen via de Participatiecoalitie. Ook bij mobiliteit blijven we zoeken naar kansen voor schoner transport.

3. Energieneutrale en aardgasvrije wijken stimuleren

Het stimuleren van particuliere woningeigenaren, huurders en bewonerscollectieven richting wijkgerichte en collectieve aanpakken, zoals via een buurtgerichte aanpak. We werken hierbij samen met onze partners via de Participatiecoalitie, lokale energie-initiatieven en gemeenten.

Aan bovenstaande accenten heeft NMFF in 2020 gewerkt via de hierna weergegeven projecten.

2. Thema Energieneutraal Flevoland: besparing & duurzame energie

Energiek op weg naar een Energieneutraal Flevoland

2.1 Draagvlakverbetering voor Klimaat en Energie (101)

Doel:

- Belangrijke actoren op het thema klimaat en energie stimuleren om elkaar te versterken en aan te vullen.
- Begrip stimuleren voor elkaars standpunten in het belang van een breed gedragen energievisie (provinciaal en gemeentelijk).
- Versterken van het draagvlak voor klimaatmaatregelen en het beleefbaar maken van het klimaatvraagstuk door en voor de inwoners van Flevoland.
- Bouwen aan het maatschappelijk draagvlak voor de transitie naar een energieneutraal Flevoland.

Impact:

Betrokken bij beleidsontwikkeling voor de energietransitie, waarbij 60 % van onze inbreng is overgenomen.

Voorbeeld:

NMFF adviseerde en stimuleerde betrokkenheid en participatie van natuurorganisaties, energiecoöperaties en bewoners bij de Regionale Energie Strategie Flevoland.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Participatie proces rond de Regionale Energie Strategie en het partnership van het FEA-netwerk (inbreng gericht op betrekken energie-initiatieven, stimulering bewoners 'woningeigenaren en huurders') energiebesparing en energiezuinige woningen en vastgoed. - deelname adviesraad RES (4 keer per jaar = $6 \times 4 = 24$) - deelname werkgroep RES (8 keer per jaar = $6 \times 8 = 48$) - deelname diverse thematische themagroepen (RES-bouwstenen: 120 uur) - ontwikkeling themagroep 'participatie' waarvan NMFF trekker is (76 uur) - deelname bijeenkomst FEA-netwerk = (2 keer per jaar = $2 \times 4 = 8$ uur)	276	280,5
Verbinden lidorganisaties en groene partners (waaronder natuur- en landschapsorganisaties o.a. SBB, NM, LBF en Flevolandschap) bij de uitvoering van het vigerend beleid rond zonne-energie en windenergie met respect voor natuur en landschap - zonne-energie overleg landelijk gebied (4 keer p/j = $4 \times 4 = 16$ uur) - wind-energie overleg (4 keer per jaar = $4 \times 4 \text{ p/j} = 16$ uur)	32	32
Deelname themaoverleg energie van de provinciale Natuur- en Milieufederaties (kennisontwikkeling en ervaringsleren) (2 x 4 uur)	8	8
Totaal	316	320,5

Resultaten

o Participatie Flevolandse Energie Agenda (FEA) en Regionale Energiestrategie (RES)

De provincie heeft in 2020 de concept-Regionale Energie Strategie voor Flevoland (RES) Flevoland opgesteld. Medewerkers van NMFF zijn hierbij gedurende 2020 intensief betrokken geweest, door deelname aan de Adviesraad RES en deelname aan bijna alle RES-werkgroepen (Zon, biomassa Bedrijven en Instellingen, besparingspotentieel huizen, Ruimtelijke Potentie, Opslag, Warmte, Infrastructuur en Monitoring). Na oplevering van de concept-RES (zomer 2020) is in het najaar 2020 een start gemaakt met de voorbereidingen voor de RES 1.0 die voor de zomer 2021 zal verschijnen.

Alle bijeenkomsten na 15 maart vonden digitaal plaats. Vanwege corona zijn veel FEA activiteiten, zoals excursies niet doorgegaan.

o NMFF trekker RES-werkgroep 'participatie en draagvlak'

NMFF is ook in 2020 op verzoek van de provincie trekker van de RES-themagroep 'participatie en draagvlak' waarin samen met overheden, energiecoöperaties en bedrijven aanbevelingen zijn uitgewerkt voor een maatschappelijk gedragen regionale energiestrategie. Een deel van de aanbevelingen zijn vertaald naar de concept-RES Flevoland.

o NMFF tijdelijk trekker RES-thema 'Human Capital Agenda'

Vanwege het ontbreken van een trekker voor het RES-thema "Human Capital Agenda" (HCA) heeft NMFF tijdelijk het initiatief genomen tot formulering van een goede agenda hiervoor samen met VNO-NCW en Techniek Nederland. Deze agenda richt zich op het opleiden en werven van voldoende vakmensen voor uitvoering van de energietransitie. De concept-opzet van de agenda is overgenomen door de provincie.

o Verbinden lidorganisaties en groene partners bij het thema duurzame opwekking met respect voor natuur en landschap, mede in het kader van de nieuwe Omgevingsvisie

Met Natuur- en landschapsorganisaties (zoals LBF, Flevolandschap en Natuurmonumenten) en de Flevolandse energiecoöperaties is een aantal malen overleg plaats geweest over hun zienswijze en aandachtspunten bij een ruimtelijke vertaling van grootschalige zonne-energie en windenergie in Flevoland. De NMFF heeft daarnaast deelgenomen aan de provinciale ambtelijk werkgroep van de Structuurvisie Zon. Deze werkgroep is in 2020 verbonden met de RES-werkgroep Zon, waarin ook kansen en beperkingen voor grootschalige zon op dak en water verder zijn verkend. De NMFF brengt haar visie daarin vanuit de eerder door ons in 2018 opgestelde 'zonneladder Flevoland'.

o Participatie bij gemeentelijke warmtevisies

Gemeenten dienen eind 2021 over een gemeentelijke warmtevisie te beschikken. NMFF heeft op verzoek van de gemeenten Lelystad, Zeewolde en Urk hierbij geadviseerd, via deelname aan lokale bijeenkomsten, interviews en diverse overleggen.

o Deelname themaoverleg energie van de provinciale Natuur- en Milieufederaties (kennisontwikkeling en ervaringsleren):

Medewerkers namen deel aan kennisuitwisseling en trainingsbijeenkomsten van de Natuur en Milieufederaties over de thema's energietransitie en duurzame energie. Dit heeft nieuwe inzichten, methoden en aanpakken opgeleverd die worden vertaald naar Flevoland. Vanwege corona hebben al deze bijeenkomsten online plaatsgevonden.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit de provinciale subsidie. Bij dit project is sprake van een lichte urenoverschrijding door de activiteiten binnen de RES-Flevoland. NMFF participeerde in de RES-Adviesraad en nam deel aan alle RES-werkgroepen. Ook was NMFF trekker van de RES-werkgroep 'participatie en draagvlak' en tijdelijk trekker van de RES-Human Capital Agenda. Inzet van extra uren is aanvullend gefinancierd vanuit de Nationale PostcodeLoterij.

A. ENERGIENEUTRAAL FLEVOLAND: SAMEN ENERGIE OPWEKKEN

2.2 Ondersteuning NMF Energie (152)

Doel: delen van succesvolle energie-initiatieven met andere federaties

Impact:

513 collectieve energie-initiatieven landelijk zichtbaar gemaakt en ondersteund

9 Flevolandse energie-initiatieven zichtbaar gemaakt en ondersteund

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde uren</i>
Uitwisseling kansen en knelpunten en ondersteunen lokale energiecoöperaties en energie-initiatieven	25	25
Totaal	25	25

Resultaten

De NMF's ondersteunen in 12 provincies energie-initiatieven. In 2020 zijn door de NMF's meer dan 500 energie-collectieven in Nederland ondersteund, zie voor overzicht www.energie-initiatief.nl. NMFF ondersteunde in Flevoland actief 6 lokale energiecoöperaties en is betrokken bij een tiental lokale energie-initiatieven.

Financiën en organisatie

Dekking vanuit het landelijke St. Fonds NMF's. Project is conform planning uitgevoerd.

2.3 Participatiecoalitie Regionale Energie Strategie & aardgasvrije wijken (151)

Doel

De participatiecoalitie draagt bij aan maatschappelijk gedragen RES-sen. Hierbij is ondersteuning van de lokale energie-initiatieven (-beweging) nodig en draagvlak en bewustwording bij bewoners. Bottom-up, zowel in wijken naar aardgasvrij, als voor hernieuwbare opwek.

Impact:
Maatschappelijk gedragen Regionale Energiestrategie Flevoland
6 wijken ondersteund op weg naar aardgasvrij wonen

Buitenkans op weg (voor Corona-virus)

Golfpark Lelystad op weg (na Corona-virus)

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
RES: Organiseren inbreng in RES-regio Flevoland, mede vanuit groene en energie initiatieven (samen met EnergieSamen)	90	86
RES: Organisatie masterclas/excursie met initiatieven voor staten- en raadsleden	45	20
Uitvoeringsprogramma RES; Aanspreekpunt voor lokale energie-initiatieven	50	56
Uitvoeringsprogramma RES: afstemming en inbreng met EnergieSamen richting provincie, gemeenten en waterschap	50	59
Wijkaanpak Aargasvrij: vinden en intake bewonersinitiatieven (samen met Buurkracht)	25	48
Wijkaanpak Aargasvrij: begeleiden van wijken door wijkondersteuners (samen met Buurkracht)	70	70
algemeen: deelname training en kennisontwikkeling en input leveren voor ontwikkeling handreikingen en tools	10	12
Totaal	340	351

Resultaten

In de zomer van 2019 werd het Klimaatakkoord gesloten tussen overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties, zoals de Natuur en Milieufederaties. Het succesvol uitvoeren van het Klimaatakkoord lukt alleen samen met bewoners. Voor advies en ondersteuning kunnen gemeenten en regio's terecht bij de 'Participatiecoalitie'. Tot 2022 bieden we regio's en gemeenten advies en ondersteunen bij het opstellen van maatschappelijk gedragen regionale energiestrategieën (RES).

Lokale energie-initiatieven, zoals VVE's, helpen we verder met energie-advies en desgewenst maken we een koppeling naar een marktpartij of de provinciale organisatie EEF om verder onderzoek en realisatie op zich te nemen.

Wijkgerichte energie-initiatieven hebben we ondersteund met kennis en advies op weg naar aargasvrij wonen. Via het energieloket Flevoland kloppen regelmatig bewonersinitiatieven bij de NMFF aan voor hulp. In 2020 gaven we ondersteuning aan zes initiatieven: 1 Almeerse wijk (Buitenkans), en 3 Lelystadse wijken (Golfpark Lelystad, Jagersveld Lelystad, VVE Bastion Lelystad), 1 initiatief in Dronten (Golfwijk) en 1 initiatief in Noordoostpolder (Energiek Nagele). Gedurende 2020 zijn diverse contacten geweest met wijkcollectieven in respectievelijk Dronten, Almere en Zeewolde. Hieruit zijn warmte contacten voortgevloeid. Deze ondersteuning zullen we in 2021 verder doorontwikkelen en aanbieden aan meer wijken in Flevoland. Dit met oog op de warmtetransitievisies die elke gemeente eind 2021 gereed dient te hebben.

NMFF heeft deelgenomen samen met energie-initiatieven (Flevolandse vertegenwoordigers van EnergieSamen) aan het proces gericht op een Regionale Energie Strategie voor Flevoland. Continu is over onderdelen van deze energiestrategie overleg en afstemming geweest met de vertegenwoordigers van EnergieSamen en natuurorganisaties over in te nemen standpunten. Daarnaast roerden we ons richting projectontwikkelaars en gemeenten, zodat grootschalige energie-opwek wordt ontwikkeld met oog voor natuur en landschap en met participatie van bewoners.

Tevens bracht NMFF kennis in over de wijze waarop 50% lokaal eigendom en coöperatief ontwikkelen concreet in beleid van de provincie, gemeenten en waterschap kan worden vormgegeven. Op verzoek van lokale energiecoöperaties neemt NMFF deel aan landelijke kennisbijeenkomsten, en we organiseren vervolgens de kennisontwikkeling daarover in Flevoland richting energie-initiatieven zoals over de doorontwikkeling van de Postcoderoos Regeling.

Financiën en organisatie

Dekking vanuit de landelijke NMF's. Project is conform planning uitgevoerd.

2.4 Kennisnetwerk duurzaam Flevoland (103)

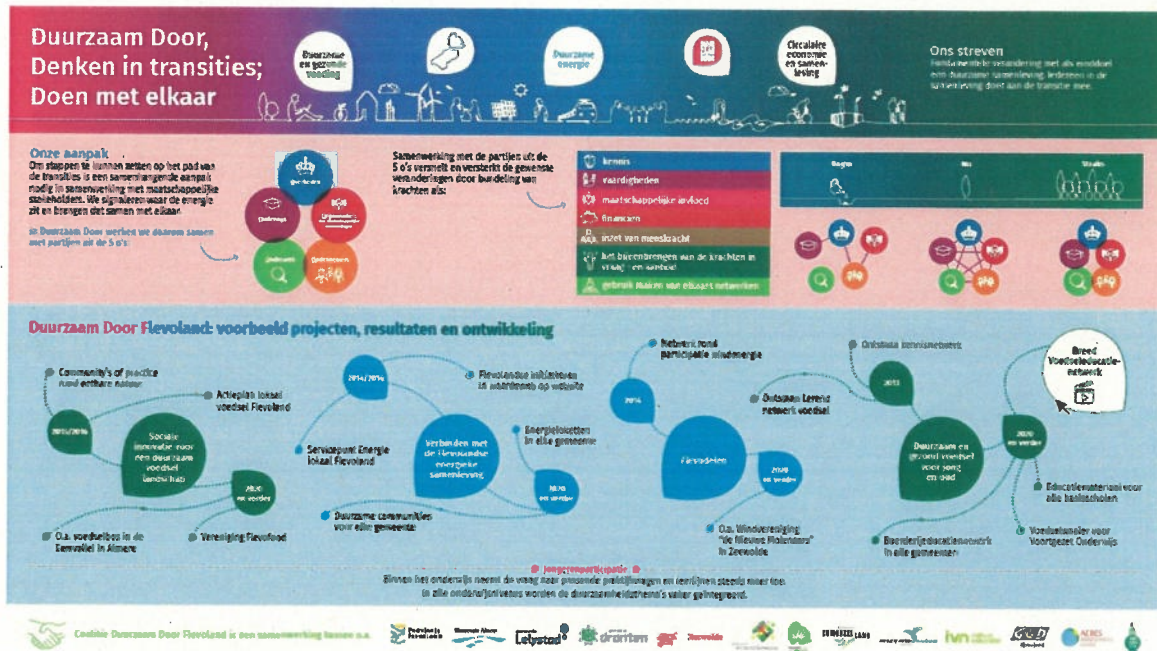

Doel:

Inzet leveren ten behoeve van het provinciale programma Duurzaam Door provinciaal voor projecten en activiteiten horende bij de thema's energie, circulair en voedsel. Kennisdeling stimuleert dat belangrijke actoren op diverse thema's elkaar versterken en aanvullen en zo tijdig kansen voor samenwerking worden benut.

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde uren</i>
Deelname bestuurlijk overleg programma DuurzaamDoor (2 x 3,5 uur)	7	8
Vorbereiding en deelname overlegbijeenkomsten provinciaal programma DuurzaamDoor	18	20
Totaal	25	28

Resultaten

Het programma Duurzaam Door gaat over sociale innovaties in een groene economie. Sinds enkel jaren neemt NMFF op verzoek van de provincie deel aan het kennisnetwerk Duurzaam Flevoland. Het kennisnetwerk richt zich op kennisdeling en samenwerking rond 3 duurzame thema's: energie, circulair (grondstoffen) en voedsel. NMFF is daarnaast projectleider van het project 'circulaire challenge' gericht op het verkleinen van de Flevolandse voetafdruk in samenwerking met partners van DuurzaamDoor en bibliotheken. De inbreng die zij leverden en de kennis en ervaringen op het vlak van CEPA (communicatie, educatie, participatie en activiteiten) wordt verwerkt in de uitvoering van het project.

NMFF heeft deelgenomen aan het bestuurlijk overleg in januari 2020 en in december 2020. NMFF heeft haar inbreng geleverd aan de door de provincie uitgevoerde evaluatie en aan de ontwikkelde 'praatplaat Duurzaam Door'. Ook heeft NMFF op verzoek van de provincie lidorganisaties en initiatieven geattendeerd op de MAEX Impuls in september. Dit is een fonds voor initiatieven die bijdragen aan de maatschappij en die hun organisatiekracht willen versterken (een onderdeel dat vaak moeilijk te financieren is).

Financiën en organisatie

Dekking komt vanuit de provinciale budgetsubsidie. Er is een kleine urenoverschrijding, omdat door Corona meer afstemming met de provincie en partners nodig was over een latere start van het project 'circulaire challenges'.

2.5 Stimuleren voortgezet onderwijs (sector Bouw en Techniek) richting energiezuinig bouwen en wonen (104)

o	Doel
-	Studenten van de opleiding Duurzame Bouwkunde van Hogeschool Windesheim, bouwgerichte opleidingen van het ROC (praktoraat circulair), VMBO-opleidingen en Technasia nemen deel aan onderwijs-activiteiten om ervaring op te doen met de praktijk en mee te denken met benodigde oplossingen.

Impact
leerlingen van Duurzame Bouwkunde van HBO-opleiding Windesheim Flevoland betrokken bij vraagstukken van de energietransitie in de gebouwde omgeving

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
opstellen en uitvoeren onderwijsprogramma (kennissessies, workshops) voor technasia, VMBO, MBO, HBO in Flevoland	50	61
Totaal	50	61

Resultaten

Vanaf 2017 biedt NMFF programma-activiteiten passend bij het voortgezet onderwijs in Flevoland (technasia, VMBO, MBO en hoger onderwijs). Vooral leerlingen van de Technasia, studenten van de opleiding Duurzame Bouwkunde van Hogeschool Windesheim, studenten van AERES Almere en Dronten, studenten van bouwgerichte opleidingen van MBO/ROC-en van de VMBO-opleidingen maken hier gebruik van. In 2020 zijn deze verzoeken afgenomen, omdat veel onderwijsactiviteiten vanwege corona anders zijn ingericht. De focus heeft daarom in 2020 geheel gelegen op de samenwerking met de opleiding Duurzame Bouwkunde van HBO-Windesheim Flevoland:

- Deelname aan de beoordelingscommissie van 4e jaars afstudeerscripties van HBO-Windesheim Duurzame Bouwkunde.
- Deelname aan de maatschappelijke adviescommissie van HBO-Windesheim Duurzame Bouwkunde.

Financiën en organisatie

Dekking komt vanuit de provinciale budgetsubsidie voor 50 uur. Er is een lichte urenoverschrijding vanwege het overleg met scholen over andere invulling van de onderwijsprogramma's vanwege corona.

B. ENERGIENEUTRAAL FLEVOLAND: ENERGIE BESPAREN

NMFF zet zich enthousiast in om bewoners en bedrijven van Flevoland aan de slag te laten gaan met energiebesparing. Hiertoe onderneemt de NMFF diverse activiteiten, zoals energiebespaar-campagnes, wijkgerichte aanpakken, energieloketten in elke gemeente.

2.6 Provinciale campagne Flevolandse Energie Agenda (FEA) (105)

Doel

Bijdragen aan een provinciebrede campagne gericht op draagvlak en bewustwording bij bewoners en bedrijven voor de energietransitie en de Regionale Energiestrategie Flevoland. Bottom-up, zowel in wijken naar aardgasvrij, als voor hernieuwbare opwek.

Impact:

Expertise van NMFF overgedragen aan de provincie en zo bijgedragen aan de ontwikkelde FEA-campagne

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde uren</i>
Deelname aan FEA-campagneteam van de provincie	50	29
Totaal	50	29

Resultaten

NMFF heeft op verzoek van de provincie deelgenomen aan het provinciale campagneteam in de eerste helft van 2020. NMFF heeft haar kennis en expertise beschikbaar gesteld voor het ontwikkelen van een provinciebrede campagne die het gedachtengoed van de Flevolandse Energie Agenda uitdraagt. En die tevens versterkend kan zijn op al lopende energiecampagnes, zoals door het Energieloket Flevoland en gemeentelijke energiebespaar-campagnes. In het campagneteam lag de focus op het ontwikkelen van een overstijgende centrale boodschap.

Financiën en organisatie

Dekking komt vanuit de provincie. Project is conform planning uitgevoerd en in april 2020 opgeleverd aan de provincie.

2.7 Energie Loket Flevoland tot 1 juni 2020 (9302)

Doelen tot Q1 en Q2:

- informatie en advies geven aan inwoners, wijkinitiatieven, energiecollectieven, ondernemers, instellingen en lokale overheden
- samenwerking met provincie, gemeenten, lokale energiecoöperaties, woningbouwcorporaties en bedrijven voor het kunnen zijn van een volwaardig energieloket

Impact:
Borging
 woningbouwcorporaties,
 onderwijs, bedrijven,
 overheden, energie-
 initiatieven

Vanaf 1 januari 2019 tot 1 juni 2020: 10.710

- 2.164 adviezen van 1-1-20 tot 1-06-20
- 8.546 adviezen van 1-1-19 tot 1-1-20

Vanaf 2015 tot 1 juni 2020: 13.339 adviezen

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren 2019	Gerealiseerde uren tot 1-06-2020
a) Vraagbaak: 1e lijns advies digitaal (digitaal & telefoon: 30 uur p/w)	1546	946	430
b) Vraagbaak: 1e lijns advies (spreekuur op centrale locatie in Flevoland: 3 dagdelen spreekuur ; 12 uur p/w)	619	355	206
c) Actueel houden site (8 uur p/w) www.energieloketflevoland.nl	412	312	216,5
d) Onderhoud centrale database Energieloket (2 uur p/w) (registratie, invoer gegevens, monitoring & analyse)	103	83	57
e) Communicatiemiddelen voor Energieloket	103	103	10
f) Doelgroepsspecifieke communicatiemiddelen (folders gericht op minima en anderstaligen, aanbod voor wooncoaches)			
g) Training loketmedewerkers (Actueel houden kennisniveau loketmedewerkers voor vraagbaak-functie)	21	21	43
h) Training vrijwilligers voor invullen loketdiensten	124	101	16
i) Ondersteunen en stimuleren energiecoöperaties	41	31	45
Totaal	2.969	1.952	1.023,5

Financiën en organisatie

Project is gestart op 1 januari 2019 en op 1 juni 2020 afgerond en opgeleverd aan de provincie.

Het aantal bestede uren is hoger bij de onderdelen:

- Actueel houden website: door de campagne 'ontdek je lekje' is extra storytelling bij Flevolandse bewoners opgehaald en op de website geplaatst. Ook is meer inzet gepleegd via de sociale media (facebook en twitter).
- Door de toename van de adviesvragen is er meer tijd besteed aan invoer van gegevens in de database.
- Gezien de toename in adviesvragen zijn nieuwe loketmedewerkers geworven, waardoor meer uren zijn besteed aan het trainen van loketmedewerkers.
- De energiecoöperaties hebben zich in 2019 verenigd in een Platform en NMFF gevraagd dit platform te ondersteunen als secretaris. Het Platform komt 2-maandelijks bijeen.

Het aantal bestede uren is lager bij de onderdelen:

- Vraagbaak 1^e lijns advies: de telefonische intake van adviesvragen is lager dan aanvankelijke geprognosticeerd. De meeste advies-vragen komen binnen via de website, mail en via de spreekuren. Sinds de eerste COVID-lock-down merken we wel een toename van telefonische advies-aanvragen. Ook zijn we in april 2020 met een chat-service gestart wat extra advies-aanvragen oplevert. De chat wordt in toenemende mate gebruikt door bewoners en bedrijven.

2.8 Energieloket Flevoland (vanaf 1 juni 2020) (110)

Doelen Q3 en Q4:

- informatie en energie- advies geven aan inwoners, wijkinitiatieven, energiecollectieven, ondernemers, instellingen en lokale overheden
- samenwerking met provincie, gemeenten, lokale energiecoöperaties, woningbouwcorporaties en bedrijven voor het kunnen zijn van een volwaardig energieloket
- mede ontwikkeling kwaliteitscriteria Landelijk Platform Energieloketten

Impact:

Vanaf 1 juni 2020: 5.584 adviezen

Tot 1 juni 2020: 2.164 adviezen

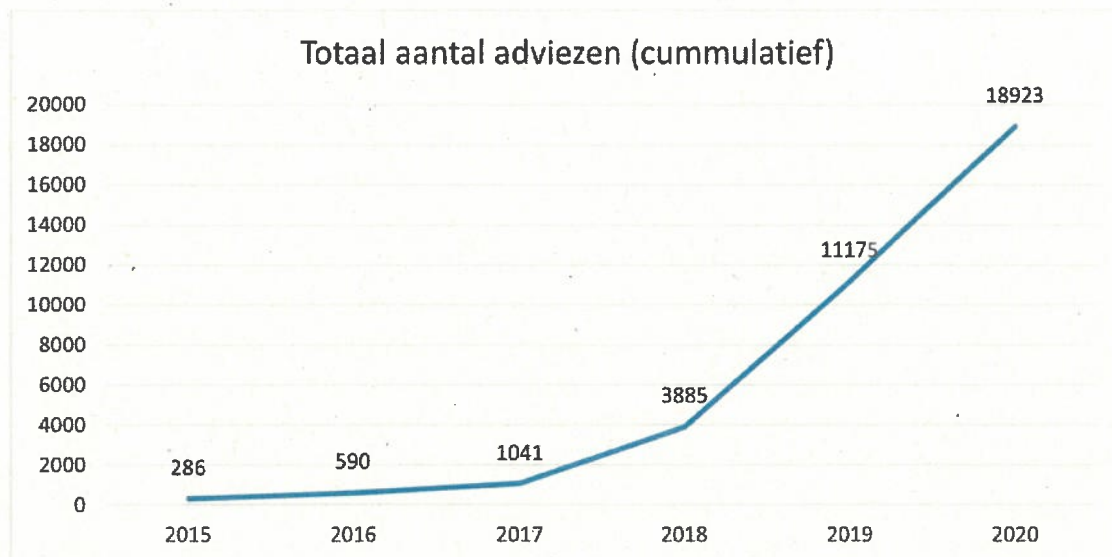
2020: toename van 7.748 energie-adviezen

2015 tot eind 2020: totaal 18.923 adviezen

Borging partners bij Energieloket Flevoland (ELF), zoals:

woningbouwcorporaties, onderwijs, bedrijven, overheden, energie-initiatieven

In 2020 zijn meer partijen verbonden bij het Energieloket, als samenwerkingspartner. Hiertoe horen ook bedrijven.

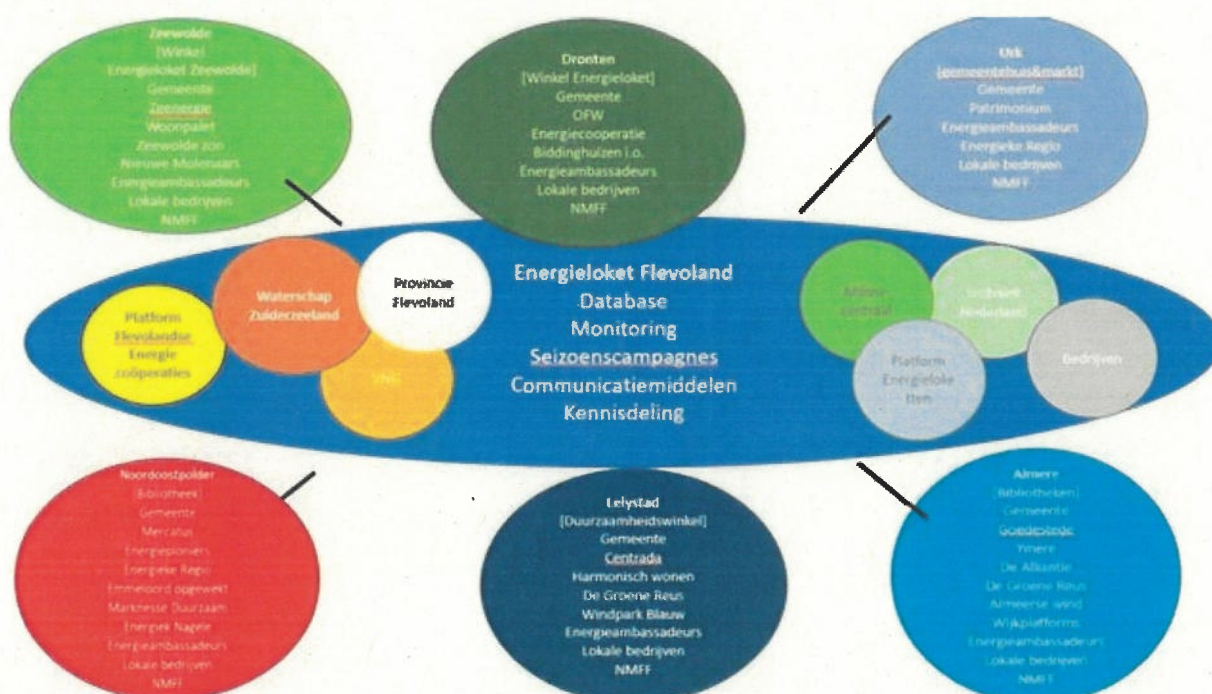

Landelijk platform Energieloketten: kwaliteitscriteria

Energieloket Flevoland is lid van het landelijk platform Energieloketten. Via ons lidmaatschap bouwen we mee aan de doorontwikkelings van de kwaliteitscriteria voor energieloketten. Eind 2020 zijn onderstaande kwaliteitscriteria definitief geworden.

De kwaliteitscriteria richten zich op 6 thema's:

- Inhoud advisering
- Kennis en kwaliteit medewerkers
- Bereikbaarheid en contact
- Communicatie & marketing
- Monitoring
- Transparantie en kwaliteitsborging.

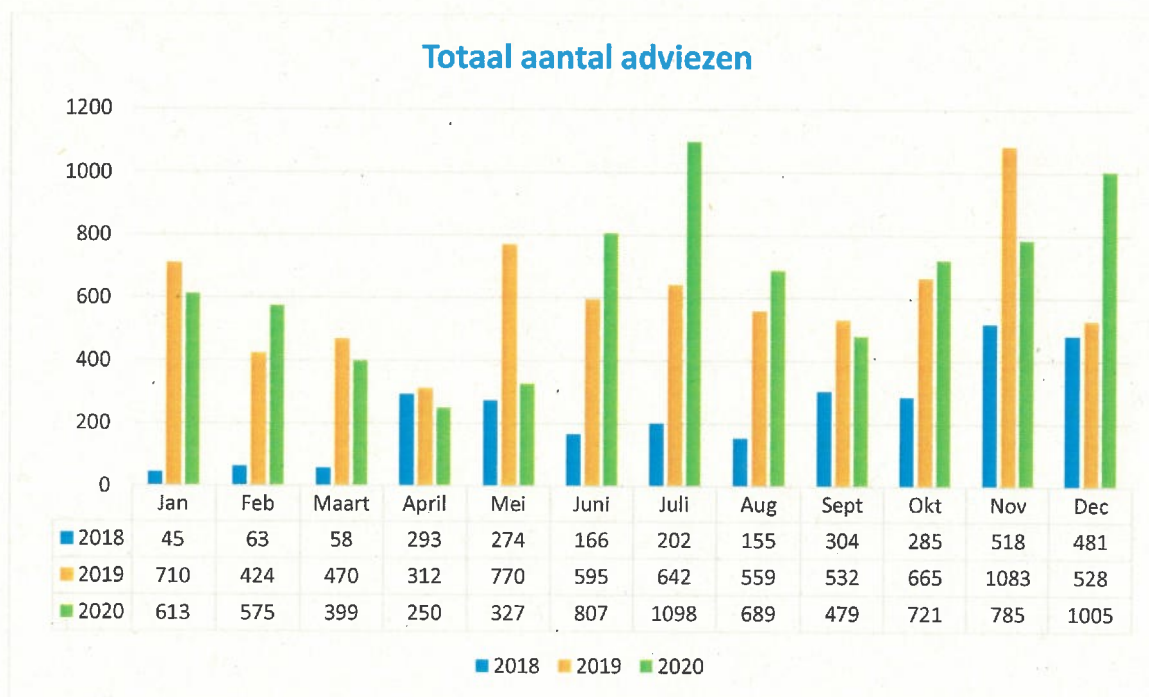

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren vanaf 1-06-2020
a) Vraagbaak: 1e lijns advies digitaal (digitaal & telefoon: 25 uur p/w voor 27 weken)	675	850
b) Vraagbaak: 1e lijns advies (spreekuur op centrale locatie in Flevoland -Almere, Noordoostpolder, Lelystad-): 4 uur p/w voor 27 weken)	108	206
c) Actueel houden site (4 uur p/w voor 27 weken) www.energieloketflevoland.nl	108	203
d) Onderhoud centrale database Energieloket (1 uur p/w voor 27 weken) (registratie, invoer, monitoring en analyse)	27	54
e) Communicatiemiddelen (radiospots, folders, filmpjes)	80	120
f) Training loketmedewerkers (4 bijeenkomsten: kennis actueel houden)	20	40
g) Training vrijwilligers	4	0
h) Ondersteunen en stimuleren energiecoöperaties (bijeenkomsten 2 keer)	9	10
Totaal	1.031	1.483

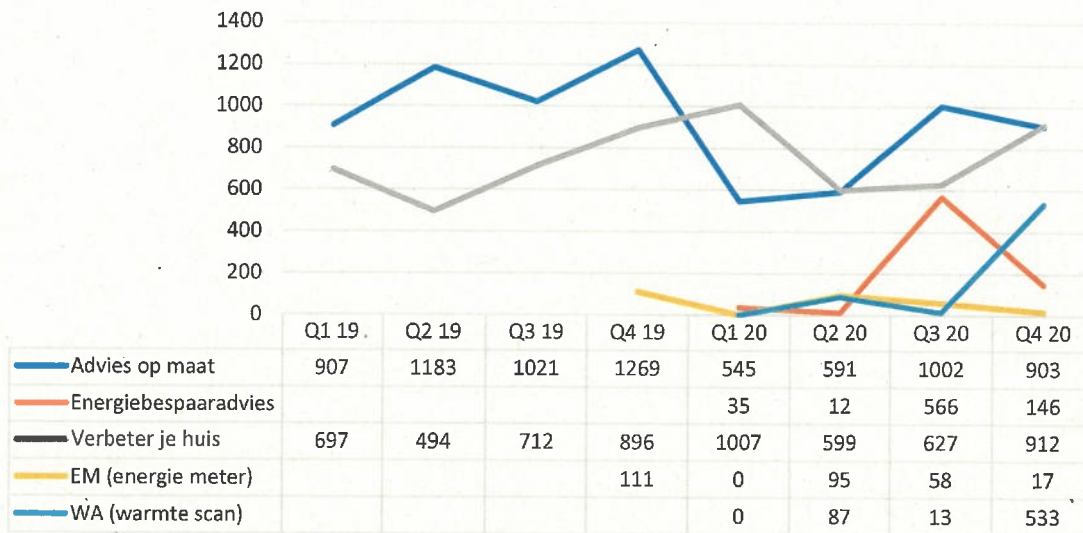
Resultaten

o Advies aan inwoners

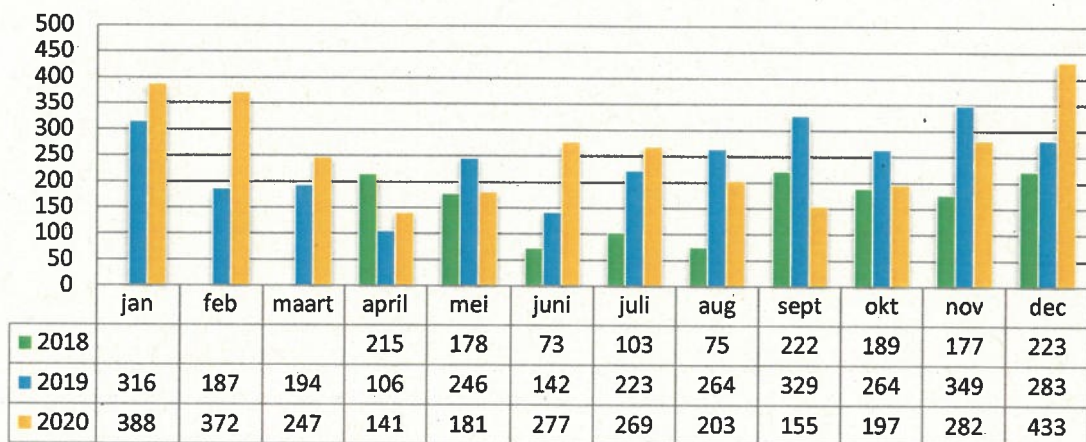
Aan inwoners van Almere, Lelystad, Zeewolde, Dronten, Emmeloord en Urk en Dronten is 1^e lijns digitaal advies gegeven. Het 1^e-lijns advies heeft telefonisch of digitaal (via mail) plaatsgevonden. Er is een apart telefoonnummer, chat en mailadres voor het Energieloket Flevoland. Er is continu gewerkt aan standaardisering van de advisering en toegezien op de kwaliteitsbewaking van de beantwoording. Bij herziening van stimuleringsregelingen is de advisering hierop bijgesteld, zowel voor landelijke wijzigingen als provinciale en gemeentelijke wijzigingen. Maandelijks monitort het Energieloket de oorsprong, aard en hoeveelheid binnengekomen vragen en wordt een reactietermijn van 5 werkdagen bewaakt. Vanwege Corona is veel dienstverlening verschoven naar digitaal advies en haal- en brengservices.

Adviessoorten

Digitaal advies Verbeter uw huis

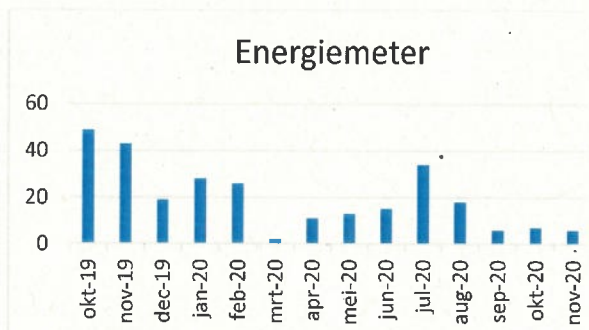

Totaal 2018: 1.455

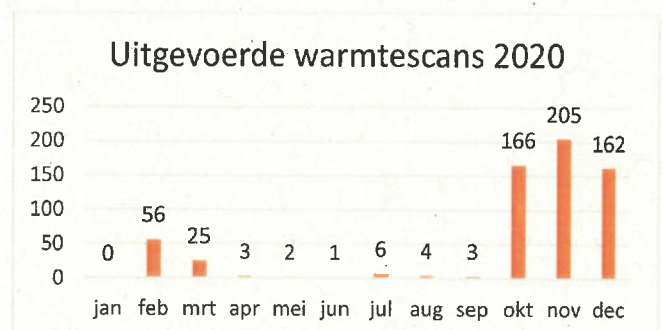
Totaal 2019: 2.903

Totaal 2020: 3.145

Energiemeter

Warmtescan

- o **Spreekuren:** 669 inloopsprekuren georganiseerd in 2020:

De dienstverlening via de inloopsprekuren heeft veel last gehad van de regelgeving rond Corona. Voor de energiewinkel in Dronten en Zeewolde is aanvullende financiering vanuit de gemeenten beschikbaar gekomen. Voor spreekuren in Swifterbant en Biddinghuizen is aparte financiering beschikbaar gesteld vanuit de gemeente Dronten. Voor de spreekuren in Urk en Lelystad is deels financiering gevonden via aanvullende financiering vanuit de RRE-regeling.

		Lelystad	Dronten	Zeewolde	Almere	NOP	Urk	Swifterbant	Biddinghuizen
Diensten	Jan	45	19	14	9	4	2		
	Feb	33	16	12	8	4	2		
	Mrt	16	8	6	4	2	1		
	Apr	0	0	0	0	0	0		
	Mei	16	8	6	4	2	1		
	Jun	18	16	12	4	2	3		
	Jul	18	19	14	10	4	9		
	Aug	15	17	13	8	5	10		
	Sept	17	18	13	9	5	6		
	Okt	14	19	14	9	4	5	3	2
	Nov	16	16	12	4	3	6	1	1
	Dec	9	8	6	4	2	2	1	1
totaal	669	217	164	122	73	37	47	5	4

- Lelystad (winkel Energieloket Lelystad)
- Dronten (winkel Energieloket Dronten)
- Zeewolde (winkel Energieloket Zeewolde)
- Almere (bibliotheek Almere Centrum en in bieb Almere Haven)
- Noordoostpolder (bibliotheek Emmeloord)
- Urk (markt Urk of gemeentehuis Urk)
- Swifterbant (bibliotheek-locatie Swifterbant)
- Biddinghuizen (buurthuis Koetshuis Biddinghuizen)

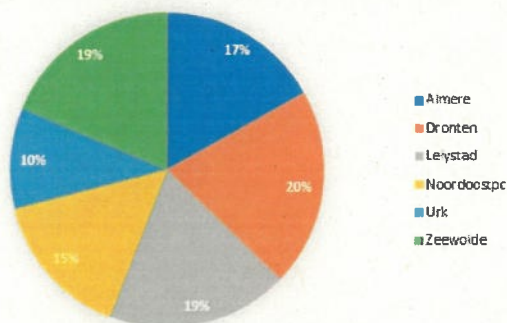
Gevolgen Corona voor spreekuren:

- Van zondag 15 maart tot dinsdag 19 mei 2020 waren alle spreekuren gesloten
- 4 t/m 18 november waren alle bibliotheken gesloten voor spreekuren
- Vanaf 15 december tot 31 december 2020 waren alle spreekuren gesloten.

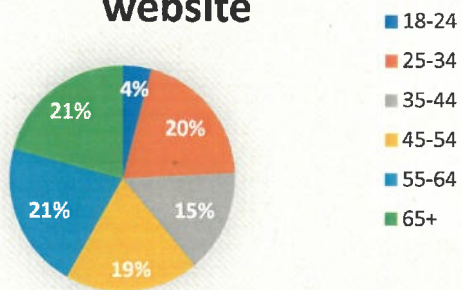
- o **Actuele website**

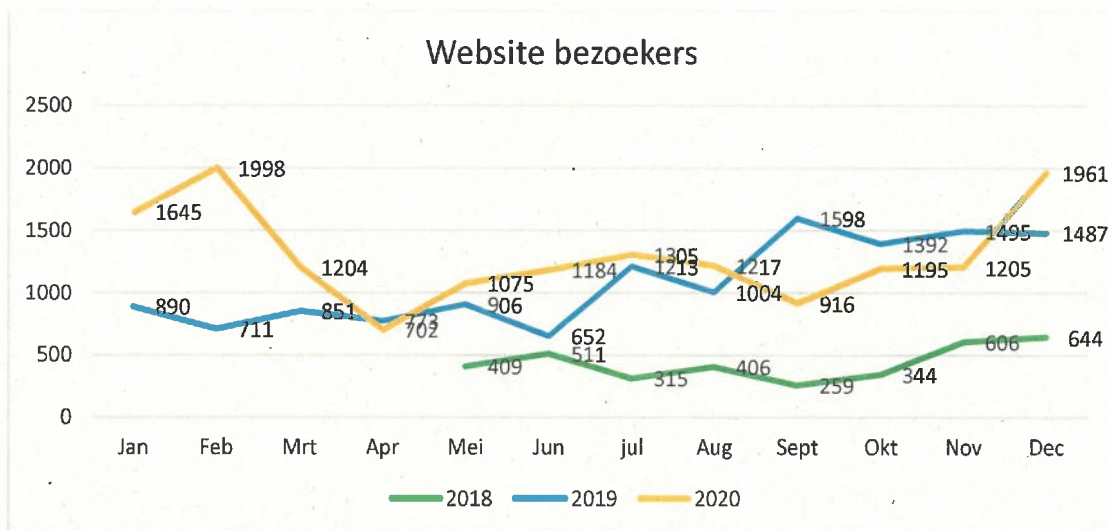
De website www.energieloketflevoland.nl is wekelijks geactualiseerd met gecertificeerde bedrijven in de regio, diensten van de energiecoöperaties, informatie over energiebesparende maatregelen, stimulerende financiële regelingen (subsidies en leningen), bewonersverhalen en ondernemersverhalen, en updates van de online adviestool Verbeter Uw Huis. De campagne's van het energieloket zijn digitaal vindbaar gemaakt via campagne-pagina's en een mediakit. Op de homepage zijn kwantitatieve cijfers opgenomen en de Flevolandse energiecoöperaties.

Online gemeentelijke ingang 2020

Leeftijd bezoekers website

Totaal 2018: 4.170
Totaal 2019: 12.972
Totaal 2020: 15.607

o Effectiviteit Energieloket: monitoring

NMFF heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten van het Platform Energieloketten Nederland. Het Platform behartigt de belangenbehartiging van de lokale Energieloketten en ontwikkelt gezamenlijke kwaliteitscriteria. Eind november zijn de kwaliteitscriteria vastgesteld en door NMFF geïntegreerd in haar Energieloket Flevoland.

Iedere maand heeft er een uitgebreide monitor plaatsgevonden van het Energieloket Flevoland. Deze gegevens zijn intern geanalyseerd en indien nodig zijn er diensten aangepast of (door)ontwikkeld.

Uit halfjaarlijkse klanttevredenheidsonderzoeken die het Energieloket Flevoland uitvoert komen positieve cijfers. Meer dan 70% zou het Energieloket aanraden. Bovendien gaat bijna 40% tot actie over, zoals het aanvragen van een offerte, het aanvragen van een lening of subsidie, het aanschaffen van zonnepanelen of isolatie of het zelf uitvoeren van besparende maatregelen. In 2020 kregen we procentueel méér vragen over subsidies (vooral isolatiemaatregelen), energielabel, en isolerend glas en energiebesparende maatregelen in en om huis.

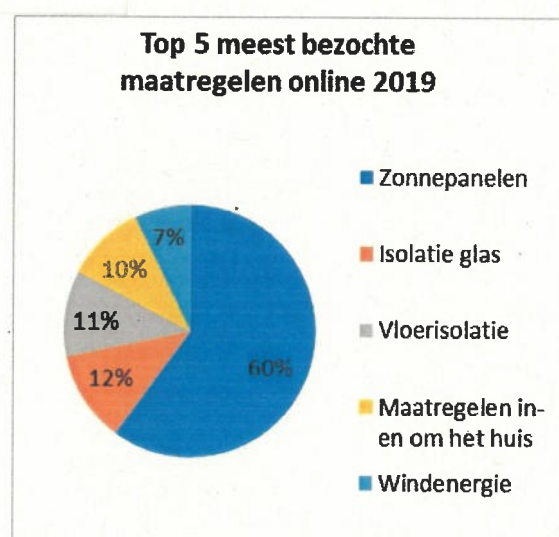
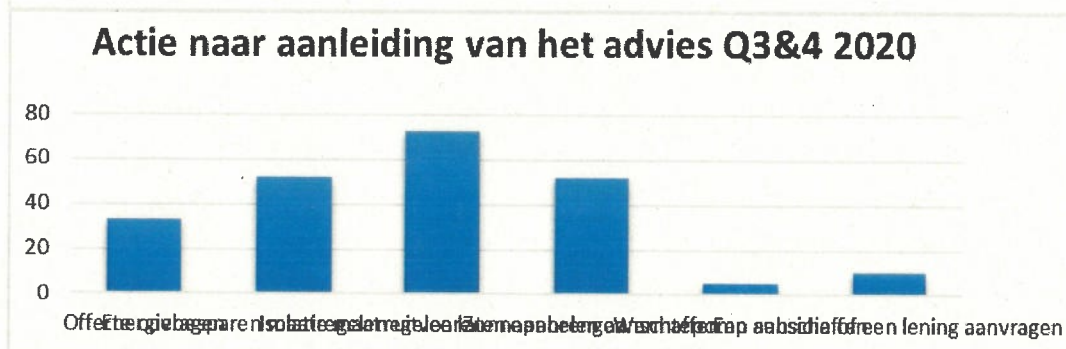
Kwaliteitsmeting

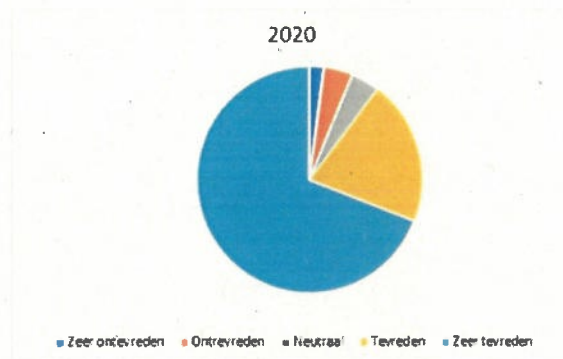
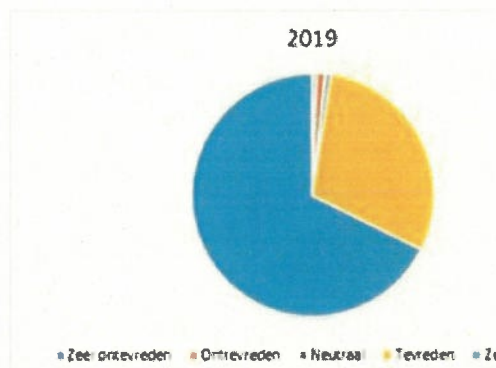
Om onze kwaliteit en dienstverlening te blijven verbeteren, vragen we elke klant om haar/zijn mening. Dit doen we aan de hand van een korte vragenlijst.

Opvallend is dat in 2020 meer respondenten in Q3 en Q4 tot het nemen van 1 of meer maatregelen zijn overgegaan in tegenstelling tot Q1 en Q2.

In 2019 lag het accent vooral op het aanvragen van een offerte, terwijl in 2020 de respondenten in meerderheid zijn overgegaan tot het uitvoeren van energiemaatregelen. Daaruit blijkt dat het energieloket klanten activeert in de zogeheten 'klantreis'. Van advies inwinnen, naar offerte vragen en vervolgens daadwerkelijk uitvoeren van energiemaatregelen.

- In Q1 en Q2 2020 namen 79 respondenten deel. In Q3 en Q4 2020 92 respondenten
- In Q1 en Q2 van 2020 is 90% tevreden en in Q3 en Q4 van 2020 is 80% tevreden.
- Over 2019 is de enquête 356 keer ingevuld,
- In 2019 was 97% van de klanten tevreden.

Resultaten Q1 en Q2 2020 (79 respondenten)

31	Ja, ik ga een offerte opvragen
19	Ja, ik ga zelf energiebesparende maatregelen uitvoeren
14	Ja, ik ga isolatie maatregelen laten aanbrengen
27	Ja, ik ga zonnepanelen aanschaffen
5	Ja, ik ga een warmtepomp aanschaffen
8	Ja, ik ga een subsidie of een lening aanvragen

Resultaten Q3 en Q4 2020 (92 respondenten)

33	Ja, ik ga een offerte opvragen
52	Ja, ik ga zelf energiebesparende maatregelen uitvoeren
73	Ja, ik ga isolatie maatregelen laten aanbrengen
52	Ja, ik ga zonnepanelen aanschaffen
5	Ja, ik ga een warmtepomp aanschaffen
10	Ja, ik ga een subsidie of een lening aanvragen

○ *Communicatie-inzet*

- communicatiecampagne rond de seizoenen (lente, zomer, herfst, winter). Waarbij per seizoen 1 energiemaatregel centraal staat (lente: HR++-glas, zomer: zonnepanelen, herfst: verlichting, winter; verwarmen en isoleren). Hiertoe zijn radiospots ontwikkeld en is een give-away aan loketbezoekers gegeven (zoals douchetimer voor korter douchen, en wintersokken).
- specifieke folders zijn ontwikkeld: folder over aardgasvrij wonen en wijken, folder over isoleren en ventileren, folder over energiezuinig verwarmen, folder over circulair verbouwen.
- op basis van deze folders zijn ook filmpjes gemaakt voor de sociale media, voor bewonersbijeenkomsten en voor de energiewinkels.
- algemene communicatiemiddelen: 46 persberichten (Q1: 10, Q2: 10, Q3: 13, Q4: 13) en berichten via sociale media (twitter, facebook en instagram)

Lente

Zomer

Herfst

Winter

○ *Training loketmedewerkers*

Voor loketmedewerkers zijn deels fysiek (februari, oktober) en deels on-line (juni, december) 4 trainingen gegeven. Vanwege Corona hebben er geen trainingen voor vrijwilligers plaats gevonden.

- Training: Potentie energie-opwek op dak, advies Provinciale zonneatlas voor particulieren en bedrijfsdaken
- Training lekjes opsporen met warmtescan-camera
- Training lekjes opsporen met energiemeter
- Training 'energie-advies op maat' inclusief financieel advies

○ *Ondersteunen en stimuleren energiecoöperaties*

NMFF heeft in 2020 de bijeenkomsten van het Platform Flevolandse Energiecoöperatie ondersteund en gefaciliteerd. En waar gewenst specifieke ondersteuning geven aan een energiecoöperatie. In 2020 is ook een energiecoöperatie gestart in Biddinghuizen. Deze is ondersteund vanuit NMFF.

Platform Flevolandse Energiecoöperaties

Financiën en organisatie

Project is gestart op 1 juni 2020 en op 31 december 2020 afgerond. Dekking komt van de provincie.

Er zijn 1483 uren besteed. Vanuit de Nationale PostcodeLoterij zijn middelen aangewend voor een wekelijkse radiocampagne op Omroep Flevoland en voor de productie van campagne filmpjes gericht op energiemaatregelen.

Het aantal bestede uren is hoger omdat vanwege Corona extra inzet is gepleegd op het online energieloket, zoals als extra dienstverlening via chat en videobel-sprekuren. Ook is extra inzet gepleegd op de sociale media (vooral facebook en instagram). De warmescans hebben gretig aftrek gekregen. Gezien het succes was hierop extra ureninzet nodig.

2.9 Wijkaanpak Lelystad: Energiewijken Lelystad (181)

Doel : Het stimuleren van particuliere woningeigenaren om hun eigen woning energiezuiniger te (laten) maken en daarmee hun maandelijkse kosten omlaag te brengen en hun wooncomfort te verhogen.

Impact:

217 spreekuren in energie-winkel Stadhuisplein

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde Uren 2020	Nog te realiseren in 2021
Uitwerking aanpak samen met gemeente	8	8	0
Uitvraag energiescans	4	4	0
Ontwikkelen format voor energiescan	4	4	0
Communicatie ondernemers	15	8	7
Communicatie activiteiten ELF Lelystad	50	25	25
Ontwikkelen en organiseren van nieuwe diensten	25	5	20
Tussentijdse rapportage	2	2	0
Werving van 50 woningen	40	20	20
Opzetten en deelname bewonersklankbordgroep	10	0	10
Begeleiding van 50 energiescans	50	20	30
Enquête	6	0	6
Afwikkeling eerdere wijktrajecten	20	20	0
Monitoring opbrengsten: kwantitatief en kwalitatief	20	10	10
Doorkijk 2021: welke volgende wijken	4	0	4
Informatie beschikbaar stellen via het Energieloket	103	91	12
Voortgangsgesprekken (4 wekelijks)	10	6	4
Projectmanagement	20	10	10
onvoorzien	0	18,5	
Totaal	391	251,5	158

Resultaten

De uitvoering van het project heeft last gehad van Corona. Ook wijzigingen binnen het college van gemeente Lelystad hebben de uitvoering vertraagd. Bovendien heeft het oorspronkelijke project op verzoek van de gemeente Lelystad begin 2020 andere accenten gekregen door de toekenning van de RRE-subsidie van het Rijk begin 2020. *Stimuleren van woningeigenaren in Lelystad*

Veel Lelystedelingen vinden de weg naar het Energieloket. Ze hebben energie-advies gekregen via het inloopspreekuur, via telefoon, mail en chat. De winkel aan het Stadhuisplein is 217 dagdelen geopend geweest voor inloopsprekuren van het energieloket. Vanaf 15 maart zijn de inloopsprekuren aangepast aan de regels rond Corona. Gevolgen Corona voor spreekuren: Van zondag 15 maart tot dinsdag 19 mei 2020 en van 15 december tot 31 december zijn alle inloop-sprekuren in Lelystad gesloten geweest voor bezoekers.

○ *Stimuleren bewoners via wijkgerichte aanpak naar geheel Lelystad*

Het project Wijkgerichte aanpak Lelystad begon in 2020 met dezelfde insteek als in 2018 en 2019. Vanwege de extra middelen die beschikbaar kwamen via project RRE (zie 182 RRE Lelystad) begin 2020 is in overleg met de gemeente Lelystad de aanpak gewijzigd. In plaats van de oorspronkelijk werkwijze voor een of enkele wijken is gekozen om heel Lelystad te betrekken bij dit project. Het project is hierop qua activiteiten passend gemaakt binnen de reeds begrote uren.

De twee wijkbijeenkomsten zijn komen te vervallen ten faveure van organisatie van een centrale energiemarkt. De inzet was gericht op twee centrale markten in en rondom het stadhuis welke gepland stonden voor (voorjaar en najaar 2020). Voor de bezoekers van deze events zijn ook LED-lampen aangeschaft. Door Corona kon deze centrale markten geen doorgang vinden. Ook een daartoe vervangende excursie 'energiezuinig wonen' op de Dag van de Duurzaamheid (10 oktober) kon op het laatste moment geen doorgang vinden, vanwege Corona

De werving van 10 huishoudens voor een EPA-advies in een een nog te kiezen wijk is gewijzigd naar werving en begeleiding van 50 huishoudens uit verschillende wijken voor een EPA-advies. De EPA-scans konden vanwege Corona niet allemaal worden uitgevoerd in 2020, een deel daarvan is doorgeschoven naar 2021.

○ *Stimuleren ondernemers voor consortiumvorming*

In overleg met de gemeente zijn de geplande twee bijeenkomsten met ondernemers voor consortiumvorming omgezet naar uren voor werving van ondernemers voor de energiemarkt.

○ *Monitoring*

De enquête onder bewoners van de gekozen wijk heeft plaats gemaakt voor een algemene enquête onder Lelystadse bezoekers van het Energieloket en de energiemarkt. Doordat deze is vervallen in 2020 is de enquête doorgeschoven naar 2021.

Financiën en organisatie

Een deel van de uitvoering zal in 2021 plaatsvinden, vanwege de opgelopen vertraging in 2020 door Corona. Dekking komt uit een subsidie van de gemeente Lelystad (391 uur en € 7.000,- voor middelen – waarvan € 6.000,- voor 10 EPA-adviezen-). In 2020 is 233 uur besteed op de subsidie, exclusief de 18 uur onvoorzien die door NMFF als co-financiering zijn ingezet.

2.10 RRE Lelystad: Gebruik energie slim! (182)

Doel:

- stimulering van particuliere woningeigenaren en huurders tot het nemen van energiebesparende maatregelen in de woning.
- totaal te bereiken woningen: 1.000
- totaal woningen met getroffen energiebespaarmaatregel: 100

Impact:

2.381 Woningeigenaren en huurders bereikt
410 Woningeigenaren en huurders aan de slag met maatregel

Activiteiten

Producten en processen	Begrote uren	Gerealiseerde Uren 2020	Restant Uren 2021
Advertenties huis-aan-huisbladen en sociale media	40	20	20
Bijeenkomst / excursie	40	20	20
1.200 led-lampen als give-away		0	0
300 Give-away's twv. € 5,-		0	0
300 energiebespaarboxen (tasjes)		0	0
Energiescan – stories (150 woningen x 0,5 uur)	75	12	63
Warmtescan's (50 woningen x 2 uur)	100	100	0
Wedstrijd: win EPA advies (40 EPA's)		0	0
onvoorzien	0	126,4	
Totaal	255	278,4	103

Resultaat

A) Aantal woningen bereikt			
	Te behalen 2020/2021	Eind 2020 (31-12-20)	31-12-2021
Website's kliks gemeentelijke pagina energieloket	550	1.831	0
bijeenkomsten	0	0	0
Folders	300	200	100
Sociale media	150	300	0
Losse advertentie in huis aan huis blad	150	500	0
Totaal	1.150	2.831	100

B) Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvindt *			
	Te behalen voor RRE 2020/2021	Eind 2020 (31-12-20)	Nog realiseren 2021
Energieloket bezoeker energie advies woning	100	211	0
Uitgegeven 'Bespaartas' (300)		114	225

Uitgegeven Give aways 300)		0	300
Uitgeven LED-lampen (deelnemers energiemarkt: 1.200)		0	1.200
Deelnemer energiemeter (150)		24	
Deelnemer warmtescan (50)		110	
Winnaars wedstrijd: EPA-advies (40)		1	39
<i>Totaal</i>	<i>100</i>	<i>410</i>	

* Al deze activiteiten zijn geregistreerd met NAW-gegevens per huishouden

o *Stimulering bewoners*

Actief bewoners informeren over energiebesparing en huishoudens activeren tot het nemen van energiebesparende maatregelen in de woning. Het voorlichten van bewoners is belangrijk vanwege bewustwording, acceptatie en betrokkenheid. De bewoners moeten richting krijgen en meegenomen worden in de gemeentelijke aanpak, vooruitlopend op de nog te realiseren warmtetransitie in de woningbouw van de gemeente Lelystad. Het oorspronkelijke projectplan hiervoor is bijgesteld vanwege Corona en het project is verlengd door het Rijk tot eind 2021. Informatiebijeenkomsten en excursies zijn vanwege Corona voor bewoners vervallen. Een deel van de give-away's (zoals LED-lampen en de kleine give-away's) zijn daardoor niet verstrekt nog aan bewoners in 2020. Voor de energiebespaartassen en energiemeters is een haal- en brengservice gestart dat meer tijd vergde dan was begroot, ten tijde dat de spreekuren gesloten waren. De warmtescan had gretig aftrek in Lelystad. Hierdoor zijn daar meer uren aan besteed dan begroot.

o *Informatie en advies via energieloket : energie advies huishoudens*

Het Energieloket heeft 211 huishoudens een energie-advies-op-maat gegeven voor het nemen van energiebesparende maatregelen. Het mag duidelijk zijn dat isoleren daarbij de belangrijkste maatregel was voor besparing op energie en tevens van groot belang is voor de warmtetransitie.

o *Aanbieden concrete maatregelen: energiebespaartas*

114 huishoudens kregen materialen van het Energieloket in de vorm van een 'energiebespaartas'. Ze kregen daar een advies bij over de wijze van installatie. De inhoud bevatte: radiatorfolie, tochtstrips, brievenbusdeksels, doe-het-zelfpakket waterzijdig inregelen, waterbesparende opzetstukken voor kranen, LED-lampen. Met de materialen kon men thuis gelijk aan de slag.

o *Inzicht bieden in energieverbruik via energiemeter*

24 huishoudens kregen voor een periode van twee weken een energiemeter te leen bij het energieloket om inzicht te krijgen in het energieverbruik en eigen gedrag.

o *Inzicht bieden in warmtelekjes via warmtescan*

Bij 110 woningeigenaren is een warmtescan uitgevoerd zodat meer inzicht ontstaat in 'lekjes' in de gevel. Vanwege Corona kon alleen een opname gemaakt worden van de voorzijde van woning, en zo mogelijk de zijgevel. Van de achtergevel is geen opname gemaakt, omdat de medewerker dan door de woning heen diende te lopen.

o *Prijsvraag met winacties*

Gedurende het jaar is een prijsvraag georganiseerd waarbij woningeigenaren een EPA-advies konden winnen. De animo voor de prijsvraag viel tegen, in tegenstelling tot de aanvragen voor een gratis warmtescan. In 2021 zal een nieuwe activatie plaats vinden hierop waarbij het als een vervolgstap wordt aangeboden op de al gemaakte warmtescan. De animo hiervoor was namelijk erg hoog.

o *Informatiebijeenkomsten / excursies over energiebesparing*

Via 2 informatiemarkten en een excursie zouden inwoners advies over energiebesparing in de eigen woning en energiebesparend gedrag. Tijdens deze bijeenkomsten zouden bezoekers een LED-lamp ontvangen en een energiebespaar-gadget. Vanwege Corona zijn deze bijeenkomsten vervallen.

- *Communicatie: multi-mediale campagne*

Huishoudens zijn via een multi-mediale campagne geïnformeerd en geactiveerd. Daartoe is ingezet: de plaatselijke huis-aan-huis bladen (Flevo-post), wegdisplay's, twitter, facebook, instagram en berichtgeving in nieuwsbrieven. Dit droeg bij aan het bereiken van mensen bij het uitvoeren van de genoemde activiteiten.

Financiën en organisatie

Een deel van de uitvoering zal in 2021 plaatsvinden, vanwege de opgelopen vertraging in 2020 door Corona. Dekking komt uit de RRE-subsidie van de gemeente Lelystad (255 uur en € 41.900,- voor middelen). In 2020 is voor de RRE-subsidie 152 uur besteed en inzet gepleegd voor communicatiemiddelen, energiebespaartassen, LED-lampen, energiegadgets en EPA-adviezen. Vanuit NMFF is 126,4 uur onvoorzien die als co-financiering is ingezet.

2.11 Winkel Energieloket Dronten (186)

Doel:

- samenwerking met de gemeente Dronten gericht op stimulering van particuliere woningeigenaren en ondernemers (MKB) voor het nemen van energiebesparende maatregelen.

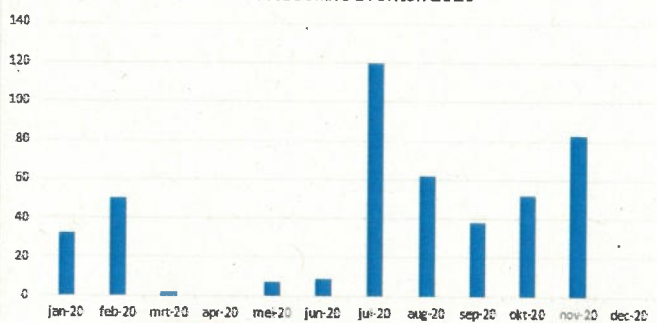

Impact:

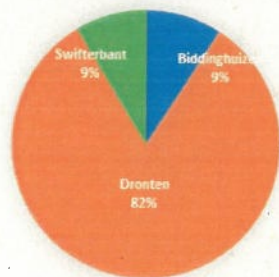
164 spreekuren in winkel Energieloket Dronten

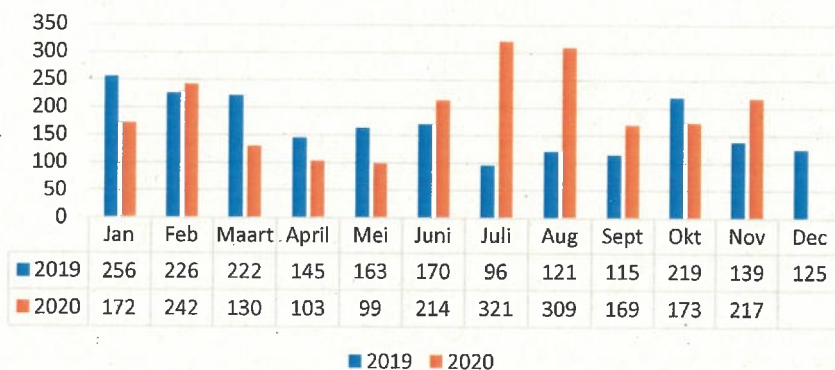
Winkelbezoekers Dronten 2020

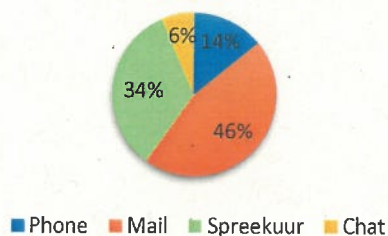
Verdeling adviezen over de dorpen

Websitebezoekers ingang gemeente Dronten per maand

Adviezen per medium

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren 2020	Gerealiseerde uren 2020
spreekuur 4 dagdelen per week (52 weken x 4 dagen x 3 uur)	624	552
beantwoorden vragen via mail en telefoon van bewoners en ondernemers vanuit gemeente Dronten	RRE	RRE
6-maandelijkse evaluatie (2 x 2,5 uur)	5	5
lokale communicatie (persberichten lokale media, 1 uur p/m)	12	12
Totaal	641	569

Resultaat

Vanaf 1 december 2018 heeft het Energieloket een inloopspreekuur in een winkelpand (De Reling 5). De winkel is vanaf het moment van opening goed bezocht. De winkel is ook beschikbaar voor lidorganisaties. Ieder kwartaal is een aparte monitor gemaakt die is besproken met de gemeente.

In 2020 is het Energieloket Dronten 164 dagdelen open geweest voor bezoekers. Normaal is de winkel vier dagdelen per week open. Vanwege corona is de winkel 44 dagdelen gesloten geweest. In samenwerking met woningbouwcorporatie Oost Flevoland Woondiensten was er begin 2020 een speciale inloopspreekuur voor huurders. Vanwege Corona is dat spreekuur opgeschort nader orde.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit een financiële bijdrage van de gemeente Dronten (voor spreekuren en voor inrichting en gebruik van de winkellocatie De Reling 5 te Dronten). Dit project is gestart op 1 januari 2020 en is eind 2020 afgerond. De gemeente heeft opnieuw een bijdrage beschikbaar gesteld voor 2021. NMFF draagt zelf bij via co-financiering.

2.12 Energieloket Swifterbant en Biddinghuizen (188)

Doel:

- inloopsprekuren organiseren in Swifterbant, Biddinghuizen en informatiebijeenkomsten in Ketelhaven gericht op stimulering van particuliere woningeigenaren en ondernemers (MKB) voor het nemen van energiebesparende maatregelen

Impact:

4 spreekuren in koetshuis Biddinghuizen

5 spreekuren in bibliotheek Swifterbant

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde Uren 2020</i>	<i>Restant Uren 2021</i>
Swifterbant: spreekuur 1 dagdelen per 2 weken (30 spreekuren x 4 uur)	120	14	106
Biddinghuizen: spreekuur 1 dagdelen per 2 weken (30 spreekuren x 4 uur)	120	14	106
Ketelhaven: 2 informatiesessies (2 x 24 uur)	48	0	48
6-maandelijkse evaluatie extra spreekuren (3 x 2,5 uur)	7,5	0	7,5
lokale communicatie (gericht op lokale media op Swifterbant, Biddinghuizen en Ketelhaven (1 uur p/m voor 18 maanden)	18	0	18
Totaal	313,5	28	285,5

Resultaat

Vanaf oktober heeft het Energieloket ook een inloopspreekuur elke 2 weken in het Koetsthuis in Biddinghuizen en in de bibliotheek-locatie in Swifterbant. Er zijn vanwege Corona minder inloopsprekuren gerealiseerd. In totaal 9 spreekuren.

De informatiebijeenkomsten in Ketelhaven konden in 2020 niet plaats vinden vanwege Corona, en zijn verschoven naar 2021.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit een financiële bijdrage van de gemeente Dronten (313,5 uur en € 800,- voor huur locaties Dorpshuis Biddinghuizen, bieb Swifterbant, Lands-End in Ketelhaven). Dit project is gestart in oktober 2020 en loopt door in 2021. NMFF draagt zelf bij via co-financiering.

2.13 RRE Dronten: Gebruik energie slim! (187)

Doel:

- stimulering van particuliere woningeigenaren en huurders tot het nemen van energiebesparende maatregelen in de woning.

- totaal te bereiken woningen: 3.500

- totaal woningen met getroffen energiebespaarmaatregel: 1.000

Impact:

15.424 Woningeigenaren en huurders bereikt

565 Woningeigenaren en huurders aan de slag met maatregel

Activiteiten

Producten en processen	Begrote uren	Gerealiseerde Uren 2020	Restant Uren 2021
<i>Concrete maatregelen treffen:</i>			
Give-away campagne : 940 woningen	16	16	0
'Bespaarbox' campagne: 300 woningen	36	36	0
Energie-advies-op-maat voor woning: 400 woningen	600	339	261
Energiebespaar-advies: 100 woningen	50	10,5	39,5
Campagne energiemeter (ontdek je lekje stories): 77 woningen	77	39	38
Campagne warmtescan (ontdek je lekje-scans): 50 woningen	100	100	64
<i>Prijsvraag:</i>			
communicatie prijsvraag media-inzet (folders, posters, advertenties printmedia en sociale media, filmpjes)	70	50	20
Prijzen wedstrijd (incl. organisatie wedstrijd)	48	40	8
Give-aways voor deelnemers prijsvraag (ophalen bij energieloket)	0	0	0
<i>Informatiebijeenkomsten:</i>			
5 voorlichtingsbijeenkomsten (5 x 40 uur): 500 woningen	200	40	40
<i>Direct mailing:</i>			
Brief huishoudens woning lager B-label	16	16	0
Folders gericht op activatie deze doelgroep	32	16	16
<i>Communicatie:</i>			
Communicatie (persberichten): 12 weken x 1 uur	12	6	6
Onderhoud site RRE-acties en RRE-campagne (wekelijks 1 uur)	48	40	8
Advertentie huis-aan-huis-bladen: 100 woningen	24	12	12
Socio-media advertenties (google & facebook): 350 woningen	10	5	5
<i>Projectuitvoering en projectbegeleiding:</i>			
RRE-Monitoring maandelijks (aantal bereikte woningen) (maandelijks 4 uur: 12 x 4)	48	32	16
Projectmanagement NMFF (maandelijks 2 uur: 12 x 2)	24	16	8
Planontwikkeling, evaluatie, eindverantwoording	82	62	20
Registratie NAW-gegevens wekelijks (53 weken x 1 uur)	53	37	16
onvoorzien	0	57	
Totaal	1.546	1.025,5	577,5

Resultaat

A) Aantal woningen bereikt			
	Te behalen 2020/2021	Eind 2020 (31-12-20)	31-12-2021
Website's kliks gemeentelijke pagina energieloket*	172	2.094	0
Prijsvraag voor winacties	500	100	400
Brief vanuit gemeente op NAW niveau	500	8.147	0
5 bijeenkomsten	500	0	500
Folders	141	450	0
Facebook Advertenties	350	4.633	0
Losse advertentie in huis-aan-huis blad	100	100	0
Totaal	2.263	15.424	900

B) Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvindt *			
	Te behalen 2020/2021	Eind 2020 (31-12-20)	31-02-2021
Energie advies woning	500	247	253
Uitgegeven 'Bespaarbox'	300	167	133
Uitgegeven Give aways	300	16	284
Deelnemer energiemeter	77	39	38
Deelnemer warmtescan	50	94	0
Winnaars wedstrijd	12	2	10
Totaal	1.000	565	435

* Al deze activiteiten zijn geregistreerd met NAW-gegevens

o Stimulering bewoners

Actief bewoners informeren over energiebesparing en huishoudens activeren tot het nemen van energiebesparende maatregelen in de woning. Het voorlichten van bewoners is belangrijk vanwege bewustwording, acceptatie en betrokkenheid. De bewoners moeten richting krijgen en meegenomen worden in de gemeentelijke aanpak, vooruitlopend op de nog te realiseren warmtetransitie in de woningbouw van de gemeente Dronten. Het oorspronkelijke projectplan hiervoor is bijgesteld vanwege Corona en het project is verlengd door het Rijk tot eind 2021. Informatiebijeenkomsten en excursies zijn vanwege Corona voor bewoners vervallen. Een deel van de give-away's zijn daardoor niet verstrekt nog aan bewoners in 2020. Voor de energiebespaartassen en energiemeters is een haal- en brengservice gestart dat meer tijd vergde dan was begroot, ten tijde dat de spreekuren gesloten waren. De warmtescan had gretig aftrek in de gemeente Dronten. Hierdoor zijn daar meer uren aan besteed dan begroot.

o Informatie en advies via energieloket : energie advies huishoudens

Het Energieloket heeft 247 huishoudens een energie-advies-op-maat gegeven voor het nemen van energiebesparende maatregelen. Het mag duidelijk zijn dat isoleren daarbij de belangrijkste maatregel was voor besparing op energie en tevens van groot belang is voor de warmtetransitie.

o Aanbieden concrete maatregelen: energiegoodies

183 huishoudens kregen materialen van het Energieloket in de vorm van een 'tas' gevuld met energie-goodies. Bewoners mochten daarbij hun eigen samenstelling kiezen van de goodies. Ze kregen ook een advies over de wijze van installatie. De keuze bevatte: radiatorfolie, tochtstrips, brievenbusdeksels, doe-het-zelfpakket waterzijdig inregelen, waterbesparende opzetstukken voor kranen, LED-lampen, wasbaldrogers. Met de materialen kon men thuis gelijk aan de slag.

o Inzicht bieden in energieverbruik via energiemeter

39 huishoudens kregen voor een periode van twee weken een energiemeter te leen bij het energieloket om inzicht te krijgen in het energieverbruik en eigen gedrag.

- *Inzicht bieden in warmtelekjes via warmtescan*

Bij 94 woningeigenaren is een warmtescan uitgevoerd zodat meer inzicht ontstaat in 'lekjes' in de gevel. Vanwege Corona kon alleen een opname gemaakt worden van de voorzijde van woning, en zo mogelijk de zijgevel. Van de achtergevel is geen opname gemaakt, omdat de medewerker dan door de woning heen diende te lopen.

- *Prijsvraag met winacties*

Gedurende het jaar is een prijsvraag georganiseerd waarbij woningeigenaren een energiezuinig apparaat of een EPA-advies konden winnen. De animo voor de prijsvraag viel enigszins tegen, in tegenstelling tot de aanvragen voor een gratis warmtescan.

- *Informatiebijeenkomsten / excursies over energiebesparing*

Via 4 informatiebijeenkomsten en een excursie 'energiezuinig wonen' zouden bewoners advies krijgen over energiebesparing in de eigen woning en energiebesparend gedrag. Tijdens deze bijeenkomsten zouden bezoekers een energiebespaar-gadget ontvangen. Vanwege Corona zijn deze bijeenkomsten vervallen.

- *Direct mailing*

8.417 woningeigenaren met een woning met een energielabel lager dan B ontvingen een brief met de mogelijkheden die er zijn om een advies te krijgen over energiebesparing en andere activiteiten die georganiseerd worden, zoals bijvoorbeeld warmtescans, 'energie-advies op maat' en prijsvragen.

- *Communicatie: multi-mediale campagne*

Huishoudens zijn via een multi-mediale campagne geïnformeerd en geactiveerd. Daartoe is ingezet: de plaatselijke huis-aan-huis bladen (Flevo-post), wegdisplay's, twitter, facebook, instagram en berichtgeving in nieuwsbrieven. Dit droeg bij aan het bereiken van mensen bij het uitvoeren van de genoemde activiteiten.

Financiën en organisatie

Een deel van de uitvoering zal in 2021 plaatsvinden, vanwege de opgelopen vertraging in 2020 door Corona. Dekking komt uit de RRE-subsidie van de gemeente Dronten (1546 uur en € 48.038,- voor middelen). In 2020 is 968,5 uur besteed op de RRE-subsidie en inzet gepleegd voor communicatiemiddelen, energiebespaartassen, energiegadgets, EPA-adviezen en prijsvraag. Vanuit NMFF is 57 uur onvoorzien die als co-financiering is ingezet.

2.14 Winkel Energieloket Zeewolde (190)

Doel:

- samenwerking met de gemeente Zeewolde gericht op stimulering van particuliere woningeigenaren en ondernemers (MKB) voor het nemen van energiebesparende maatregelen.

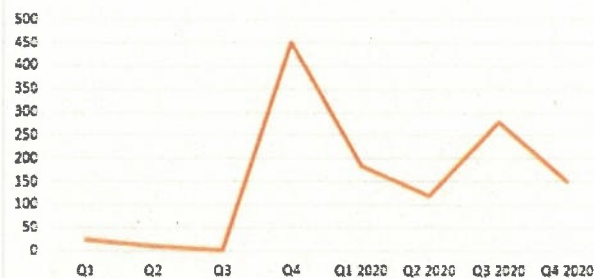

Impact: winkel Energieloket Zeewolde

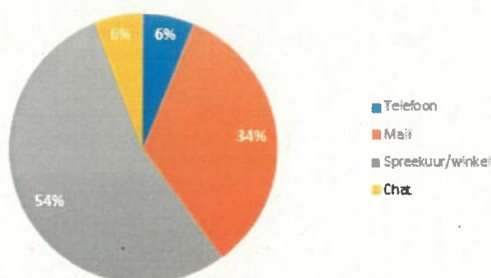
122 spreekuren

Fysieke adviezen/contactmomenten

Verdeling contactmomenten Zeewolde

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren 2020	Gerealiseerde uren 2020
spreekuur 3 dagdelen per week (52 weken x 3 dagen x 4 uur)	624	505,1
beantwoorden vragen via mail en telefoon van bewoners en ondernemers vanuit gemeente Zeewolde	RRE	RRE
6-maandelijkse evaluatie (2 x 2,5 uur)	5	5
lokale communicatie (persberichten lokale media, 1 uur p/m)	12	12
Totaal	641	522,1

Resultaten

Sinds 10 oktober 2019 is de winkel in Zeewolde geopend. Hierdoor is het aantal adviezen fors toegenomen en het aantal bereikte bewoners in de gemeente Zeewolde.

In 2020 is het Energieloket Zeewolde 122 dagdelen open geweest voor bezoekers. Vanwege corona is de winkel 34 dagdelen gesloten geweest.

In 2018 bedroeg het aantal on-line gegeven adviezen aan Zeewoldenaren nog slechts 4 %. In 2019 steeg dit aantal tot 11 %. In 2020 is duidelijk het effect van Corona merkbaar. In Q1 werd een daling ingezet, met vervolgens een herstel in Q2 en Q3. In Q4 is wederom een daling merkbaar. De dalingen komen overeen met de lockdowns als gevolg van Corona.

Ieder kwartaal is een aparte monitor gemaakt die is besproken met de gemeente.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit een financiële bijdrage van de gemeente Zeewolde (voor spreekuren en voor inrichting en gebruik van de winkellocatie). Dit project is gestart in het najaar van 2019 en wordt vervolgd in 2021. NMFF draagt zelf bij via co-financiering.

2.15 RRE Zeewolde: Gebruik energie slim! (191)

Doel:

- stimulering van particuliere woningeigenaren en huurders tot het nemen van energiebesparende maatregelen in de woning.
- totaal te bereiken woningen: 4.000
- totaal woningen met getroffen energiebespaarmaatregel: 1.000

Impact:

9.874 Woningeigenaren en huurders bereikt
621 Woningeigenaren en huurders aan de slag met maatregel

Activiteiten

Producten en processen	Begrote uren	Gerealiseerde Uren 2020	Restant uren 2021
Informatie en advies:			
4 informatiebijeenkomsten (76 uur): 350 woningen	76	15	15
Energie-advies woning: 56 woningen x 1,5 uur	84	84	0
Energiebespaar-advies (EBA): 150 woningen x 0,5 uur	75	8	67
Campagne energiemeter (EM-stories): 150 woningen	75	27	48
Voucherregeling en give-away's:			
Give-away/voucher campagne : 300 woningen	8	2	6
Give-away bij info-bijeenkomst: 990 woningen	8	2	6
Bespaarbox/voucher campagne: 300 woningen	22	15	7
Campagne warmtescan: 50 woningen	100	100	46
Brief NAW-huishoudens: bereik 8.500 woningen	36	24	12
Folders gericht op activatie energiemaatregel	32	16	16
Onderhoud site tbv. acties/ campagne (48 weken x 1 uur)	48	32	16
media-inzet (persberichten, posters, advertenties, sociale advertenties, filmpjes)	70	35	35
Registratie NAW-gegevens: 53 weken x 1 uur	53	37	16
Monitoring maandelijks (12 maanden x 1 uur)	12	8	4
Prijsvraag:			
warmtepompdroger : 4 woningen	16	4	12
EPA-advies: 10 woningen	40	20	20
energiezuinige koelkast: 4 woningen	16	4	12
Give-aways: 300 woningen		0	0
media-inzet prijsvraag (persberichten, posters, advertenties, sociale advertenties, filmpjes)	4	2	2
<i>onvoorzien</i>	0	35,5	
Totaal	775	470,5	340

Resultaat

A) Aantal woningen bereikt (prognose)			
	Te behalen 2020/2021	Eind 2020 (31-12-20)	31-12-2021
Brief vanuit gemeente op NAW niveau	2.547	6.971	0
Website's kliks gemeentelijke pagina energieloket	299	2.253	0
4 Informatiebijeenkomsten	350	0	350
Facebook Advertenties, Abri-campagnes	350	400	0
Folders	204	0	204
Losse advertentie in huis aan huis blad	200	200	0
TV-schermen	50	50	0
Totaal	4.000	9.874	

B) Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvindt *			
	Te behalen 2020/2021	Eind 2020 (31-12-20)	31-12-2021
Bespaarbox	300	248	52
Give aways	600	19	581
Energieloket bezoeker energie advies woning	206	143	63
Deelnemer energiemeter (EM)	127	61	66
Deelnemer warmtescan (WA)	50	139	
Winnaars wedstrijd (EPA-advies)	10	7	3
Winnaars elektrische apparaten	4	4	0
Totaal	1.000	621	379

* Al deze activiteiten worden geregistreerd met NAW-gegevens

o Stimulering bewoners

Hiertoe heeft de gemeente Zeewolde bewoners meerdere mogelijkheden aangeboden via 3 stappen (why, how, what). Via advisering bij het energieloket kregen bewoners een advies op maat (how), en de prijsvraag, energiebespaarbox, give-away's en voucherregelingen maakten de energiebespaarmaatregelen tastbaar en bereikbaar (what). Zo is de Zeewoldenaar met elke activiteit een stap dichterbij het besparen van energie in de woning gebracht. Door Corona zijn geen bewonersbijeenkomsten en excursies georganiseerd waardoor deze activiteiten zijn vervallen waarin gericht zou worden op de bewustwording (why). Een deel van de give-away's zijn daardoor niet verstrekt nog aan bewoners in 2020. Voor de energiebespaartassen en energiemeters is een haal- en brengservice gestart dat meer tijd vergde dan was begroot, ten tijde dat de spreekuren gesloten waren. De warmtescan had gretig aftrek in de gemeente Zeewolde. Hierdoor zijn daar meer uren aan besteed dan begroot.

o Informatie en advies via energieloket : energie advies huishoudens

Het Energieloket heeft 206 huishoudens een energie-advies-op-maat gegeven voor het nemen van energiebesparende maatregelen. Het mag duidelijk zijn dat isoleren daarbij de belangrijkste maatregel was voor besparing op energie en tevens van groot belang is voor de warmtetransitie.

o Aanbieden concrete maatregelen: energiebespaar-bag

284 huishoudens kregen materialen van het Energieloket in de vorm van een 'bag' gevuld met energiebesparende maatregelen. Ze kregen ook een advies over de wijze van installatie. De keuze bevatte: radiatorfolie, tochtstrips, brievenbusdeksels, doe-het-zelfpakket waterzijdig inregelen, waterbesparende opzetstukken voor kranen, LED-lampen. Met de materialen kon men thuis gelijk aan de slag.

- *Inzicht bieden in energieverbruik via energiemeter*

61 huishoudens kregen voor een periode van twee weken een energiemeter te leen bij het energieloket om inzicht te krijgen in het energieverbruik en eigen gedrag.

- *Inzicht bieden in warmtelekjes via warmtescan*

Bij 139 woningeigenaren is een warmtescan uitgevoerd zodat meer inzicht ontstaat in 'lekjes' in de gevel. Vanwege Corona kon alleen een opname gemaakt worden van de voorzijde van woning, en zo mogelijk de zijgevel. Van de achtergevel is geen opname gemaakt, omdat de medewerker dan door de woning heen diende te lopen.

- *Prijsvraag met winacties*

Gedurende het jaar is een prijsvraag georganiseerd waarbij woningeigenaren een energiezuinig apparaat of een EPA-advies konden winnen. De animo voor de prijsvraag viel enigszins tegen, in tegen stellig tot de aanvragen voor een gratis warmtescan.

- *Informatiebijeenkomsten / excursies over energiebesparing*

Via 4 informatiebijeenkomsten en een excursie 'energiezuinig wonen' zouden bewoners advies krijgen over energiebesparing in de eigen woning en energiebesparend gedrag. Tijdens deze bijeenkomsten zouden bezoekers een energiebespaar-gadget ontvangen. Vanwege Corona zijn deze bijeenkomsten vervallen.

- *Direct mailing*

6.971 woningeigenaren ontvingen een brief met de mogelijkheden die er zijn om een advies te krijgen over energiebesparing en andere activiteiten die georganiseerd worden, zoals bijvoorbeeld warmtescans, 'energie-advies op maat' en prijsvragen.

- *Communicatie: multi-mediale campagne*

Huishoudens zijn via een multi-mediale campagne geïnformeerd en geactiveerd. Daartoe is ingezet: de plaatselijke huis-aan-huis bladen (Zeewolde Actueel), wegdisplay's, twitter, facebook, instagram en berichtgeving in nieuwsbrieven. Dit droeg bij aan het bereiken van mensen bij het uitvoeren van de genoemde activiteiten.

Financiën en organisatie

Een deel van de uitvoering zal in 2021 plaatsvinden, vanwege de opgelopen vertraging in 2020 door Corona. Dekking komt uit de RRE-subsidie van de gemeente Zeewolde (775 uur en € 44.825,- voor middelen). In 2020 is 435 uur besteed op de RRE-subsidie en inzet gepleegd (voor communicatiemiddelen, energiebespaar-bags, energiegadgets, EPA-adviezen en prijsvraag. Vanuit NMFF is 35,5 uur onvoorzien die als co-financiering is ingezet.

2.16 RRE Urk: Energie besparen doen we samen! (191)

Doel:

- stimulering van particuliere woningeigenaren en huurders tot het nemen van energiebesparende maatregelen in de woning.
- totaal te bereiken woningen: 6.600
- totaal woningen met getroffen energiebespaarmaatregel: 1.000

Impact:

8.787 Woningeigenaren en huurders bereikt
410 Woningeigenaren en huurders aan de slag met maatregel

Activiteiten

Producten en processen	Begrote uren	Gerealiseerde Uren 2020	Restant Uren 2021
Brief NAW-niveau: 6.600 woningen	10	10	0
Folders	32	8	24
onderhoud site acties en campagne (2-wekelijks: 24 x 1 uur)	24	18	6
3 voorlichtingsbijeenkomsten (3 x 32 uur= 96 uur)	96	24	0
Advertenties huis-aan-huis-bladen (Urkerland)	24	12	12
Socio-media advertenties (google & facebook)	10	5	5
Give-away campagne : 500 woningen	24	10	14
Bespaarbox campagne: 300 woningen	24	20	
Energie-advies woning (AOM): 150 woningen	150	83	67
Energiebespaar-advies (EBA): 50 woningen	25	4	21
Campagne energiemeter (EM-stories): 63 woningen	63	23	40
Campagne warmtescan (WA-adviezen): 50 woningen	100	116	56
Prijsvraag: waterzijdig inregelen CV's: 10 woningen	8	8	0
Prijsvraag: win kleine energiemaatregel	8	8	0
Registratie en monitoring (NAW-gegevens)	24	12	12
Communicatie (persberichten campagnes, wedstrijd, aftrap)	12	9	3
Projectmanagement en overleg opdrachtgever	12	6	6
onvoorzien	0	1	
totaal	646	377	270

Resultaat

A) Aantal woningen bereikt (prognose)			
	Te behalen 2020/2021	Eind 2020 (31-12-20)	31-12-2021
Brief vanuit gemeente op NAW niveau*	3.500	6.600	0
Folders	914	0	914
Website's kliks gemeentelijke pagina Energieloket	658	1.277	0
Voorlichtingsbijeenkomsten	700	0	0
Losse advertentie in huis aan huis blad	550	550	0
Facebook Advertenties	300	300	0
Abri campagnes (energiemeter, excursie 10/10, warmtescan)			
Bezoekers marktkraam (zonder advies of give-away)		60	
Totaal	446	8.787	0

B) Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvindt*			
	Te behalen 2020/2021	Eind 2020 (31-12-20)	31-12-2021
Uitgegeven Give aways	500	37	463
Uitgegeven Bespaarbox	300	135	165
Energieloket bezoeker energie advies woning	196	117	79
Deelnemer energiemeter	63	24	39
Deelnemer warmtescan	50	84	
Prijsvraag: Ingeregelde CV of huishoudelijk apparaat	14	13	1
Totaal	1.060	410	590

* Al deze activiteiten worden geregistreerd met NAW-gegevens

o *Stimulering bewoners*

Voorlichting aan inwoners van Urk over no-regret maatregelen, zodat op korter termijn en middellange termijn al CO2 besparingen kan ontstaan. Het voorlichten van huishoudens is belangrijk vanwege bewustwording, acceptatie en betrokkenheid. De huishoudens moeten richting krijgen en meegenomen worden in de gemeentelijke aanpak, vooruitlopend op de nog te realiseren warmtetransitie in de bestaande woningbouw als gevolg van het aardgasvrij maken van woningen. Hiertoe heeft de gemeente Urk in 2020 bewoners meerdere mogelijkheden aangeboden.

Door Corona zijn geen bewonersbijeenkomsten en excursies georganiseerd waardoor deze activiteiten zijn vervallen. Een deel van de giveaways zijn daardoor niet verstrekt aan bewoners in 2020. Voor de energiebespaartassen en energiemeters is een haal- en brengservice gestart dat meer tijd vergde dan was begroot, ten tijde dat de spreekuren gesloten waren. De warmtescan had gretig aftrek in de gemeente Urk. Hierdoor zijn daar meer uren aan besteed dan begroot.

a. Het *inregelen van CV-installaties* door plaatselijke installateurs. De verwachting is een besparing van 10 tot 15 % op het gasverbruik van een huishouden.

b. Het *uitvoeren van een energiescan*, zodat een huishouden gericht energiebesparende maatregelen kan treffen met een geprognostiseerd resultaat. Dit maakt het mogelijk dat optimaal bespaard kan worden en vooraf bekend is wat dit oplevert voor een huishouden. De bijdrage kan groot zijn, omdat bij deze scan de hele woning is betrokken en dus meerdere maatregelen aan de orde komen.

d. Verstrekken van *gratis radiatorfolie en tochtstrips* aan huishoudens via *bijeenkomsten* en via het *energiesprekuur* (2 x per maand). Via deze gratis verstrekking hopen we veel huishoudens te betrekken.

Door het aanbieden van meerdere mogelijkheden kunnen huishoudens kiezen. Hierdoor vindt een verbreding van de scope plaats.

o *Informatie en advies via energieloket : energie advies huishoudens*

Het Energieloket heeft 117 huishoudens een energie-advies-op-maat gegeven voor het nemen van energiebesparende maatregelen. Het mag duidelijk zijn dat isoleren daarbij de belangrijkste maatregel was voor besparing op energie en tevens van groot belang is voor de warmtetransitie.

o *Aanbieden concrete maatregelen: energiebespaar-tas*

135 huishoudens kregen materialen van het Energieloket in de vorm van een 'tas' gevuld met energiebesparende maatregelen. Ze kregen ook een advies over de wijze van installatie. De keuze bevatte: radiatorfolie, tochtstrips, brievenbusdeksels, doe-het-zelfpakket waterzijdig inregelen, waterbesparende opzetstukken voor kranen, LED-lampen. Met de materialen kon men thuis gelijk aan de slag.

- *Inzicht bieden in energieverbruik via energiemeter*

24 huishoudens kregen voor een periode van twee weken een energiemeter te leen bij het energieloket om inzicht te krijgen in het energieverbruik en eigen gedrag.

- *Inzicht bieden in warmtelekjes via warmtescan*

Bij 84 woningeigenaren is een warmtescan uitgevoerd zodat meer inzicht ontstaat in 'lekjes' in de gevel. Vanwege Corona kon alleen een opname gemaakt worden van de voorzijde van woning, en zo mogelijk de zijgevel. Van de achtergevel is geen opname gemaakt, omdat de medewerker dan door de woning heen diende te lopen. De warmtescan vond gretig aftrek.

- *Prijsvraag met winacties*

Gedurende het jaar is een prijsvraag georganiseerd waarbij woningeigenaren een CV-update (waterzijdig inregelen), een energiezuinig apparaat of een EPA-advies kon winnen.

- *Informatiebijeenkomsten / excursies over energiebesparing*

Via 3 informatiebijeenkomsten, waaronder een excursie 'energiezuinig wonen', zouden bewoners advies krijgen over energiebesparing in de eigen woning en energiebesparend gedrag. Tijdens deze bijeenkomsten zouden bezoekers een energiebespaar-gadget ontvangen. Vanwege Corona zijn deze bijeenkomsten vervallen.

- *Direct mailing*

6.600 woningeigenaren ontvingen een brief met de mogelijkheden die er zijn om een advies te krijgen over energiebesparing en andere activiteiten die georganiseerd worden, zoals bijvoorbeeld warmtescans, 'energie-advies op maat' en prijsvragen.

- *Communicatie: multi-mediale campagne*

Huishoudens zijn via een multi-mediale campagne geïnformeerd en geactiveerd. Daartoe is ingezet: de plaatselijke huis-aan-huis bladen (Urkerland), wegdisplay's, twitter, facebook, instagram en berichtgeving in nieuwsbrieven. Dit droeg bij aan het bereiken van mensen bij het uitvoeren van de genoemde activiteiten.

Financiën en organisatie

Een deel van de uitvoering zal in 2021 plaatsvinden, vanwege de opgelopen vertraging in 2020 door Corona. Dekking komt uit de RRE-subsidie van de gemeente Urk (646 uur en € 36.838,- voor middelen). In 2020 is 376 uur besteed op de RRE-subsidie en inzet gepleegd voor communicatiemiddelen, energiebespaar-tassen, energiegadgets, EPA-adviezen en prijsvraag. Vanuit NMFF is 1 uur onvoorzien die als co-financiering is ingezet.

3. Thema Circulair Flevoland: Samen werken aan duurzame steden en dorpen

Samen voor een circulair Flevoland

Accenten vanuit Meerjarenbeleidsplan 2020-2024

Onze droom

Wij dromen van een economie die draait op grondstoffen die worden hergebruikt of oneindig beschikbaar zijn. Waarin we samen bouwen aan afvalvrije en circulaire steden en dorpen met schoon vervoer, gesloten kringlopen, regionaal duurzaam geproduceerd voedsel en natuur om de hoek. Een prettige en gezonde omgeving, waar veel groen en water is om extreem weer (hitte en neerslag) op te vangen.

Wat gaan we doen?

De NMFF is samen met haar lidorganisaties goed gepositioneerd – tussen bewoners, gemeenten en ontwikkelaars – en goed in staat om partijen te verbinden, te coachen en ondersteunen. We kennen de lokale en regionale ontwikkelingen bovendien goed en zijn op de hoogte van goede voorbeelden van elders. Communicatie en educatie bieden NMFF een goed middel om met iedereen in contact te staan, waaronder onze lidorganisaties en de inwoners van Flevoland.

Circulair Flevoland: samenwerken aan duurzame steden en dorpen

- “De NMFF zet zich in voor circulaire economie, met duurzame steden en dorpen met een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en daadwerkelijke verlaging van de footprint van de Flevolandse bewoners, zoals voor grondstoffen.

Onze accenten voor 2020:

1. Bouwen aan circulaire steden en dorpen

NMFF is bij uitstek een partij die op lokaal en regionaal niveau kan zorgen voor versnelling. Het is zaak dat zo te doen dat de plannen ook beter worden. Betrokkenheid van bewoners is belangrijk voor die kwaliteit en draagvlak voor transformaties. Nu de gemeenten en ontwikkelaars lastiger grootschalige ontwikkelingen voor elkaar krijgen, is de weg vrij voor kleinschaliger initiatieven van bewoners en creatieve ondernemers.

2. Succesvolle doe-democratie in wijken, dorpen en steden

Zonder enthousiaste supporters heeft een club geen bestaansrecht. De lidorganisaties zijn voor NMFF van essentieel belang. Met hun achterban kunnen zij de organisatie nog meer onder de aandacht brengen. Initiatieven van lidorganisaties ondersteunen we met kennis, best-practices en financiële ondersteuning vanuit het NMFF-Fonds Verbraaken.

De samenleving omvat ook veel burgers die zelf verantwoordelijkheid willen nemen voor het eigen woon- en leefomgeving. Burgers maken de samenleving steeds meer zelf, dus ook hun eigen woon- en leefomgeving. Die ontwikkeling kan de sleutel zijn tot succesvolle duurzame en circulaire stedelijke ontwikkeling en vraagt een andere rol van alle partijen bij de ruimtelijke inrichting van de stad.

3. Slagvaardig netwerk van duurzame communities

De afgelopen jaren is door ons het model van de duurzame communities ontwikkeld in de vorm van een virtuele ontmoetingsplaats en aangevuld met lokale ontmoetingspunten via winkels. Dit model gaan we verder doorontwikkelen en uitbouwen via het introduceren van ‘circulaire challenges’ voor inwoners. Een belangrijke uitdaging daarbij is om de groep supporters te vergroten voor een afvalvrije en circulaire economie en tevens de binding met de lokale lidorganisaties hierbij te versterken.

Aan bovenstaande accenten heeft NMFF in 2020 gewerkt via de hierna weergegeven projecten.

A: Circulair Flevoland

3.1 1201 Draagvlakverbetering voor Circulair Flevoland (1201)

Impact:

Betrokken bij beleidsontwikkeltrajecten voor circulair waarbij 25 % van onze inbreng is overgenomen.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Thema Circulair Flevoland in het kader van de nieuwe Omgevingsvisie (Inventarisatie initiatieven faal- en succesfactoren op het gebied van circulaire economie in Flevoland) en deelname platform Circulair Flevoland - deelname platformbijeenkomsten (6 keer per jaar = 6 x 4 uur) - meedenken bij ketenontwikkeling, zoals textiel, stadshout/circulaire bouw, voedsel (3 ketens verkennen = 3 x 16 uur) - actualisatie quick-scan Circulair Flevoland (20 uur)	92	118
Deelname themaoverleg circulair Natuur- en Milieufederaties (kennisontwikkeling en ervaringsleren) (2 x 4 uur)	8	8
Totaal	100	126

o *Deelname aan provinciaal platform Groene en Gebruikte Grondstoffen*

De NMFF nam deel aan diverse bijeenkomsten van het Provinciale Platform Circulair Flevoland dat zich richt op de stimulering van groene en gebruikte grondstoffen. De in 2018 ontwikkelde quick-scan 'Flevolandse circulaire initiatieven' is door NMFF aangevuld met een verkenning van 10 nieuwe initiatieven. Hierdoor omvat de quick-scan nu 78 circulaire initiatieven.

NMFF heeft samen met de provincie na de zomer een kunststoffen-tafel georganiseerd in de duurzaamheidswinkel in Lelystad. Het betrof de eerste tafel met verpakkingsbedrijven uit deze sector. De keten rond kunststofverpakkingen is hiertoe nader verkend samen met de provincie en de gemeente Lelystad. Gedeputeerde Jan-Nico Appelman was een van de sprekers tijdens deze bijeenkomst. Aan de bijeenkomst namen 50 personen deel. Van de bijeenkomst is een apart verslag verschenen.

Voor textiel is samen met de provincie verder verkend welke kansen bestaan voor meer duurzame kinderkleding, gezien de aanwezigheid van meerdere Nederlandse kinderkleding-merken in Lelystad (Noppies, fashion outlet in Bataviastad) en de wensen op MRA-niveau richting de textielketen. Hiertoe is door de provincie een quick-scan Textiel opgesteld die mede is ontwikkeld op basis van eerdere innovatietafels van NMFF over dit thema.

Het thema stadshout/circulaire bouw is met succes verder geagendeerd richting de provincie en dit heeft mede geleid tot een Citydeal van de provincie met Almere en Lelystad bij nieuwbouw. Met woningbouwcoöperaties is overleg gevoerd over vervolgstappen op basis van de in 2019 ondertekende intentieverklaring circulair (ver)bouwen. Deze intentieverklaring is mede gestimuleerd door NMFF op basis van het in 2019 uitgevoerde project 'Superzuinig Bouwen (energiezuinig en materiaalzuinig' vanuit het programma DuurzaamDoor.

- *Deelname themaoverleg circulair van de provinciale Natuur en Milieufederaties (kennisontwikkeling en ervaringsleren):*

De NMFF heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten van het themaoverleg circulair van de Natuur en Milieufederaties. Dit heeft nieuwe inzichten, methoden en aanpakken opgeleverd die worden vertaald naar Flevoland.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit de provinciale subsidie. Vanwege de organisatie van de provinciale kunststoffentafel zijn meer uren georganiseerd.

3.2 6 Lokale Duurzame Communities en Flevolandse voetafdruk (202)

(Almere, Lelystad, Zeewolde, Dronten, Noordoostpolder, Urk)

Doel:

- voor alle gemeenten een actueel duurzaam lokaal platform bieden en onderhouden met lokale kennis over duurzaamheid
- lokale duurzame initiatieven zichtbaar maken en activeren (zodat ideeën tot groei en bloei komen)
- lokale samenwerking en goede communicatie met burgers, lokale initiatieven, bedrijven versterkt het draagvlak voor een goed natuur-, klimaat- en duurzaamheidsbeleid.

Impact:

6 lokale communities (in elke Flevolandse gemeente)
600 initiatieven ondersteund en zichtbaar gemaakt
235 keer Flevolandse Voetafdruk gemeten
72 campagnes (voor 6 gemeenten maandelijks een thema-campagne)

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
onderhoud DuurzaamFlevoland.nl (grondstoffen, energie, voedsel, groen en water) (1 uur p/w: site)	52	10
Campagne en onderhoud via DuurzaamAlmere (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	120
Campagne en onderhoud via DuurzaamInLelystad (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	120
Campagne en onderhoud via DuurzaamInNOP (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	120
Campagne en onderhoud via DuurzaamUrk (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	116
Campagne en onderhoud via DuurzaamDronten (2 uur p/w: campagne/ site / social media)	104	116
Campagne en onderhoud via DuurzaamDronten (1 uur p/w: campagne/ site / social media)	52	116
Totaal	624	719

Resultaat

- vertalen van concrete mogelijkheden om met een circulair en duurzaam Flevoland als inwoner aan de slag te gaan via een maandelijks thema en een wekelijkse 'circulaire challenge'
- zichtbaar maken van circulaire en duurzame-initiatieven via de lokale communities;
- concreet handelingsperspectief bieden op verkleining van de eigen persoonlijke Flevolandse voetafdruk;

Thema's

- **schone energie:** lokale energiecoöperaties en energie-initiatieven, energie-ambassadeurs
- **duurzaam ondernemen:** fairtrade groepen, sociaal lokaal duurzaam ondernemerschap
- **duurzaam bouwen:** bouwbedrijven en aanbod circulaire en duurzame bouwmaterialen, voorbeeld woningen
- **eetbare stad:** voedsel-initiatieven, natuurgroepen gericht op versterking van bijen en insecten, agrarische natuurvereniging, biologische boeren,
- **schoon vervoer:** Fietsersbond, Rover, Fietsbank Lelystad
- **afval en circulair:** het Goed en Repair Café Lelystad, circulaire start-ups van Urban Greeners
- **water:** waterbesparingsinitiatieven, st. Milieuwoning
- **natuur:** natuur-groepen, terreinbeherende organisaties,
- **duurzame gebiedsontwikkeling:** MarkerWadden, Nationaal Park Nieuw Land
- **duurzaam shoppen:** fair trade groepen, start-ups van Urban Greener

Jan.	energiebesparing en schone energie	Juli.	waterkwaliteit en -besparing
Feb.	stimuleer lokaal duurzaam ondernemen / fair trade	Aug.	natuur en mooi flevoland
Mrt.	(ver)bouwen met natuurlijke en circulaire materialen	Sept.	duurzame gebiedsontwikkeling
April.	eetbare stad / lokaal voedsel produceren	Okt.	dag van de duurzaamheid en nacht van de nacht
Mei.	schoon vervoer	Nov.	duurzame verlichting
Juni.	circulaire stad / dorp	Dec.	duurzaam shoppen (feestmaand)

Flevolandse voetafdruk: 235 keer gemeten

De Flevolandse Voetafdruk:

Door het meten van de Flevolandse Voetafdruk zie je hoeveel ruimte jouw leefstijl in beslag neemt. Via vragen over het verwarmen van je huis, keuze kleding, vervoerskeuze, vakantie en afval zie je gelijk hoe je als Flevolander scoort ten opzichte van de gemiddelde Nederlander. Daarnaast krijg je tips om je voetafdruk (nog) kleiner te maken.

De Flevolandse Voetafdruk: Doe de Voetafdruktest

Financiën en organisatie

Dekking voor de lokale duurzame gemeenschappen en de Flevolandse voetafdruk komt uit de provinciale subsidie (214 uur) en de Nationale Postcode Loterij.

3.3 DD / Circulaire Challenge (203)

Impact:

9 challenges
8 overheden (6 gemeenten, provincie en waterschap Zuiderzeeland)
19.607 Flevolandse bereikt

Doel:

- wekelijkse 'circulaire challenge' het aantal supporters bij inwoners en organisaties vergroten voor een circulaire economie.
- Inwoners verleiden (uitdagen) om minimaal 1 circulaire uitdaging aan te gaan die is gericht op verlaging van de CO2-footprint, zoals voor grondstoffen. Hetzelfde geldt ook voor Organisaties (bedrijven, overheden, instellingen en scholen).
- concreet handelingsperspectief bieden op verkleining van de eigen Flevolandse CO2-voetafdruk (footprint) voor de thema's energie, ondernemen, bouwen, voedsel, vervoer, afval, vakantie/eropuit, wijk/gebiedsontwikkeling, lifestyle (oa. textiel, interieur, etc.)
- Zicht krijgen op de mogelijkheden, kansen en knelpunten om inwoners te stimuleren richting een afvalvrij en circulair Flevoland, via het ophalen van 'storytelling'
- delen daarvan via sociale media, lokale duurzame communities en website www.ikdoemeeijook.nl

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde Uren 2020	Restant Uren 2021
Ontwikkeling en uitvoering circulaire wekelijkse challenge (4 uur x 12 maanden= 1 uur p/w)	48	8	40
Projectgroep selectie en ontwikkeling challenges (4 uur x 12 maanden= 1 uur p/w)	48	8	40
Begeleiding gekozen gemeenten (4 uur x 6 gemeenten x 1 challenge)	24	0	24
Werven en begeleiden bedrijven (12 bedrijven x 4 uur)	44	4	40
Begeleiden waterschap bij gekozen challenge	8	0	8
Begeleiden hoger onderwijs (Aeres en ROC-Flevoland/Lelystad) bij gekozen challenge	8	0	8
Begeleiding 7 sessies Flevomeer-bibliotheken (project 213)	cofinanciering		
Projectcommunicatie (ontwikkeling communicatiemiddelen)	50	10	40
Inzet socio-media en lokale duurzame sites (project 1202 en 202)	Co-financiering		
Organisatie slotbijeenkomst	50	0	50
Projectmanagement	50	10	40
Totaal	337 (incl. cofinanciering 649)	40 (incl. cofinanciering 100)	297 (incl. cofinanciering 549)

3.4 Stimuleren 'circulaire regionale economie' bij voortgezet onderwijs

Doel

- Voor studenten van het ROC Flevoland (praktoraat circulair) onderwijsactiviteiten ontwikkelen om ervaring op te doen met circulaire technieken en ze mee te laten denken met benodigde oplossingen.

Impact

Meer dan 200 betrokken leerlingen van ROC Flevoland

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Meehelpen van het ontwikkelen van een onderwijsprogramma voor het MBO via het Praktoraat ROC Flevoland	50	89,5
Totaal	50	89,5

Resultaat

Samen met het Practoraat ROC Flevoland zijn in 2020 kansen verkend voor programma-activiteiten passend bij het RIF-project van ROC Flevoland. Hieruit is een samenwerking opgezet samen met Unit Green, een duurzame circulaire werkgroep van het ROC Flevoland. NMFF en de Unit Green hebben gekozen voor het uitwerken van een reeks Circulaire Podcasts (6 afleveringen). In deze podcasts wordt iedere keer een circulair thema vast gekoppeld aan een wekelijkse Circulaire Challenge. Onderdelen van een podcast aflevering zullen zijn: ervaringen van studenten en andere challenge deelnemers, interviews met circulaire initieven/ondernemers of experts, plenaire discussie en korte items behorende bij een podcast format. Via de Podcast dragen we bij aan het versterken van de circulaire leerlijnen binnen het ROC van Flevoland. De opnames van de podcast starten vanaf het moment dat dit mogelijk is binnen de Corona-richtlijnen van RIVM. Verwachting is rond mei 2021.

Financiën en organisatie

Dekking komt vanuit de provinciale budgetsubsidie voor 50 uur. Er is een forse urenoverschrijding die NMFF financiert vanuit de Nationale Postcode Loterij. De urenoverschrijding is ontstaan vanwege Corona waardoor meer tijd is gestoken in afstemming. Uitvoering van Podcast-serie is vanwege Corona verschoven naar 2021.

3.5 Circulaire bijeenkomsten bibliotheken Flevoland (213)

Doel

- Versterken van de moderne bibliotheekfunctie in de kennissamenleving op het actuele thema circulariteit..
- Impuls bieden aan de lokale circulaire economie en sociale cohesie in het landelijk gebied.

Impact

Samenwerking met het netwerk van Flevomeerbibliotheken in Urk, Emmeloord, Lelystad, Biddinghuizen, Swifterbant Dronten en Zeewolde

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde Uren 2020	Restant uren 2021
Bijeenkomst Urk (ontwikkeling, begeleiding: 20 uur)	20	0	20
Bijeenkomst Emmeloord (NOP) (ontwikkeling, begeleiding: 20 uur)	20	1	19
Bijeenkomst Lelystad (ontwikkeling, begeleiding: 20 uur)	20	1	19
Bijeenkomst Biddinghuizen (ontwikkeling, begeleiding: 20 uur)	20	0	20
Bijeenkomst Swifterbant (ontwikkeling, begeleiding: 20 uur)	20	0	20
Bijeenkomst Dronten (ontwikkeling, begeleiding: 20 uur)	20	1	19
Bijeenkomst Zeewolde (ontwikkeling, begeleiding: 20 uur)	20	1	19
Totaal	140	4	136

Resultaat

Vanwege corona konden in 2020 alleen de voorbereidingen ter hand worden genomen voor de 7 themabijeenkomsten in bibliotheekvestigingen in Zeewolde, Dronten, Swifterbant, Biddinghuizen, Emmeloord (Noordoostpolder), Urk en Lelystad. De uitvoering van de bijeenkomsten is verplaatst naar 2021 in afwachting van het weer opengaan van de filialen van de bibliotheken.

Financiën en organisatie

Dekking komt vanuit een aparte provinciale subsidie (140 uur voor NMFF en 70 uur voor Flevomeer-bibliotheken en € 3,500,- materiele koste, zijnde € 500,- per bijeenkomst).

3.6 Innovatietafels Circulair Lelystad (280)

Doel

- 4 lokale innovatietafels Lelystad gericht op stimulering van de lokale circulaire samenleving

Impact:

50 deelnemers vanuit 25 organisaties
Start Lelystads en Flevolands netwerk voor kennisuitwisseling over een meer circulaire verpakkingindustrie.

Deelnemers vanuit bedrijven, onderwijs, overheden en NGO's:

Rabobank, OMF Fashion, Artiplast, UXEM Flexible Foams, Witteburg, Besstrade, Flestic, HVC, Schenk Recycling, Vilton, Kras Recycling, FRT Tapes, Deval, Pastoor Consult, Tano, Prince Fibre, Morssinkhof Plastics, Kunststof Recycling Van Werven, Upcycle Centrum Almere, Horizon, gemeente Lelystad, provincie Flevoland, MRA, NMFF en IVN.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde Uren 2020	Restant Uren 2021
verkenning en werving deelname onderwijs en bedrijfspartners	27	27	0
verdieping thema's voor 4 tafels in begeleidingsgroep (4 x 8 uur) (NMFF, IVN, gemeente Lelystad en provincie);	32	86,5	12
organisaties 4 thematische innovatietafels (4 x 24 uur): verpakkingindustrie Lelystad, Plan Boom, Duurzaam Bouwen, steenbreek/klimaatadaptatie)	96	70	72
1 educatiedeal met onderwijsinstelling en MKB in 2021 (uitvoering door IVN)	(51)	IVN	IVN
Totaal	155 (206)	183,5	84

Resultaten

o Innovatietafels

In overleg met de gemeente Lelystad en de provincie Flevoland is 1 innovatietafel opgezet over het thema's verpakkingindustrie. Daarbij zijn veel vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, overheid (gemeente, provincie, onderwijs) en het onderwijs (voortgezet onderwijs, ROC, HBO) In totaal namen bijna 50 mensen deel aan deze innovatietafel.

De andere 3 tafels zijn vanwege Corona verschoven naar 2021. Reden is dat een fysieke ontmoeting een kwalitatief betere innovatietafel oplevert dan een webinar.

o *Verkenning educatiedeal*

Om de verbinding met het onderwijs te versterken is verder gewerkt aan het sluiten van een educatiedeal tussen een bedrijf en het lokale onderwijs door IVN-Flevoland. IVN heeft daar in 2020 nog geen uitvoering aan kunnen geven.

Financiën en organisatie

Dekking komt uit een subsidie van de gemeente Lelystad (155 uur voor NMFF voor organisatie innovatietafels en 51 uur voor IVN). Er is sprake van een forse urenoverschrijding in 2020. De extra ureninzet is gefinancierd vanuit de Nationale Postcode Loterij. Vanwege Corona zijn 3 innovatietafels niet georganiseerd, en deze zullen in 2021 alsnog plaatsvinden.

3.7 Servicepunt Circulaire economie (250)

Doel: delen van succesvolle circulaire-initiatieven met andere federaties

Impact:

circulaire-initiatieven landelijk zichtbaar maken en ondersteunen
Flevolandse circulaire-initiatieven zichtbaar gemaakt en ondersteund

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde uren</i>
Uitwisseling kansen en knelpunten bij circulaire initiatieven	10	36
<i>Totaal</i>	<i>10</i>	<i>36</i>

Resultaten

De NMF's ondersteunen in 12 provincies circulaire-initiatieven via het Servicepunt Circulair. In 2020 zijn door de NMF's deze initiatieven zichtbaar gemaakt op www.servicepunt-circulair.nl

Financiën en organisatie

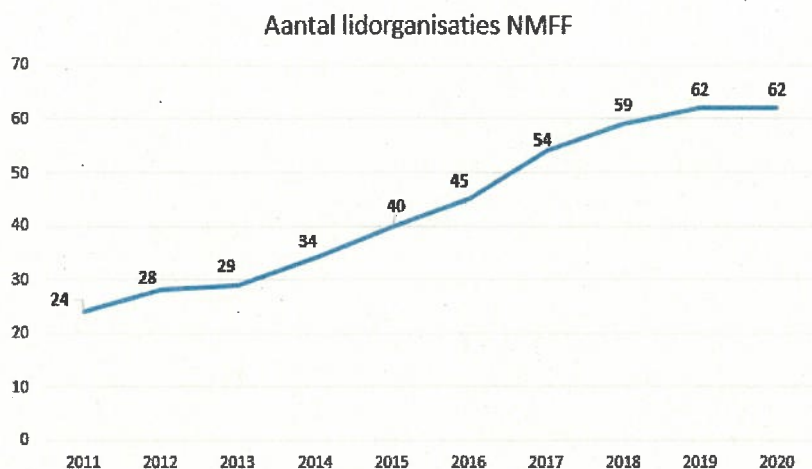
Dekking vanuit het landelijke St. Fonds NMF's.

B: Samen werken aan duurzame steden en dorpen

3.8 Ondersteuning lidorganisaties en burgers (205)

De relatie met de lidorganisaties is voor Natuur en Milieufederatie Flevoland van groot belang. De vereniging staat daarmee midden in de Flevolandse samenleving. Lidorganisaties zijn de oren en ogen van de Vereniging en hebben daarmee een belangrijke signaalfunctie. Het versterken van de binding en wisselwerking tussen lidorganisaties onderling en het bureau stond in 2019 centraal. Aan de andere kant doen lidorganisaties en ook burgers steeds meer een beroep op het bureau voor deskundige ondersteuning en advies.

De in gang gezette groei van lidorganisaties hebben we in 2020 kunnen bestendigen. 62 organisaties zijn lid van onze Vereniging. Hieruit blijkt dat onze activiteiten goed aansluiten bij de behoefte vanuit het veld.

Impact: 62 lidorganisaties

Functie: Vraagbaak voor inwoners

Doel:

- Adequaatt kunnen beantwoorden van vragen die aan ons worden gesteld door inwoners van de provincie Flevoland, op het vlak van natuur, milieu, klimaat en duurzaamheid.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
adequaatt beantwoorde vragen van inwoners, zo mogelijk doorverwijzing	15	15
Registratie van klachten volgens protocol	5	0
Totaal	20	15

Resultaten

Diverse telefonische en online vragen zijn beantwoord van inwoners die binnen kwamen bij de NMFF. Enkele daarvan zijn doorverwezen naar relevante instanties en organisaties zoals een gemeente.

De vragen die door bedrijven en burgers gesteld voor het Energieloket Flevoland of het Adviesloket Ruimte zijn bij deze projecten apart verantwoord en geregistreerd.

Er zijn geen klachten gemeld bij de Vereniging die dienden te worden afgehandeld volgens het klachtenprotocol.

Financiën en organisatie

Deze functie 'vraagbaak voor inwoners' is uitgevoerd conform het werkplan en gefinancierd vanuit de provinciale budgetsubsidie (15 uur).

Functie : Ondersteuning van aangesloten organisaties

Doel:

- *Ondersteunen van lidorganisaties in de effectiviteit van hun lokale werk*
- *Stimuleren van een goede uitwisseling tussen lidorganisaties en het bureau op relevante thema's door themabijeenkomsten te organiseren*

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde uren</i>
4 themabijeenkomsten voor lidorganisaties (4 x 8 uur)	32	8
Ondersteuning van nieuwe lidorganisaties	10	4
Specifieke ondersteuning aan lidorganisaties: waarvan 10 organisaties verder ondersteunen op basis van en hulpvraag	108	85
Totaal	150	97

Resultaten

De aangesloten lidorganisaties dragen bij aan de legitimatie van de federatie en zij vervullen een belangrijke rol in het lokale krachtenveld. Een aantal nieuwe organisaties hebben belangstelling getoond voor aansluiting. Verwacht wordt dat zij in 2021 een aanvraag zullen doen.

Het versterken van de binding en wisselwerking tussen lidorganisaties onderling en de vereniging NMFF stond centraal. Er is ondersteuning geboden aan lidorganisaties op basis van een hulpvraag.

Op 14 februari 2020 vond de themabijeenkomst 'Groene Pluim 2020' plaats. Het thema was dit keer 'bomen' mede vanwege de campagne Plan Boom. 14 genomineerden namen deel.

Vanwege Corona konden de andere 3 fysieke themabijeenkomsten voor lidorganisaties niet georganiseerd worden.

Financiën en organisatie

Er is sprake van een lagere urenbesteding vanwege het vervallen van 3 thematische bijeenkomsten vanwege Corona. Dekking is vanuit provinciale subsidie (117 uur voor 'ondersteuning lidorganisaties').

Functie : Vergroten van aantal supporters voor duurzaam Flevoland

Doel:

Betrekken en verbinden van relevante partijen en personen aan de doelen en de missie van Natuur en Milieufederatie Flevoland via het lidmaatschap 'Vriend van de NMFF'

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde uren</i>
Jaarlijkse peiling onder supporters via de 'Groene Peiler'	15	15
werving en onderhoud supporters-netwerk	40	0
Totaal	55	15

Resultaten

Groene Peiler: In 2020 is een Groene Peiler-enquête uitgevoerd over het thema energietransitie en de Participatie Coalitie.

Word gratis supporter van NMFF

In 2020 heeft NMFF 32 supporters (+12)

Alle supporters zijn uitgenodigd voor een nieuwjaarsbijeenkomst begin 2020. Dit vervangt de jaarlijkse vriendendag, omdat daar te weinig animo voor bleek de afgelopen jaren.

Financiën en organisatie

Het project is uitgevoerd conform werkplan. Het onderdeel peilingen is gefinancierd vanuit de provinciaal budgetsubsidie (15 uur).

Groene Pluim winnaar 2020

Ab Strijker wint de Groene Pluim 2020 van Natuur- en Milieufederatie Flevoland (NMFF). De pluim is overhandigd door directeur Vera Dam van Natuur en Milieufederatie Flevoland. De prijs wordt elk jaar uitgereikt aan een persoon of organisatie die zich op bijzondere wijze inzet voor een groen Flevoland. Dit keer was het thema 'bomen'. Het thema is geïnspireerd door Plan Boom, een project waarbij we de komende vier jaar 10 miljoen bomen in tuinen, bermen, plantsoenen, parken, bedrijventerreinen en in het buitengebied in heel Nederland gaan planten. Voor en door burgers.

In totaal waren 14 Flevolandse personen en organisaties genomineerd, vanwege de bijzondere bijdrage die ze leveren aan het thema bomen. Alle genomineerden staan op de website van de federatie. Vera Dam, directeur van Natuur en Milieufederatie Flevoland: "Het was voor de jury dit keer lastig kiezen omdat er zoveel bijzondere en inspirerende genomineerden waren. Uiteindelijk is

Ab Strijker uit Lelystad dit jaar gekozen voor de Groene Pluim vanwege zijn jarenlange inzet om Lelystedelingen te betrekken bij de prachtige en bijzondere bomen die Lelystad rijk is. Hij heeft samen met andere het boekje 'bijzondere bomen in Lelystad' gemaakt, waarvan inmiddels alweer een derde druk is verschenen. Ab maakt met veel zorg en aandacht ook alle bomenfoto's zelf." Ab Strijker reageerde blij verrast: "Ik voel mij zeer vereerd dat ik de Groene Pluim heb mogen ontvangen." Tegelijk nodigt hij ook iedereen uit om een gratis exemplaar van zijn 'Bijzonder Bomenboekje' op te halen in de Duurzaamheidswinkel Lelystad (voormalig postkantoor gelegen tegenover het stadhuis).

De Groene Pluim

De wisselbokaal Groene Pluim is ontworpen door de Flevolandse kunstenaar Vincent van Ginneke.

3.9 NMFF-Fonds Verbraaken (207)

Doel

- Versterken van de aangesloten lidorganisaties.

Impact Fonds Verbraaken: 12 toekenningen , 15 verzoeken ontvangen

**AANTAL VERZOeken
FONDS VERBRAAKEN**

Toekenningen Fonds Verbraaken 2020

De Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland is de laatste jaren flink gegroeid. Momenteel telt de Vereniging 62 lidorganisaties. Jaarlijks kunnen zij een beroep doen op het NMFF-Fonds voor een financiële bijdrage voor hun werk. Het bestuur beoordeelt alle ingediende aanvragen van aangesloten organisaties, Directeur Vera Dam (NMFF): "Inmiddels bestaat onze vereniging uit meer dan 60 lidorganisaties. Veel ideeën van onze leden blijven op de plank liggen door te weinig financiële middelen of doordat een bepaalde expertise ontbreekt. Gelukkig kunnen we via ons NMFF-Fonds Verbraaken elk jaar weer een aantal ideeën verder helpen".

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Ondersteunen lidorganisatie bij aanvraag NMFF-Fonds Verbraaken	10	10
Beoordeling en begeleiding uitvoering aanvragen	20	20
Totaal	30	24

Resultaten:

Door een bijdrage vanuit het NMFF-Fonds kunnen lidorganisaties activiteiten uitvoeren, die anders op de plank waren blijven liggen. De NMFF geeft steun door het ter beschikking stellen van deskundigheid vanuit het bureau of door een financiële bijdrage van het NMFF-Fonds. Het afgelopen jaar heeft de NMFF weer verzoeken ontvangen, waarvan 12 gehonoreerd zijn:

- *Natuur en Milieucoöperatie Rivierduingebied* voor voorlichting (zoals informatieborden) over duurzaamheid en agrarische gewassen aan bezoekers (wandelaars en fietsers)
- *Vogel en Natuurwacht Flevoland* voor telescopen voor de vogelherkenningscursus en excursies
- *Bijenvereniging Oost Flevoland* voor voorlichting over het belang van bestuivers (zoals informatiebord bij bijentuin Lelystad, plaatsing bijenhotel, inzaaien bijenweides)
- *Urban Greeners* voor portret-video's met jonge ondernemers op Almeerse plekken met ontwikkelpotentie
- *Energie coöperatie De Groene Reus* voor film over belang van lokale energie-opwek en gebruik ervan door bewoners en bedrijven in Almere en Flevoland

- *Almeerse Wolunie* voor bijdrage aan paviljoen op Floriade en ontwikkeling programma met lidorganisaties van NMFF
- *Bultpark Comité Lelystad* voor het realiseren van een houtroute (zoals informatieborden en folders) in het Bultpark in Lelystad om kennis over bomen en struiken te verspreiden
- *4Fusion* voor informatiefolders over hun werkzaamheden in Lelystad
- *Wereldwinkel Lelystad* voor aanschaf printer voor maken foldermateriaal
- *Participatie Wisentbos* voor aanplant van bomen ter versterking van de biodiversiteit in het Wisentbos in Dronten
- *IVN Zeewolde* voor voorlichting (zoals flyers en posters) over de natuur bij wandel- en fietsroutes in Zeewolde
- *Zeewolde Zon* voor ledenwerf-campagne voor deelname aan energie-opwekprojecten die passen bij de postcoderoosregeling in Zeewolde

Financiën en organisatie:

Dekking: Nationale Postcode Loterij.

3.10 Communicatie (206)

Doelen

- *Groene nieuwsvoorziening vervullen voor relevant Flevolands groen en duurzaam nieuws richting lidorganisaties, zusterorganisaties, beleidsmakers en bestuurder, via een actuele site en 2-wekelijkse nieuwsbrief.*
- *Betere binding met burgers en organisaties via nieuwe media (zoals twitter, facebook, instagram).*
- *Continuering van de samenwerking met Omroep Flevoland met de wekelijkse radio-rubriek 'milieu en duurzaamheid'. Interessante onderwerpen worden zo onder de aandacht gebracht voor een groter publiek.*

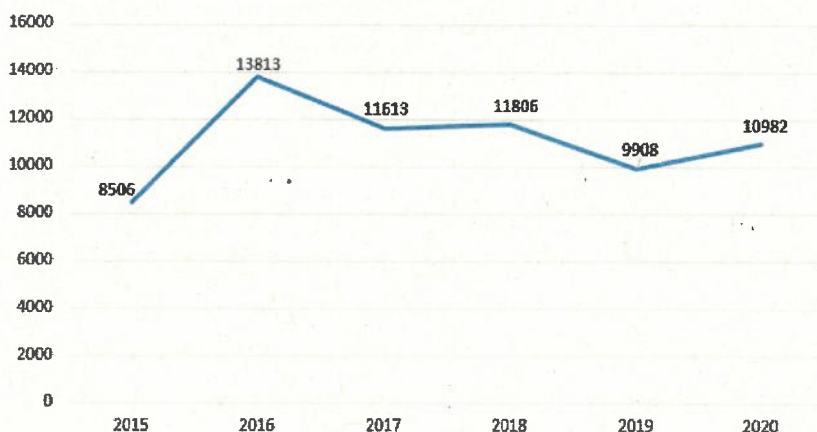
Impact:

1.258 nieuwsbrief abonnees

8.242 unieke NMFF website bezoekers

30 Radio-items 'duurzaam nieuws' => wekelijks 52.000 luisteraars

Bereik middelen NMFF

**NMFF: Nieuwsbrief, Website, Twitter, Facebook, Instagram, LinkedIn, twitter 'Vera Dam',*

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Onderhoud NMFF-website en social-media (52 weken x 2 uur)	124	200
Digitale nieuwsbrief 2-wekelijks (26 weken x 2 uur)	52	40
Successenkrant (1 x per jaar over activiteiten van afgelopen jaar)	24	24
Communicatie-inzet voor nieuws over duurzaamheid en natuur (26 artikelen over duurzame thema's) artikelen over duurzame thema's, 9 artikelen over energie, 9 over circulaire thema's, 9 over natuurtrends)	51	18
Artikelen over duurzame onderwerpen die centraal staan in PS-vergaderingen (5 artikelen)	20	10
Algemene communicatieondersteuning (woordvoering media, communicatieondersteuning lidorganisaties) (26 weken x 1 uur)	26	23,5
voorbereiding en opname wekelijkse radio-rubriek 'milieu en duurzaamheid' bij Omroep Flevoland en blog (26 weken x 3 uur)	78	75
Totaal	375	390,5

Resultaten

Eigen communicatiemiddelen:

De corporate website van de NMFF kreeg 18.462 paginaweergaven. In de tweede helft van 2020 is de NMFF website geheel vernieuwd. Dit heeft een extra ureninspanning gevergd.

De digitale nieuwsbrief verscheen dit jaar bijna 2-wekelijks. Bij aanvang van de Corona-pandemie ging de frequentie omlaag (in maart en april). Vanaf mei verscheen de nieuwsbrief weer 2-wekelijks. In totaal zijn 20 nieuwsbrieven verzonden. De nieuwsbrief kende in 2020 een lezersbestand van 1.258 abonnees, een groei met 438 nieuwe nieuwsbrief abonnees ten opzichte van 2019 (820).

Halverwege 2020 is de successenkrant uitgebracht met hoogtepunten van 2019.

NMFF was in 2020 actief op sociale media zoals Facebook, Twitter en Instagram. Via deze kanalen worden veel nieuwe contacten gelegd met inwoners, bedrijven, gemeenteleden en andere geïnteresseerden. Via twitter bereiken we veel professioneel geïnteresseerden. NMFF verstuurt bijna dagelijks tweets en dat levert een gestage groei aan volgers op bij het twitteraccount van de NMFF-directeur en de NMFF. Via facebook bereiken we vooral veel inwoners die interesse hebben in natuur en duurzaamheid. Het aantal likes op facebook en Instagram groeide in 2020.

Persberichten: Persberichten zijn verzonden over belangrijke activiteiten, zoals:

NMFF-algemeen:

- NMFF-Fonds Verbraaken (december)

Energie:

- Seizoenscampagnes Energieloket Flevoland (ieder seizoen: lente-actie, zomer-actie, herfst-actie, winteractie) inclusief bekendmaking winnaar acties

Circulair:

- persbericht vanuit de communities over een circulair thema of week-challenge

Natuur:

- Uitreiking Groene Pluim (februari)
- Nacht van de Nacht (oktober)
- MooiFlevoland- prijsvraag

Medewerker bij Omroep Flevoland

Directeur Vera Dam bij Omroep Flevoland

Radio-interviews:

- Twee-wekelijks *radiorubriek 'Duurzaam Nieuws' bij Omroep Flevoland:*

De directeur is sinds 2012 als vaste gast wekelijks dinsdag tussen 16.00 uur en 17.00 uur te beluisteren op Omroep Flevoland in de speciale rubriek Duurzaam Nieuws (89,8 FM). Gedurende de corona-pandemie zijn de 2-wekelijkse studiogesprekken omgezet in video-bel-interviews. De interviews zijn als blogs terug te luisteren op de NMFF-website.

Speciale radio-interviews over:

- Uitreiking Groene Pluim (februari)
- Nacht van de Nacht (oktober)
- Fonds Verbraaken (december)
- Energiecampagne (gehele jaar door)
- Circulaire challenges (vanaf oktober)

Financiën en organisatie

Dekking: provinciale subsidie (375 uur) en aangevuld met de Nationale Postcode Loterij voor drukwerk en digitale middelen.

4. Thema 'Rijke Natuur en Mooi Flevoland'

Mooi en vitaal

Onze droom

Wij dromen van een mooi Flevoland met (soorten)rijke en toegankelijke natuurgebieden. Landschappen en natuur die in evenwicht zijn met (bestaande en nieuwe) economische activiteiten (zoals energieproductie) en bestand tegen klimaatverandering. En waarin het aantal bezoekers van de Flevolandse natuur is verdubbeld.

Wat gaan we de doen?

Samen met onze lidorganisaties stimuleren we dat ruimtelijke plannen beter en meer gedragen worden. De NMFF kent ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie op haar duimpje, weet hoe de politieke hazen lopen, heeft veel ruimtelijk-juridische kennis in huis en kan haar lokale netwerk inzetten. Dit geeft ons positie in ons streven naar de realisatie van ecologische verbindingen, goede basisvoorwaarden voor de natuur en klimaatbestendige ontwikkelingen. Ambities die door de decentralisatie van de ruimtelijke ordening en het natuurbeleid steeds meer beïnvloed worden door regionale en lokale beslissingen.

Rijke natuur en een mooi landschap

- De NMFF zet zich in om in een groeiende provincie de ruimte en voorwaarden te blijven vinden voor een soortenrijke en gevarieerde natuur en een gezond en aantrekkelijk landschap dat ook voorbereid is op de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie).

Onze accenten voor de periode 2020 zijn:

1. Stimulering beleving Flevolandse natuur

Via onze Natuurcommunity MooiFlevoland.nl willen we meer bewoners en Flevolandse bezoekers inspireren over de rijke natuur en het mooie landschap. We maken zo de betrokkenheid en publieke steun zichtbaar en werken hierin samen met onze lidorganisaties en groene partners. Natuur beleven stimuleert ook een goede gezondheid, deze gaan hand in hand.

2. Ruimte voor natuur en nieuwe natuur

Voor plannen voor 'nieuwe natuur' zoekt NMFF als onafhankelijke partij samen met terreinbeheerders, overheden, bedrijven en bewoners naar mogelijkheden om (nieuwe) natuur te creëren en te financieren. Op kansrijke plekken proberen we plannen bij te stellen en gronden een tijdelijke of duurzame bestemming te geven.

3. Vertalen van het Nationaal Plan Biodiversiteitsherstel

Eind 2018 is het Deltaplan Biodiversiteit gepresenteerd en de uitvoering wordt de komende jaren landelijk, maar zeker ook regionaal ter hand genomen. In Flevoland is er de ambitie om in 2020 een regionale vertaling te presenteren.

Aan bovenstaande accenten heeft NMFF in 2020 gewerkt via de hierna weergegeven projecten.

4.1 301 Draagvlakverbetering Natuur en Ruimtelijk Kwaliteit

(natuur, water, recreatie, landbouw)

Doel:

- Draagvlakverbetering maakt het mogelijk dat belangrijke actoren op het thema landelijk gebied, natuur, water, recreatie en landbouw elkaar versterken en aanvullen.
- Begrip stimuleren voor elkaars standpunten.
- Bijdragen aan kennis over en draagvlak voor een duurzame ruimtelijke kwaliteit en inrichting in Flevoland (duurzame gebiedsontwikkeling).

Impact:

Betrokken bij beleidsontwikkeltrajecten van de provincie waarvan 10 % is overgenomen.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Advisering op het gebied van landelijk gebied, water, natuur en klimaatadaptatie van provincie en gemeenten, en omgevingsvisie Flevoland	10	10
Omgevingsanalyse met Flevolandse stakeholders en lidorganisaties gericht op vergroten draagvlak voor duurzame gebiedsontwikkeling en toekomstige Floriade (15 lidorganisaties: gesprekken en overleg, 15 x 1 uur)	15	15
Deelname en beleidsinbreng in provinciale speerpunten van het omgevingsplan en het coalitieakkoord: programma nieuwe natuur Almere Oosterwold / Noorderwold (voedselbos), toekomstbestendig IJmeer/Markermeer (MarkerWadden), duurzame groei Almere (Almere 2.0), Floriade2022, Lelystad Next-Level, Nationaal Park Nieuw Land	15	15
Luchthaven Lelystad/LAB: Deelname CROL Luchthaven Lelystad en inbreng Luchthavenvisie	30	122,5
Deelname themaoverleg Ruimte en Natuur van de provinciale Natuur- en Milieufederaties (kennisontwikkeling en ervaringsleren) (4 x per jaar)	5	5
Totaal	75	167,5

Resultaten

o Advisering op het gebied van landelijk gebied, water, natuur en klimaatadaptatie

NMFF heeft natuur- en milieubelangen ingebracht in relevante overlegstructuren rond het thema ruimtelijke kwaliteit en duurzame gebiedsontwikkeling. Als gevolg van onze inbreng is het draagvlak versterkt voor een multifunctioneel landelijk gebied, de groene/blauwe ruimtelijke kwaliteit en duurzame gebiedsontwikkeling bij grote ruimtelijke en infrastructurele projecten (zoals bij Almera het proces van Maarten van Poelgeest rond AMA/Amsterdam Bay Area). Daarnaast heeft NMFF de beleidsontwikkelingen rond de stikstofcrisis gevolgd en daarover overleg gehad met St. Flevoland-landschap die deelneemt aan de provinciale werkgroep Stikstof.

In 2020 vertaalden we de kansen voor een actieplan biodiversiteitsherstel concreet in een kaart. Het sluiten van kringlopen, natuurinclusieve landbouw, beperking van bodemdaling en koppelingen naar het klimaat zouden een toekomstperspectief kunnen bieden voor natuur, boeren en gezondheid. Deze verkenning is uitgevoerd samen met onze lidorganisaties, waaronder onze aangesloten agrarische lidorganisaties. Richting gemeenten is advies gegeven over gemeentelijke groenbeheerplannen, ecologische visies en klimaatadaptatie.

In 2020 heeft NMFF deelgenomen aan de Lokale Actiegroep (LAG) Flevoland die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het Flevolandse LEADER-programma. Dit programma is gericht op het stimuleren van initiatieven vanuit de samenleving.

o Omgevingsanalyse met Flevolandse stakeholders en lidorganisaties

De NMFF bestrijkt samen met haar lidorganisaties en samenwerkingspartners geheel Flevoland. In 2020 is dit netwerk onderhouden en benut om de provincie en andere overheden van goede, relevante en actuele adviezen te voorzien vanuit een eigen NMFF-geluid.

Gesprekken zijn er geweest met o.a. medewerkers en bestuursleden van het Waterschap Zuiderzeeland, de 6 Flevolandse gemeenten, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en onze lidorganisaties: Flevo- Landschap, Landschapsbeheer Flevoland, IVN Flevoland, st. Dierbaar Flevoland, Vogelbescherming Nederland, Milieudefensie afd. Lelystad, Vogel- en Natuurwacht Flevoland, Stichting participatie Wisentbos en de Nederlandse Bijenvereniging Oostelijk Flevoland.

o Algemene beleidsinbreng in provinciale speerpunten volgend op omgevingsvisie en coalitie-akkoord

In het Coalitie-akkoord en het omgevingsplan staan beleidsvoornemens op het gebied van biodiversiteit, het landelijk gebied, (duurzame) landbouw, recreatie en waterberging. Vanuit de belangen van een vitale natuur en een gezond milieu heeft NMFF vanuit haar functies (koepel-, klankbord- en signaleringsfunctie) meegedacht over de voorgestelde oplossingsrichtingen, en meegedacht over de omgevingsvisie. Er is deelgenomen aan de Klankbordgroep Oostvaardersplassen en de ontwikkelingen zijn gevolgd rond het Nationaal Park Nieuw Land en de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland.

o Luchthaven Lelystad

Samen met onze lidorganisaties zorgden wij er in 2020 voor dat natuur, milieu en duurzaamheid hoog op de agenda van de luchthaven blijven staan. NMFF heeft zitting in de omgevingscommissie CROLL waarin het overleg plaats vond over het huidige gebruik van luchthaven Lelystad. NMFF heeft ook zitting gehad in de daarvan afgeleide werkgroep rond de klachtenafhandeling. NMFF heeft inbreng geleverd met het oog op overlast door de ontwerp-aansluitroutes luchthaven Lelystad, de klachtenregeling, vogelaanvaringsrisico's en effecten voor klimaat en windmolens. NMFF heeft deelgenomen aan participatiebijeenkomsten over de luchtruimherziening en de nieuwe luchtvaartnota. Het luchthaven-dossier heeft veel meer uren inzet gevergd dan begroot. Dit komt door vele relevante ontwikkelingen rond vergunningen (onder meer de natuurvergunning) en de besluitvorming rond de luchtruimherziening en de luchtvaartnota. Door Corana zijn meer bewoners vragen gaan stellen over de toekomst van de luchtvaart en de positie van luchthaven Lelystad daarbinnen.

o Themaoverleg van de samenwerkende federaties

In 2020 is door de NMFF deelgenomen aan bijeenkomst van de gezamenlijke natuur- en milieufederaties over de thema's ruimte, natuur, landschap en landbouw. Dit keer allen digitaal en niet live vanwege Corona. Accent in de bijeenkomsten lag op uitwisseling van landelijke en regionale actualiteiten, signalering en ontwikkelingen rond natuurinclusieve landbouw en de Stikstofcrisis.

Financiën en organisatie

Het project is gefinancierd vanuit de budgetsubsidie (75 uur). Er is sprake van een forse overschrijding van ureninzet, vanwege de inzet rond Luchthaven Lelystad. Deze inzet is gefinancierd vanuit de Nationale Postcode Loterij.

4.2 Draagvlak voor Actieplan Biodiversiteitsherstel Flevoland (302)

Doel:

- *Maken van een Flevolandse vertaling van het landelijke Deltaplan Biodiversiteit met belangrijke actoren vanuit de sectoren natuur, milieu en landbouw.*
- *Begrip stimuleren voor elkaars standpunten via bijeenkomsten.*

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde uren</i>
4 bijeenkomsten voor aangesloten lidorganisaties, groene partner-organisaties, landbouworganisaties en betrokken bewoners: 1 algemene bijeenkomst en 3 subthema bijeenkomsten (afhankelijk van de inhoud van het actieplan, bijv. zachte overgangen, klimaatbuffer-aanpak, retail)	40	56,5
Totaal	40	56,5

Resultaat

In het provinciale Coalitie-akkoord 'Flevoland: ruimte voor de toekomst' staan beleidsvoornemens op het gebied van het opstellen van actieplan biodiversiteit en het versterken van de soortendiversiteit, zoals de ambitie voor een bijvriendelijke provincie. Vanuit de belangen van een vitale natuur en een gezond milieu heeft NMFF in 2020 meegedacht over de voorgestelde oplossingsrichtingen.

Samen met natuurorganisaties (SBB, NM, Flevo-landschap, Landschapsbeheer, IVN) is in 2020 een kaart ontwikkeld met kansen. Over de kaart zijn 2 bijeenkomsten georganiseerd begin 2020 (januari en februari) met natuurorganisaties, LTO-Noord en het Flevolands Agrarisch Collectief (FAC). Landbouw en natuur staan hierdoor naast elkaar in plaats van tegenover elkaar. Er zijn kansen in kaart gebracht voor agroforestry, ecologisch bermbeheer, de aanleg van landschapselementen en kringlooplandbouw. Diverse lidorganisaties van de NMF Flevoland werken daarnaast aan kleinschalige vormen van voedselbossen in andere gemeentes, en een bijenvriendelijk landschap. NMFF stond eerder al aan de wieg van het Voedselbos Eemvallei Zuid: 50 hectare eetbaar landschap in Almere. De ontwikkelde kaart is aangeboden aan de provincie ten behoeve van het in 2020 opgestelde Actieplan Biodiversiteit. NMFF heeft gedurende het gehele jaar haar inbreng geleverd richting de concept-versie van het Actieplan.

De 3 geplande thematische bijeenkomsten voor lidorganisaties over zachte overgangen, klimaatbuffer-aanpak, en retail zijn vanwege Corona in 2020 helaas komen te vervallen.

Financiën en organisatie

Het project is gefinancierd vanuit de budgetsubsidie (40 uur). Er is sprake van een urenoverschrijding vanwege de extra inzet rond het provinciale Actieplan Biodiversiteit.

4.3 MooiFlevoland.nl : de portal voor natuurbeleving in Flevoland (303)

Doel:

- Een breed publiek laten kennis maken met de rijkdom van de Flevolandse natuur en ze uit te nodigen dit te ontdekken.
- Onze groene partners en aangesloten lidorganisaties een podium bieden voor promotie van hun natuurbelevingsactiviteiten.

Impact:

Online bereik: 6.642 bezoekers

172 Natuurgebieden op de kaart

Herinrichting 'Help mee' voor natuurgerichte vrijwilligers

Tips

Maandag 1 April
Ruitersport bij Staat van
Almere

Zaterdag 6 April
Zaterdagochtend Wandeltocht
Lelystad

Woensdag 10 April
Cyclingtocht met de fiets
Lelystad

Zondag 14 April
Kunstproject 'Fleur
de Zee' in
Zeevolde

Instagram @mooiflevoland

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Plaatsen content op site (1 uur p/w)	52	202
Aanbod communiceren (twitter, facebook, instagram, pinterest (1 uur p/w)	52	52
Organisatie van 4 MooiFlevoland-acties rond seizoenswisseling	17	0
Persberichten over 4 MooiFlevoland-dagen (min. 4 persberichten x 2 uur)	4	1
Totaal	125	255

Resultaten

De NMFF verzorgde samen met onze natuurgerichte lidorganisaties en andere natuurorganisaties de webportal MooiFlevoland. Met MooiFlevoland.nl brengt de Natuur- en Milieufederatie Flevoland natuur en natuurbeleving in beeld. Op het moment dat het Coronavirus leidde tot de eerste lock-down is geen promotie meer gemaakt om er-op-uit te trekken, maar het accent gelegd op natuurbeleving dicht bij huis (zoals de eigen tuin). Vanwege Corona zijn in 2020 geen persberichten uitgebracht die activiteiten accentueren passend bij elke seizoenswisseling (lente, zomer, herfst, winter). De natuurgebieden waren enorm populair waardoor extra oproepen om deze te bezoeken niet passend waren. Wel zijn persberichten uitgebracht over de MooiFlevoland-prijsvraag en de Nacht van de Nacht

Fotowedstrijd en prijzenpakket met Flevolandse vogelkaart

Gestart is met een foto-wedstrijd voor inzending van de mooiste natuurfoto's dichtbij huis. Winnaars konden maandelijks kans maken op een MooiFlevoland-pakket bestaande uit een verrekijker, een Flevolandse vogelkaart, tekenpen en zonnehoed. Naar de samen met de Vogelwacht Zuid-Flevoland ontwikkelde vogelkaart was veel vraag.

Help mee: speciaal voor natuurgerichte vrijwilligers

De eerder verkende kansen voor toevoegen van meer functionaliteiten bij 'help mee' is in 2020 verder uitgewerkt. De webpagina is heringericht zodat (ook nieuwe) vrijwilligers zich kunnen oriënteren en met overzicht van beschikbare scholing. Jong en oud heeft nu via MooiFlevoland.nl een compleet overzicht op het vlak van natuurgericht vrijwilligerswerk.

16^e viering Nacht van de Nacht op 24 oktober

Op 24 oktober was de Nacht van de Nacht waarin de beleving van het duister en de waarde voor de natuur centraal staat. De NMF's organiseerden door het gehele land deze campagne voor de 16^e keer. Vanwege Corona waren buiten-excursies niet mogelijk, en is gekozen voor een andere invulling via een nachtelijk webinar. De oproep voor minder lichtvervuiling bij bedrijven is gekoppeld aan de Flevolandse circulaire challenge 'mag het licht uit' begin november.

Financiën en organisatie

Dekking: provinciale subsidie (125 uur), Nationale Postcode Loterij (hosting website en prijsvraag MooiFlevoland). Bij dit project is sprake van een forse urenoverschrijding mede als gevolg van het ontwikkelen van de vernieuwde pagina's voor de functie 'help mee' in overleg met natuurorganisaties.

Special : 16e viering Nacht van de Nacht

Impact:

2,4 % minder lichthinder in Flevoland

Resultaten:

Op zaterdag 24 oktober was het zover: de 16^e Nacht van de Nacht. Op deze laatste zaterdagavond van oktober vragen de Natuur- en Milieufederaties aandacht voor het klimaat en energiebesparing van licht. Het doel: minder CO2 uitstoot en minder lichtvervuiling in Nederland. Want dat is hard nodig!

Nederland is een van de meest verlichte landen ter wereld. Afgelopen honderd jaar werd Nederland maar liefst zo'n 125 keer lichter. Lichtvervuiling door nachtelijke verlichting met kunstlicht kost niet alleen veel geld en energie, maar verstoort ook het bioritme van mensen, dieren en planten.

En we kunnen minder genieten van de mooie sterrenhemel: in de grotere steden kan men nauwelijks nog de sterren zien; de Melkweg al helemaal niet meer. Dit komt vooral door openbare verlichting en reclameverlichting.

Flevoland wordt donkerder

De campagne begint ook zijn vruchten af te werpen in de grootste steden. Met een satelliet is onderzocht hoeveel licht er de laatste jaren vanuit de grootste Nederlandse steden kwam. Niet eerder is dit in Nederland zo nauwkeurig gemeten. Flevoland, Gelderland en Friesland scoren het best. De grootste steden van de provincie Flevoland werden afgelopen jaren samen 2,4% per jaar donkerder.

4.4 Plan Boom (350)

Doel:

- In heel Nederland in totaal 10 miljoen extra bomen in tuinen, bermen, plantsoenen, parken, bedrijventerreinen en in het buitengebied. Voor en door burgers.
- Waarvan aanplant van 500.000 bomen in Flevoland voor 2023.
- Hiermee verkleinen we onze CO₂-uitstoot en wordt onze leefomgeving mooier, groener, frisser en gezonder.

Impact:

Aanplant 600 extra bomen in Almere

Succesvolle challenge: 'boom voor een boom: compenseer je kerstboom'

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Ontwikkelen campagneplan voor Flevoland	50	134,5
Enthousiasmeren lidorganisaties	30	30
Enthousiasmeren gemeenten, provincie en waterschap	20	30
Enthousiasmeren bedrijven	20	30
Eerste plantactiviteiten	50	50
Communicatie (incl. deelname campagneteam landelijk)	18	50
Totaal	188	324,5

Resultaten

In 2020 zijn 2 bijeenkomsten georganiseerd (beiden webinars) om samen met lidorganisaties kansrijke plantlocaties in kaart te brengen. Aan deze bijeenkomsten namen onder meer deel; Bijenvereniging, IVN-groepen, Fietzersbond, Landschapsbeheer, Participatie Wisentbos, Urgenda. In gesprekken zijn bij tal van organisaties ook kansen verkend, zoals bij overheden, bedrijven, grotere natuurorganisaties. De ontwikkeling van het campagneplan met een looptijd tot 2023 heeft meer tijd gevergd.

Eind 2020 zijn de eerste plantacties gestart in Flevoland. Dit gebeurde via een challenge: 'Een boom voor een boom', waarbij de kans werd geboden de kerstboom te compenseren via aanplant van een boom in de tuin of op een andere locatie.

Ook kon worden meegedaan door een Plan-Boom-pakket cadeau te doen tijdens kerstmis. Zo schaften via planboom.nl ruim 1.500 burgers een boompakket aan. Deelnemers hadden de mogelijkheid om niet alleen bomen voor zichzelf aan te schaffen, maar ook om bomen te doneren aan andere Plan Boom-projecten. Door deze gulle giften zijn er meer dan 600 extra boompjes geplant in Almere!

Financiën en organisatie

Plan Boom wordt gefinancierd vanuit de landelijke NMF's.

4.5 Ambassadeurs klimaatbuffers (351)

Doel:

Klimaatbuffers beter op de Flevolandse agenda plaatsen, via inzet klimaatbuffer-ambassadeur.

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde uren</i>
Deelname landelijk overleg en bijeenkomsten met NMF-federaties	11	11
Totaal	11	11

Resultaat

NMFF ziet kansen om natuur meer te benutten bij het opvangen van klimaatverandering. Samen met de coalitie Natuurlijke Klimaatbuffers is een Flevolandse ambassadeur geworven als ambassadeur om dit punt onder de aandacht brengen bij gesprekstafels 'klimaatdialogen'.

Financiën en organisatie

Dekking: De landelijke Natuur en Milieufederaties.

4.6 NMFF Loket Ruimte (360 en 361)

Doel:

- Het adviesloket is gericht op het beschermen van de EHS (binnen- en buitendijs) door het belemmeren van ontwikkelingen en activiteiten die in strijd zijn met de natuurfunctie.
- Toezien op toepassing van de Omgevingswet die 15 bestaande wetten vervangt die betrekking hebben op ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. De wet gaat in 2021 in en zorgt voor snellere besluitvorming bij projecten.

Impact:
Beschermen van de EHS
(binnen en buitendijs)
Bewaken toepassing
Omgevingswet

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde uren</i>
360: inzet voor microplanologische diensten voor st. Flevo-landschap	100	23
361: Inzet voor microplanologische diensten voor Natuurmonumenten	85	50
totaal	100	138,5

Resultaten

De grootste natuur- en milieuorganisaties van Flevoland komen jaarlijks bij elkaar voor overleg. Aan het overleg nemen deel: Natuurmonumenten, Flevo-Landschap, Staatsbosbeheer, Landschapsbeheer Flevoland, het IVN-Flevoland, NMFF. Het netwerk omvat 3 verschillende overleggrems:

- Directeurenoverleg
- Natuurbeschermingsoverleg
- Communicatie en vrijwilligersoverleg

NNMFF organiseert het overleg, voert het secretariaat en levert de voorzitter. NMFF is in het overleg tevens de regionale spreekbuis voor natuur- en milieuvraagstukken van onze aangesloten lidorganisaties. Provincie Flevoland is agendalid van het Natuurbeschermingsoverleg en sinds eind 2020 ook van het vrijwilligersoverleg.

De faciliteit Microplanologie heeft als doel om een meer gerichte inzet te plegen op de bescherming van het natuurnetwerk (voorheen EHS) op lokale en regionale schaal. NMFF fungeert hierbij als regionale spreekbuis voor natuur- en milieuvraagstukken van onze aangesloten lidorganisaties. Voor Natuurmonumenten en voor Flevo-landschap is een aparte inzet gepleegd voor het microplanologisch werk.

Financiën en organisatie

Voor de inzet van het microplanologisch werk voor Natuurmonumenten en st. Flevo-landschap is door deze organisaties aparte financiering beschikbaar gesteld.

5. Reguliere taken

Natuur- en Milieufederatie Flevoland kiest voor een zakelijke, professionele bedrijfsvoering. Dit draagt bij aan de optimale invulling van het programma en de bedrijfsvoering.

De provincie vindt het belangrijk dat Natuur- en Milieufederatie Flevoland een onafhankelijke maatschappelijke organisatie is die via dialoog de provincie scherp houdt en in staat is om natuur- en milieudoelen te bereiken door haar slagkracht en netwerken. Dit doet NMFF via overleg, kennis- en informatie-uitwisseling in de rol van coördinator en verbinder. Maar ook door aan te schuiven bij overlegtafels van overheden en het actief inbrengen van groene aandachtspunten in de rol van klankbord. Zo kunnen we de provincie voorzien van interessante groene signalen vanuit de samenleving.

Het programmadeel 'reguliere taken' verantwoordt de uitvoering van het management en het structurele werk.

5.1 Management (401)

Doel:

- Zorg dragen voor: een effectieve en efficiënte organisatie, door goed personeelsbeleid, financieel beleid, planning & control, kwaliteitszorg.

Activiteiten

Producten / processen	Begrote uren	Gerealiseerde uren
Opstellen en zorgdragen voor goedkeuring van werkplan, begroting, jaarrekening, bewaken van over- en onderuitputting door kwartaal- en halfjaarrapportages, organisatie ALV	160	260
Planmatige uitvoering van personeelsbeleid dat bijdraagt aan een optimale organisatie	200	500
Organisatie van vijf bestuursvergaderingen	40	51
Totaal	400	811

Resultaten

Het bestuur heeft begin 2020 afscheid genomen van het gewaardeerde bestuurslid Sjors de Jong vanwege een onverwachts overlijden. Een afvaardiging was bij het afscheid namens NMFF aanwezig (voorzitter, secretaris en directeur).

Het bestuur is vijf maal bijeen geweest, waarin naast de reguliere agendapunten de uitvoering van het meerjarenbeleidsplan centraal stond. Iedere bestuursvergadering is aandacht besteed aan een van de thema's en daarbinnen gekozen accenten. De ALV vond dit keer vanwege Corona digitaal plaats. Op de ALV is de jaarrekening en jaarverslag goedgekeurd. Afscheid is genomen op de ALV van het bestuurslid Oene Venema die zich jarenlang als bestuurslid voor de NMFF heeft ingezet. Als nieuw bestuurslid is Anton Robers toegetreden.

Daarnaast is nauw overleg geweest met de Natuur- en Milieufederaties, zodat het meerjarenbeleidsplan van de NMF's en werkplan goed blijven aansluiten. Op medewerkersniveau is er een maandelijks gesprek met de directeur en voor het team is er maandelijks een werkoverleg. Vanwege Corona is er meer tijd in overleg en afstemming

NMFF heeft een kleine kernorganisatie met een flexibele schil. Deze schil kan meegroeien of krimpen passend bij de financiële situatie. Op deze wijze is NMFF een slagvaardige organisatie geworden (een effectieve en efficiënte organisatie) met een gedegen personeelsbeleid en een goed financieel beleid. In 2020 zijn nieuwe medewerkers aangesteld en is afscheid genomen van een aantal medewerkers.

De flexibele schil is gegroeid met medewerkers, vooral ten behoeve van het thema circulair en voor de uitvoering van projecten van het Energieloket Flevoland. Het bouwen aan een nieuw team en doorontwikkelen van de kennis en competenties van (nieuwe) medewerkers is gestart in 2020, maar heeft vervolgens veel last gehad van Corona. Veel fysieke trainingssessies zijn vervallen daardoor.

Tevens zijn dit jaar weer verbeteringen doorgevoerd in de opzet van planning & controlesystematiek voor de projectadministratie en verbeteringen in de kwaliteitszorg, onder meer met oog op het CBF-keurmerk.

Financiën en organisatie

Deze taak wordt financieel ondersteund door de provinciale budgetsubsidie (200 uur) en de Nationale Postcode Loterij (resterende uren).

5.2 Structureel werk (402)

Doel

- Relevante provinciale signalen en ontwikkelingen op pakken en zonodig vertalen in een reactie binnen of buiten de organisatie.
- Deelname aan provinciale overleggen.
- Stimuleren uitwisseling met Statenfracties, milieuwethouders en belangrijke stakeholders.

Activiteiten

<i>Producten / processen</i>	<i>Begrote uren</i>	<i>Gerealiseerde uren</i>
organiseren van uitwisseling met Statenfracties	30	2
Zomer- / najaarsronde bestaande uit gesprekken met bestuurders (waaronder milieuwethouders) en relevante stakeholders (o.a. LTO-Noord, Waterschap Zuiderzeeland, CAH, Windesheim, technasia, Accres/WUR, Bedrijfskringen Almere en Lelystad, OMFL/Horizon, VNO/NCW) 15 gesprekken x 2 uur	30	9
algemene beleidsinbreng voor zover het profiel van Natuur- en Milieufederatie Flevoland versterkend	50	20
Totaal	110	31

Resultaten

De directeur spreekt ieder jaar met relevantie milieuwethouders, het waterschap, relevante ambtenaren, met alle groene organisaties waar de NMFF mee samenwerkt, vertegenwoordigers van relevante netwerken en stakeholders (zoals Horizon, VNO-NCW, Bedrijfskringen) en onderwijsinstellingen (Windesheim, Aeres Hogeschool, en middelbaar en voortgezet onderwijs). Vanwege Corona kon de zomer/najaarsronde niet plaatsvinden omdat fysieke ontmoetingen niet wenselijk waren. Voorzover mogelijk is dit z vervangen door digitaal overleg (video-bellen). Relevante signalen en ontwikkelingen zijn opgepakt en onder meer vertaald in algemene beleidsinbreng, samenwerkingsprojecten of naar lidorganisaties.

Financiën en organisatie

Corona heeft effect gehad op de uitvoering van de jaarlijkse zomer/najaarsronde van de directeur, Hierdoor zijn minder uren gerealiseerd.

Bijlage 1 Bestuur, bureau en lidorganisaties

1) Samenstelling bestuur

Bestuurslid	Functie	Datum aan- en aftreden	Lidorganisatie	Plaats
Dhr. P. Cassé	Voorzitter (vanaf april 2019)	april 2019 – mei 2022	Rover Lelystad	Lelystad
Dhr. O. Venema	Secretaris / Penningmeester (februari 2020-mei 2020)	april 2013 – april 2020 (3e termijn)		Emmeloord
Dhr. W.Boers	Secretaris (vanaf juni 2020)	april 2019 – mei 2022	NBV-Oost Flevoland	Lelystad
Dhr. S. de Jong	Penningmeester (april 2019-januari 2020)	april 2019 – januari 2020	NBV-Oost Flevoland	Dronten
Dhr. A. Robers	Penningmeester (vanaf juni 2020)	Juni 2020 – juni 2023		Lelystad
Mw. A. de Vries	Bestuurslid	april 2019 – mei 2022		Almere

2) Samenstelling bureau (per 31 december 2020)

Medewerker	Functie	In/uit dienst
V. Dam	Directeur	01-05-2006 in dienst
A. Pronk	Beleidsmedewerker Energie (medior)	01-03-2019 in dienst
E. Dalemans	Projectmedewerker Energieloket (junior)	01-03-2019 in dienst
J. van Blanken	Projectmedewerker Circulair (junior)	31-08-2020 in dienst
D. Borrel	Projectmedewerker Circulair (medior)	03-02-2020 in dienst
E. van de Burgt	Projectmedewerker Energieloket (junior)	10-02-2020 in dienst
B. Karseboom	Projectmedewerker Communicatie (medior)	01-11-2020 in dienst
I. Mouthaan	Beleidsmedewerker Ruimte & Natuur (medior)	03-02-2020 in dienst
O. Peterson	Projectmedewerker Circulair & Energieloket (junior)	24-08-2020 in dienst
N. Pikkert	Projectmedewerker Energieloket (medior)	01-04-2020 in dienst
J. Rustveld	Projectmedewerker Energieloket (medior)	01-10-2020 in dienst
R. van Straaten	Projectmedewerker Energieloket (medior)	24-02-2020 in dienst
Y. Mayenburg	Projectmedewerker Energieloket (junior)	01-02-2020 uit dienst
B. van Berkel	Beleidsmedewerker Ruimte en Natuur (senior)	01-03-2020 uit dienst
T. Hazekamp	Projectmedewerker Energieloket (junior)	01-03-2020 uit dienst
S. Raj	Projectmedewerker Communicatie (medior)	01-04-2020 uit dienst
R. Boer	Projectmedewerker Circulair (junior)	01-04-2020 uit dienst
C.Zebrowska	Projectmedewerker Communicatie (junior)	01-10-2020 uit dienst

3) Nevenfuncties

De bestuursleden hebben allen een verklaring ondertekend dat zij geen andere onverenigbare nevenfuncties vervullen of een onderlinge (familie)relatie hebben. In de onderstaande tabel een overzicht van de door de bestuursleden aangegeven relevante (neven)functies:

Naam	nevenfunctie
Dhr. P. Cassé	Voorzitter Buurtbus Lelystad Voorzitter Bewonersvereniging Golfpark Lelystad
Dhr. S. de Jong	Voorzitter Ned. Bijenvereniging Oostelijk Flevoland (tot januari 2020)
Dhr. W. Boers	Voorzitter Ned. Bijenvereniging Oostelijk Flevoland (september 2020) Secretaris Bijenvereniging Oostelijk Flevoland (tot september 2020)
Dhr. A. Robers	Penningmeester Stichting Save our Sumba

4) Overzicht lidorganisaties (per 31 december 2020)

In 2020 waren bij de Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland 62 organisaties aangesloten:

Agrarische Natuurvereniging Akkerwaard Flevoland

De Agrarische Natuurvereniging Akkerwaard Flevoland houdt zich bezig met agrarisch natuurbeheer. In de praktijk streven de aangesloten boeren naar het realiseren van kruidenrijke akkerranden die plagen, zoals bladluis, kunnen voorkomen.

Almeerse Wind

Almeerse Wind is een lokale energiecoöperatie waarvan iedereen lid kan worden. Met deze coöperatie wordt groene stroom geproduceerd.

Almeerse Wolunie

In het Kromslootpark grazen 200 schapen. De wol van deze schapen wordt vanaf 2014 verwerkt in de Schaapskooi Vroege Vogelbos.

Belangen Park Uithof

De stichting is opgericht met als doel het bevorderen van de leefbaarheid rond het park Uithof waarbij verbetering en behoud van voor de natuur belangrijke zaken zijn. De stichting organiseert activiteiten die de sociale cohesie in het park Uithof ondersteunen.

Biotuinen

Moestuיןcomplex "Biotuinen" Lelystad. Gezonde, lekkere, aparte en biologische groenten en fruit uit eigen moestuin.

Bultpark Comité Lelystad

Zet zich in voor een mooi en beleefbaar Bultpark in Lelystad.

CitySenses

CitySenses wordt een nieuw park in Almere waar zintuiglijke beleving en reflectie centraal staan.

De Groene Sluis

Stichting Kringloopwinkel De Groene Sluis is een vrijwilligersorganisatie. Eén van de doelstellingen is een consistente bijdrage te leveren aan een beter milieu. De winst gaat naar goede doelen in en rond Lelystad.

De Groene Reus

Helpt particulieren en bedrijven om zelf lokaal groene energie op te wekken en te besparen. Goed voor het milieu én de portemonnee. De coöperatie is een samenwerkingsverband tussen bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de overheid.

Dierbaar Flevoland

Dierbaar Flevoland komt op voor alle dieren in Flevoland in alle leefomgevingen. Wat betreft de natuurgebieden ligt de prioriteit bij de Natura 2000 gebieden.

Dop en Erwt

Dop en Erwt wil helpen om kinderen weer contact te maken met de natuur. Hier verzorgen zij bijvoorbeeld lesmateriaal voor.

VVE Ecomeerhof

Een groep van 30 huishoudens die zijn verenigd in de CPO Ecomeerhof, met als doel de realisatie van een 30-tal 0-energiewoningen in Almere Oosterwold

St. Ekopark

De stichting Ekopark in Lelystad houdt zich op dit moment vooral bezig met het volgen van markttoelatingen en schrijft bezwaarschriften.

Ecosave Investments (voorheen De "Stichting Milieuwoning") stelt zich ten doel het ecologisch bouwen in de breedste zin van het woord onder de aandacht te brengen voor een breed publiek.

Emmeloord Opgewekt

Groene stroom, die opgewekt wordt vanuit afval. Daar is energiecoöperatie Opgewekt uit Emmeloord mee bezig.

Energiek Nagele

In november 2016 is de Coöperatieve Vereniging Energiek Nagele opgericht, die als doel heeft, haar vermogen zo duurzaam mogelijk in te zetten en de opbrengst ten goede te laten komen van het dorp.

Energie Pioniers Noordoostpolder

'Energie van de polder, voor de polder', is het uitgangspunt van energiecoöperatie EnergiePioniers.

Experiment Zelfbeheer Hoekwierde

Met Experiment Zelfbeheer Hoekwierde wordt nagegaan in welke mate bewoners zelf het onderhoud van hun leefomgeving kunnen en willen gaan verzorgen. Doel van het experiment is het optimaliseren van de sociale cohesie en het optimaliseren van de fysieke kwaliteit van de woonomgeving.

Fietzersbond Flevoland

De Fietzersbond is de grootste belangenvereniging voor fietsers in Nederland met 32.000 leden. De Fietzersbond komt op voor de belangen van fietsers.

Flevolands Agrarisch Collectief (FAC)

Het collectief is verantwoordelijk voor de uitvoering van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer in Flevoland

Flevo-Velt

VELT geeft ecologisch leven vorm in huis, tuin en daarbuiten. Met de activiteiten, publicaties en samenwerkingen dragen zij bij tot de ontwikkeling van een duurzame levensstijl.

4Fusion

4Fusion biedt een omgeving aan waar kinderen en (jong)volwassenen op een natuurlijke en actieve manier kunnen leren en groeien.

Groei & Bloei Lelystad

Organiseert voor leden en niet-leden informatieve lezingen, workshops en excursies naar binnen- en buitenland. In de zomer zijn er open tuinen avonden en in het voor- en najaar wisselen veel planten en stekjes van eigenaar tijdens de plantenruilbeurs.

Groentje Cider

Stichting Groentje is het eerste afzetplatform voor 'burgers, boeren en buitenlui' en in het bijzonder voor gewassen en natuurproducten die biodiversiteit ondersteunen.

Het Blauwe Hart

Het Blauwe Hart stelt zich ten doel samen met alle betrokkenen te komen tot een verantwoord behoud en beheer van het IJssel- meergebied, waarbij alle huidige ecologische, landschappelijke, recreatieve, cultuurhistorische en economische waarden behouden blijven en versterkt worden.

Het Flevo-landschap

Stichting het Flevo-landschap is sinds 1986 de particuliere natuurbeschermingsorganisatie voor de provincie Flevoland. Op deze site kunt u kennismaken met de organisatie, gebieden en activiteiten en de veelzijdige flora en fauna van Flevoland.

Het Goed

Het GOED-kringloopwarenhuizen zijn onderdeel van Het GOED BV. Met een aantal warenhuizen bestaat een franchiserelatie.

Imkers Bosweg Lelystad

De imkers zetten zich in voor verbetering van de biodiversiteit, zodat er het gehele jaar door voldoende dracht is voor wilde bijen, honingbijen vlinders en insecten.

IVN Almere

Het IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.

IVN Dronten

Het IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.

IVN Lelystad

Het IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.

IVN Noordoostpolder

Het IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.

IVN Zeewolde

Het IVN draagt bij aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.

KNNV Lelystad

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV), ook wel 'Vereniging voor veldbiologie' genoemd, heeft als doelstellingen Natuurbeleving, Natuurstudie en Natuurbescherming.

Landschapsbeheer Flevoland

Landschapsbeheer Flevoland stimuleert en ondersteunt terreineigenaren bij de zorg voor natuur en landschap.

Milieudefensie, afd. Lelystad

Deze groep in Lelystad zet zich in voor de kwaliteit van het leefmilieu. Daarbij gaat de bijzondere aandacht naar die van de naaste omgeving.

Milieugroep Dronten

De milieugroep Dronten houdt ontwikkelingen rond milieu en natuur in de gemeente Dronten scherp in de gaten.

Milieuvriendelijk Tuinieren (VMT)

In Lelystad opgericht in 1977. Zoals de naam al zegt wordt er op het complex milieuvriendelijk getuinierd. Dit betekent tuinieren zonder chemisch – synthetische bestrijdingsmiddelen en kunstmest.

Marknesse Duurzaam

Het bewonersinitiatief Marknesse Duurzaam werkt aan een duurzame energievoorziening in Marknesse. Door met dorpsgenoten samen te werken realiseren zij kleinschalige, praktische oplossingen in het eigen dorp.

Natuur- en Milieucoöperatie Rivierduingebied

Een groep melkveehouders ten noordoosten van Lelystad die zich collectief inzetten voor agrarisch natuurbeheer en recreatie.

Nederlandse Bijenhouders Vereniging (NBV) Oostelijk Flevoland

Het doel van de vereniging is het bevorderen van de bijenhouderij in de breedste zin van het woord, zoals de promotie van de bijenhouderij, het verbeteren van de dracht (voedselplanten voor honingbijen en andere bestuivende insecten) en ondersteuning bieden aan imkers.

De Nieuwe Molenaars

De burgerwindcoöperatie van Windpark Zeewolde. Een groep betrokken burgers uit de kernen van Zeewolde en Almere, die net buiten het ontwikkelgebied van Windpark Zeewolde wonen.

Parkbehoud Almere

Stichting Parkbehoud Almere zet zich in voor het behoud en de bescherming van – in eerste instantie – het Koningin Beatrixpark te Almere.

Participatie Wisentbos Dronten

Het Wisentbos en het Lage Vaartbos te Dronten ontwikkelen tot één dorpsbos met een recreatief natuurlijk gebruik.

Pioniers van de Toekomst

Stichting Pioniers van de Toekomst wil een duurzame samenleving in de Noordoostpolder bevorderen. Dit doen zij met 'De Pioniersbrigade', een groep vrijwilligers die de beweging draagt. Per thema sluiten andere geïnteresseerde vrijwilligers zich aan.

Repair Café Biddinghuizen

Weggooien? Mooi niet! Repair Café Biddinghuizen repareert goederen samen met de eigenaar.

Repair Café Lelystad

Repair Café Lelystad heeft als doel jongeren/ouderen er bij stil te laten staan dat de meeste goederen te repareren zijn. Met een technisch team voor het repareren van kleine apparaten of een goed technisch advies.

Roggebotstaete

Roggebotstaete is een ecologisch landgoed aan het Vossemeer tussen Kampen en Dronten. Het terrein is 52 hectare groot en vrij toegankelijk. Roggebotstaete heeft een rijke natuur en is onderdeel van de oudste cultuurbossen van Flevoland.

ROVER

Vereniging ROVER (Reizigers Openbaar Vervoer) is een onafhankelijke reizigersvereniging. ROVER zet zich in voor de belangen van de reizigers van bus, trein, tram, metro en andere vormen van openbaar vervoer.

Sportvisserij MidWest Nederland

Sportvisserij MidWest Nederland is een overkoepelende hengelsportfederatie van 110 hengelsportverenigingen, waarbij bijna 119.000 sportvissers zijn aangesloten.

Streekvereniging Rondom het Greppelveld

De bloeiende akkerranden van het agrarisch gebied Rondom Het Greppelveld bieden ruimte voor boerenlandvogels én mensen! Om dit mogelijk te maken hebben agrarische ondernemers de Agrarische Natuurvereniging (ANV) Rondom Het Greppelveld opgericht.

StEM Zeewolde

Stem Zeewolde ondersteunt burgerinitiatieven en brengt deze onder de aandacht van de politiek.

St. 5000stappen.nl

Iedere stap die u zet naar een gezondere leefstijl telt, of u nu wilt afvallen, lekkerder in uw vel wilt zitten of uw diabetes beter onder controle wilt krijgen, bewegen helpt!

Urban Greeners

Een collectief van jonge makers en doeners in Almere. Jaarlijks op weg naar het jaar 2022 groeien zij met jonge ondernemers met zes tot tien projecten per jaar en bouwen mee aan Floriade Almere.

Vogel- en Natuurwacht Flevoland

De Stichting Vogel- en Natuurwacht Flevoland is opgericht in 1984 met als doelstelling de vogels in Flevoland, en daarmee ook alle natuurgebieden waarin ze voorkomen, te bestuderen en te beschermen.

Volkstuin Overleg Lelystad

Lelystad telt acht volkstuincomplexen met in totaal ongeveer 750 leden. eind 2013 is besloten dat alle 8 verenigingen zich niet alleen individueel maar óók gezamenlijk willen presenteren. Hieruit ontstond het Volkstuin Overleg Lelystad (VOL).

Wereldwinkel Lelystad

De Wereldwinkel stelt zich tot doel om 'eerlijke handel' (Fair Trade) te bevorderen, zodat producenten in ontwikkelingslanden meer kans maken op een menswaardig bestaan.

Werkgroep Fairtrade Lelystad

De werkgroep vloeit voort uit een breed gesteunde motie in de gemeenteraad van Lelystad die opriep om Lelystad Fairtrade gemeente te maken.

Wijnbouw Lelystad

De stichting heeft als doel het initiëren, stimuleren, beheren en continueren van een biologisch, voornamelijk op wijnbouw gericht, proef- en voorbeeldbedrijf in noordelijk Lelystad, en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Coöperatie De Zaderij

Wil met de coöperatie en Stichting Zaad de zaadteelt weer in eigen boeren hand nemen.

Zeenergie

Samen met haar leden zet Zeenergie zich ervoor in om duurzaam opgewekte energie tegen een zo laag mogelijke prijs van de producent bij haar leden te krijgen.

Zeewolde Zon

Een coöperatieve vereniging die zich als doel stelt om lokaal opgewekte duurzame energie beschikbaar te maken voor alle Zeewoldenaren, ondermeer via zonnestroom.

Bijlage 2. Afspraken met provincie over inzet provinciale subsidie

Het NMFF-werkplan geeft aan op welke manier de federatie wil bijdragen aan de uitvoering en kwaliteit van het provinciale beleid. Het provinciale bestuur geeft richting aan de uitvoering van het Omgevingsplan en het huidige collegeakkoord (het Hoofdlijnenakkoord). Daarmee is de koers uitgezet hoe Flevoland zich verder gaat ontwikkelen. Natuur- en Milieufederatie Flevoland wil daar aan bijdragen door een heldere inzet te geven op natuur en milieu, op een kosteneffectieve wijze.

Dit doet Natuur- en Milieufederatie Flevoland vanuit een zelfstandige positie, maar waarbij ze wel uitdrukkelijk zoekt naar de samenwerking met de provincie en anderen om te komen tot een duurzaam Flevoland met een vitale natuur en een gezond milieu voor Flevolandse.

Wij benadrukken hierbij het citaat van de provincie zoals opgenomen in de ambtelijke notitie 'kader subsidie Natuur- en Milieufederatie Flevoland' (provincie Flevoland, 20 juni 2009): *"Het algemene uitgangspunt blijft dat de provincie streeft naar sterke, zelfstandige en onafhankelijke maatschappelijke organisaties op het gebied van natuur en milieu (educatie) in Flevoland, die door middel van dialoog de provincie scherp houden en in staat zijn om in het maatschappelijke veld door hun slagkracht en netwerken milieudoelen te bereiken in de provincie."*

Imago en positie hangen nauw samen met de rollen die we in Flevoland willen vervullen. Die rollen volgen rechtstreeks uit de taken die de Federatie zichzelf stelt en die voor buitenstaanders helder en vanzelfsprekend moeten zijn. In overleg met de provincie en onze lidorganisaties zijn de volgende rollen bepaald:

- Coördinator en verbinder (koepelfunctie)
We stimuleren de informatie-uitwisseling tussen natuur- en milieuorganisaties en coördineren hierbij de inzet in de provincie Flevoland.
- Meedenker (klankbordfunctie)
We zijn een gesprekspartner bij beleidsvoorbereiding en –uitvoering van overheden, zoals provincie en gemeenten. We sluiten, daarbij soms verrassende, coalities met andere spelers in het werkveld.
- Signaleerder (signaleringsfunctie)
Samen met de aangesloten natuur- en milieuorganisaties volgt de federatie het beleid van overheden voor de thema's natuur, milieu, klimaat en duurzaamheid.

Invulling van onze rollen:

Onze inbreng is op basis van kennis, een provinciaal en landelijk netwerk, en op basis van een omgevingsanalyse (zoals de sentimenten van burgers).

Door het ontwikkelen en nemen van initiatieven blijft NMFF aan het voorfront van ontwikkelingen en kan ze haar functies professioneel vervullen.

We zoeken daarbij actief naar verbinding met agenda's van anderen. Samenwerking en afstemming met andere organisaties binnen en buiten Flevoland zijn belangrijk om als natuur- en milieubeweging in Flevoland effectief te kunnen opereren.

De rollen zijn door de provincie in het gesprek van 20 juni 2009 als volgt verder gedefinieerd:

A. Koepelfunctie

NMFF zorgt voor kennis en informatie uitwisseling tussen natuur- en milieuorganisaties onderling en met de provincie (coördinator/ verbinder).

Activiteiten die daarbij passen:

- Themaoverleg met de andere Natuur- en Milieufederaties,
- Overleg met andere natuur- en milieuorganisaties,
- Ondersteuning lidorganisaties en burgers,
- Overleg met provincie in ambtelijk en bestuurlijk overleg.

B. Klankbordfunctie

NMFF is gesprekspartner van de provincie en gemeenten bij het in uitvoering krijgen en realisatie van beleid. NMFF zit aan tafel bij uitvoeringsprogramma's en –projecten van provincie en gemeenten. Inbreng van NMFF is op basis van landelijke netwerk (kennis) én op basis van omgevingsanalyse: wat zijn de sentimenten bij de burgers van Flevoland.

Activiteiten die daarbij passen:

- Organiseren van stakeholderoverleg (omgevingsanalyse),
- Algemene beleidsinbreng bij provincie en gemeenten,
- Inbreng in (advies)commissies, comités en platforms,
- Deelnemen aan overleggen plan- en projectgroepen op de speerpunten van de provincie (geluiden van buiten naar binnen brengen en coalitievorming).

C. Signaleringsfunctie

NMFF is kritisch volger van Provinciale Staten. De provincie ontwikkelt visie en actieprogramma's en is designer van het proces. NMFF vervult daarbinnen haar functie(s). Door het ontwikkelen en nemen van initiatieven blijft NMFF aan het voorfront van ontwikkelingen staan en kan ze haar functies professioneel vervullen.

- Contacten met provinciale statenleden, gemeenteraadsleden en relevante stakeholders

D. Overig

- Managementtaken,
- Communicatie (website, nieuwsbrief, jaarverslag, persberichten, etc),
- Acquisitie.

In het jaarverslag is de uitvoering van bovenstaande taken verantwoord onder de thema's: energie, circulair en ruimte & natuur.

Bijlage 3 Verantwoordingsverklaring voor CBF

De bestuursleden van de Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland onderschrijven de volgende principes:

1. Binnen de instelling dient de functie 'toezicht houden' (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk te zijn gescheiden van het 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'."
2. De instelling dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.
3. De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

In een door het bestuur vastgestelde verantwoordingsverklaring is beschreven op welke manier de milieufederatie invulling geeft aan deze principes.

Bij de Vereniging Natuur- en Milieufederatie Flevoland (NMFF) is de uitvoering van het beleid gescheiden van de functie 'toezicht houden'. De wijze waarop deze scheiding plaatsvindt is vastgelegd in het *Handboek Natuur- en Milieufederatie Flevoland* (geactualiseerd en vastgesteld in de bestuursvergadering van 15 oktober 2009). Het bevestigt de hierboven onderschreven functiescheiding, zoals die al was vastgelegd in diverse voorgaande besluiten en zoals die ook in voorgaande jaren is toegepast.

Over de taakverdeling tussen directie (uitvoering) en bestuur (toezichthouder) zijn afspraken vastgelegd in het *directiestatuut* (geactualiseerd en vastgesteld in de bestuursvergadering van 8 maart 2012).

Over de taakverdeling binnen het bestuur (toezichthouder) zijn afspraken vastgelegd in het *Handboek Natuur- en Milieufederatie Flevoland* (geactualiseerd en vastgesteld in de bestuursvergadering van 15 oktober 2009). Bij wijziging van de bestuurssamenstelling kan de taakverdeling bij bestuursbesluit worden gewijzigd op basis van de deskundigheden van de afzonderlijke bestuursleden.

Voor een optimale samenstelling van het bestuur werkt de NMFF met profielschetsen voor de functies voorzitter, penningmeester en secretaris en algemeen bestuurslid. Deze profielschetsen zijn toegevoegd per 13 april 2010 aan het *Handboek Natuur- en Milieufederatie Flevoland*. Het functioneren van de bestuursleden wordt eenmaal per jaar geëvalueerd in een bestuursvergadering. Dit is de laatste bestuursvergadering van elk jaar.

De directie stelt jaarlijks een werkplan met begroting op, waarin onder meer de gewenste resultaten, begrote kosten en beoogde financiering per project zijn vastgelegd. Het bestuur toetst dit werkplan met begroting en stelt het vast.

Over de voortgang van het werkplan en de afzonderlijke projecten wordt conform de daarover gemaakte afspraken aan de partners en subsidieverstrekkers gerapporteerd. De directeur stelt een jaarrekening op conform de Richtlijn 650 Fondswervende instellingen. De accountant controleert deze en voorziet de jaarrekening van een goedkeurende accountantsverklaring. De accountant rapporteert aan het bestuur over de jaarlijkse accountantscontrole. Het bestuur toetst de jaarrekening en stelt deze vast.

De directie stelt jaarlijks een jaarverslag op dat overeenstemt met de jaarrekening. In het jaarverslag worden per project vastgelegd: de behaalde resultaten, de gerealiseerde producten, de gerealiseerde uren en kosten. Het jaarverslag bevat ook per project informatie over gerealiseerde financiering; d.w.z. subsidies en overige bijdragen. De inhoudelijke verslaglegging wordt samengevat in een populair jaarverslag (de Successenkrant), dat door geïnteresseerden kan worden opgevraagd of via de website www.nmfflevoland.nl is te downloaden.

Bij het opstellen van het jaarverslag wordt de werkwijze van de organisatie geëvalueerd en afspraken gemaakt over mogelijke verbeteringen van de aanpak in de toekomst.

Het bestuur en de Algemene Ledenvergadering stelt het jaarverslag vast.

Streven naar optimale relaties met belanghebbenden

In het werkplan wordt tevens vastgelegd op welke manier de milieufederatie de communicatie met haar belanghebbenden wil verbeteren. De milieufederatie zal zich blijven richten op beleidsbeïnvloeding via bestuurders en bedrijfsleven, maar wil zich daarnaast meer richten op een goede en efficiënte informatievoorziening aan een breed publiek; d.w.z. alle in natuur, milieu en landschap geïnteresseerde mensen.

De NMFF ondersteunt mensen, die zich willen informeren over en/of actief willen inzetten voor verbetering van hun eigen leefomgeving. NMFF vervult de functie van vraagbaak, aanspreekpunt en coördinator. NMFF beschikt over een breed netwerk aan contacten, die bij deze ondersteuning van dienst kunnen zijn.

Gerelateerd aan de doelstelling van de NMFF zijn belanghebbenden:

1. plaatselijke groepen en individuen, die zich inzetten voor natuur, milieu en landschap in Flevoland
2. beleidsmakers en beslissers in openbaar bestuur en bedrijfsleven, die invloed uitoefenen op het terrein van natuur, milieu en landschap in Flevoland
3. samenwerkingspartners (bijvoorbeeld IVN, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Landschapsbeheer, Het Flevo-Landschap; de lidorganisaties en andere organisaties die opkomen voor de belangen van natuur, milieu en landschap in Flevoland)
4. geïnteresseerden in natuur, milieu en landschap in Flevoland.

De informatievoorziening is erop gericht om de effectiviteit van de activiteiten van Natuur- en Milieufederatie Flevoland te vergroten. Voorbeelden in 2019 van de uitvoering van de publieksgerichte communicatiestrategie zijn:

- digitale nieuwsbrieven (2-wekelijks)– NMF Flevoland, 6 lokale duurzame communities.
- permanent overzicht van het totale 'groene' nieuws en activiteiten in Flevoland voor een breder publiek op www.nmfflevoland.nl, 6 lokale duurzame communities, www.mooiflevoland.nl.
- ondersteuning duurzame initiatieven: voor energiebesparing en duurzame energie-opwek (Energieeloket en Servicepunt Lokale Energie Initiatieven -SELF)
- sociale mediakanalen voor NMF Flevoland, Energieeloket Flevoland, MooiFlevoland en de 6 lokale duurzame communities (facebook, twitter)

Een ieder is vrij om inbreng te leveren en te reageren op onze activiteiten en het te voeren of gevoerde strategische en inhoudelijke beleid. Dat kan op verschillende manieren, maar onze website is daarvoor een goed platform. Mening, opvattingen of reacties worden zeer op prijs gesteld en worden in de reguliere werkprocessen van beleidsvorming en uitvoering meegenomen. Tot slot bestaat er voor belanghebbenden de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de milieufederatie, als zij het bijvoorbeeld niet eens zijn met de uitvoering van activiteiten of constateren dat er sprake is van inconsistente van beleid. Voor een correcte verwerking van de klachten is in 2005 de *Klachtenprocedure Natuur en Milieufederatie Flevoland* vastgesteld en opgenomen in het *Handboek Natuur en Milieufederatie Flevoland*. Deze is in 2020 herijkt en onderdeel geworden van de gezamenlijke gedragscode van de Natuur en Milieufederaties.

Bezoldiging en vergoedingenbeleid

De milieufederatie kent een arbeidsvoorwaardenbeleid dat zoveel mogelijk gerelateerd is aan het arbeidsvoorwaardenbeleid van de CAO-Welzijn. De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging en ontvangen alleen een beperkte vergoeding voor gemaakte onkosten (op basis van declaraties).

Vrijwilligersbeleid Natuur en Milieufederatie Flevoland

Sinds het bestaan van de milieufederatie zijn er altijd personen geweest, die zich belangeloos hebben ingezet voor de organisatie, vooral door middel van advisering over inhoudelijke en organisatorische zaken. NMFF waardeert de inzet en betrokkenheid van de vrijwilligers. Hun inzet is van groot belang voor onze doelstellingen.

De milieufederatie kent verschillende soorten vrijwilligers.

- Achterban

De leden van de actieve achterban bestaan uit leden van aangesloten organisaties en andere natuur- en milieugroepen in Flevoland en personen die zich individueel betrokken weten bij het werk van de milieufederatie. De milieufederatie ziet het als één van haar belangrijkste taken om deze vrijwilligers actief te ondersteunen. Zij doet dit door middel van het verstrekken van informatie, advisering, het organiseren van activiteiten en het verstrekken van voorlichtingsmateriaal.

- Incidentele vrijwilligers en onbezoldigde medewerkers

Op de verschillende werkterreinen van de milieufederatie zijn medewerkers actief (geweest) die hun werk onbezoldigd verrichten. Ook de bestuursleden van NMFF worden tot deze categorie gerekend. NMFF vergoedt eventuele onkosten, die deze vrijwilligers maken voor het uitvoeren van hun werk ten behoeve van de organisatie. Voor de vrijwilligers die het werk vanuit ons kantoor verrichten is de aansprakelijkheidsverzekering van de organisatie van toepassing.

NMFF stelt zich ten doel de betrokkenheid van vrijwilligers in stand te houden en uit te breiden naar een zo groot mogelijke groep mensen. Het in stand houden en vergroten van de betrokkenheid wordt door de milieufederatie gedaan:

- met inachtneming van het door het bestuur vastgestelde beleid en
- op voorwaarde dat de betrokkenheid van de vrijwilligers de onafhankelijke positie van NMFF niet belemmert.

Bijlage 4 Impactmeting NMFF

Impact van De Natuur en Milieufederatie Flevoland Facts & Figures 2020

Impact van De Natuur en Milieufederaties Insights 2020

1.128 aangesloten
lokale groepen en organisaties

80.590 bezoekers
aan de 427 gezamenlijke
activiteiten

913.995 mensen
online bereikt en bijna
4000 keer in de media

23.969 adviezen
gegeven aan burgers en
lokale organisaties

171 netwerken
opgezet, aan 435 netwerken
deelnemen

**1.078 maatschappelijke
initiatieven**
ondersteund en 485 initiatieven
helpen opstarten

572 bedrijven advies gegeven
over duurzame bedrijfsvoering

169 bedrijven
helpen verduurzamen

1.311 bedrijven
begeleid gegeven tot een breed netwerk
voor kennisuitwisseling over duurzaamheid

Bij 694 beleidsontwikkeltrajecten
beoordelen en hierbij 260 organisaties
vertegenwoordigd

240 zienswijzen ingediend

190 concrete plannen
voor beleidsuitvoering ontwikkeld
waarvan 51% in praktijk gebracht

Bijlage 6 Jaarrekening 2020

Bijlage 7 Begroting 2021

**Financieel jaarverslag 2020
Vereniging Natuur &
Milieufederatie Flevoland
te Lelystad**

**Rapport inzake het
Financieel jaarverslag
2020 van Natuur en -
Milieufederatie
Flevoland te Lelystad**

Inhoudsopgave.

Blz.

ALGEMEEN

3

Algemeen

JAARREKENING

Balans per 31 december 2020

4

Staat van Baten en Lasten over 2020

6

Kasstroomoverzicht 2020

7

Algemene toelichting incl. waarderingsgrondslagen

8

Toelichting op de balans per 31 december 2020

9

Toelichting op de staat van Baten en Lasten over 2020

13

OVERIGE GEGEVENS

Resultaatbestemming

20

Controleverklaring

BIJLAGEN:

1. Analyse resultaat t.o.v. begroting 2020
2. Ontvangen projectsubsidies Stichting Natuur- en Milieufederaties 2020
3. Uren overzicht Provinciale subsidie

Algemeen.

In 2010 is de Vereniging Natuur & Milieu Flevoland veranderd in de naam:

Vereniging Natuur & Milieufederatie Flevoland.

Doel.

De vereniging heeft tot doel de bevordering van een juist beleid ten aanzien van milieu, natuur en landschap, in het bijzonder van de Provincie Flevoland en zonodig daar buiten; dit alles in de meest ruime zin.

De vereniging tracht dit doel te bereiken onder meer door:

- het beoordelen en het beïnvloeden van het beleid van diverse overheden, instanties en groepen op het gebied van milieu, natuur en landschap;
- het activeren van de publieke opinie ten aanzien van de hiervoor genoemde zaken;
- het bevorderen van milieubewust gedrag door educatie, voorlichting en informatie;
- gebruik te maken van alle overige wettige middelen.

Administratie & accountantscontrole.

De financiële administratie 2020 is gevoerd door het administratiekantoor Van Tunen & Partners. De salarisadministratie is door Van Tunen & Partners te Heemskerk uitgevoerd. De jaarrekening is ingericht volgens RJ 650. Dit betreft de richtlijn voor de verslaggevingseisen van fondsenwervendeorganisaties. De controleverklaring is bij de jaarrekening opgenomen.

Samenstelling bestuur.

Het bestuur van de vereniging per 31 december 2020 als volgt samengesteld:

- de heer P. Cassé	Voorzitter
- de heer W. Boers	Secretaris
- de heer A. Robers	Penningmeester
- mevrouw A. de Vries	Lid

JAARREKENING

Bedragen in €**Balans**

Activa

31-12-2020**31-12-2019****Vaste activa**

Materiële vaste activa

13.523

10.004

Vlottende activa

Debiteuren

6.278

105.524

Overlopende activa

185.35880.412

191.636

185.936

Liquide middelen

634.677

457.621

Totaal839.836653.561

Per 31 december 2020

Passiva

31-12-2020

31-12-2019

Reserves

Continuïteitsreserve 326.718

255.894

Bestemmingsreserves 317.461

301.006

644.179

556.900

Kortlopende schulden

Crediteuren 24.298

23.919

Overige overlopende passiva 171.359

72.743

195.657

96.662

Totaal

839.836

653.561

Staat van Baten en Lasten

Bedragen in €

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Baten van particulieren	17	250	10
Baten van bedrijven	750	250	725
Baten van subsidies van overheden	764.034	631.782	707.329
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	171.572	162.000	166.125
Baten van andere organisaties zonder winststreven	7.081	9.700	14.100
Som van de geworven baten	943.454	803.982	888.289
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	0	5.000	450
Overige baten	0	100	58
TOTAAL BATEN	943.454	809.082	888.797
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Programma Reguliere Taken	51.578	38.318	27.462
Programma Energieneutraal Flevoland	562.523	388.364	151.607
Programma Curculair Flevoland	183.337	258.728	32.604
Programma Rijke natuur en mooi Flevoland	58.736	104.455	558.766
Totaal besteed aan doelstellingen	856.175	789.865	770.440
Kosten werving baten	0	0	0
Kosten beheer & Administratie	0	0	0
TOTAAL LASTEN	856.175	789.865	770.440
RESULTAAT	87.279	19.217	118.357

De Natuur- en Milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van Goede doelen Nederland. De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de toelichting lastenverdeling, maar worden in de Staat van Baten en Lasten volledig toegerekend aan de doelstellingen.

Resultaat is toegevoegd/onttrokken aan:

Bestemmingsreserves	16.455	19.217	69.739
Continuïteitsreserve algemeen	70.824	0	48.618
Egalisatiereserve Provinciale subsidie		0	0
	87.279	19.217	118.357

Kasstroomoverzicht 2020
Bedragen in €

	31 december 2020	31 december 2019
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	87.279	118.357
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	3.558	2.497
- mutaties reserves	0	0
- mutaties voorzieningen	0	0
	3.558	2.497
Veranderingen in vlottende middelen:		
- voorraden	0	0
- mutatie vorderingen en overlopende activa	-5.700	-6.643
- mutatie kortlopende schulden	98.995	-19.070
	93.295	-25.713
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	184.132	95.141
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-7.076	-5.466
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0
Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-7.076	-5.466
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0
Overige mutaties eigen vermogen	0	0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Mutatie Liquide Middelen	177.056	89.675

Liquide Middelen

	31-12-2019	31-12-2020	Mutatie
ASN Bank	168.857	368.901	200.044
ING-bank, Girorekening	15.036	67.195	52.159
ING-bank, Spaarrekening	273.728	198.581	-75.147
Totaal	457.621	634.677	177.056

Algemene toelichting.

Algemeen.

De meerjarenraming en het werkplan 2020, zoals ingediend bij de Provincie Flevoland, zijn richtinggevend geweest voor de indeling naar de verschillende doelstellingen in deze jaarrekening.

De staat van baten en lasten 2020 sluit met een positief saldo van € 87.279 ten opzichte van een begroot voordelig saldo van € 19.217. Voor een analyse wordt verwezen naar bijlage 1.

Voor de provinciale subsidie wordt de Algemene Subsidie Verordening van de provincie Flevoland gevolgd.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva.

1. Algemene grondslagen.

De jaarrekening 2020 is opgesteld volgens de verslaggevingrichtlijnen die gesteld worden aan fondsenwervende organisaties. De cijfers uit de jaarrekening 2019 en de begroting 2020 zijn als vergelijkende cijfers in de jaarrekening opgenomen.

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten. De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

2. Materiële vaste activa.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De afschrijvingstermijnen zijn:

- automatisering 5 jaar.
- kantoormeubilair 10 jaar.

3. Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

4. Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

5. Kortlopende schulden

De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten bestaan uit contributies, giften, collecten, nalatenschappen, opbrengsten uit activiteiten en de overige baten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de vermelde waarderingsgrondslagen. De baten worden verantwoord in het jaar waarin deze ontstaan. De lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De subsidieopbrengsten worden opgenomen overeenkomstig de toegezegde subsidie door de Provincie Flevoland en overige subsidiënten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting op de balans per 31 december 2020
Bedragen in €

Activa

Materiële vaste activa	<u>Inventaris</u>	<u>Automatisering</u>	<u>Totaal</u>
Aanschafwaarde 1 januari 2020	37.879	51.963	89.842
Cumulatieve afschrijvingen 1 januari	37.879	41.959	79.838
Boekwaarde 1 januari 2020	<u>0</u>	<u>10.004</u>	<u>10.004</u>
Investeringen boekjaar	0	7.076	7.076
Afschrijvingen boekjaar	0	3.558	3.558
Mutaties boekjaar	<u>0</u>	<u>3.519</u>	<u>3.519</u>
Aanschafwaarde 31 december 2019	37.879	59.040	96.919
Cumulatieve afschrijvingen	37.879	45.517	83.396
Boekwaarde 31 december 2019	<u>0</u>	<u>13.523</u>	<u>13.523</u>

Vorderingen en overlopende activa

31-12-2020

31-12-2019

Debiteuren

Debiteuren	6.378	105.624
Stichting De Natuur- en Milieufederaties	0	0
Voorziening	<u>-100</u>	<u>-100</u>
Stand per 31 december	<u>6.278</u>	<u>105.524</u>

De voorziening wordt bepaald op basis van individuele beoordeling.

Overlopende activa

Vooruitbetaalde posten	8.940	7.813
Nog te ontvangen bedragen	16.617	72.599
Nog te ontvangen subsidies	<u>159.801</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>185.358</u>	<u>80.412</u>

Totaal vorderingen en overlopende activa

191.636

185.936

Liquide middelen

31-12-2020

31-12-2019

ASN Bank	368.901	168.857
ING-bank, betaalrekening	67.195	15.036
ING-bank, spaarrekening	<u>198.581</u>	<u>273.728</u>
Stand per 31 december	<u>634.677</u>	<u>457.621</u>

De liquide middelen zijn ter vrije besteding van de instelling met uitzondering van de afgegeven bankgarantie van € 3.483 ten behoeve van de huur.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Bedragen in €

<u>Passiva</u>	31-12-2020	31-12-2019
Reserves		
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	255.894	207.276
Resultaatbestemming toevoeging	<u>70.824</u>	<u>48.618</u>
Stand per 31 december	<u><u>326.718</u></u>	<u><u>255.894</u></u>

De continuïteitsreserve bedraagt ongeveer 33% van de jaarlijkse vaste lasten, welke wordt voorgeschreven door de koepelorganisatie de Natuur en Milieufederaties.

Bestemmingsreserves

Reserve financiering activa bedrijfsvoering

Stand per 1 januari	10.004	265
Resultaatbestemming, onttrekking/toevoeging	<u>3.519</u>	<u>9.739</u>
Stand per 31 december	<u><u>13.523</u></u>	<u><u>10.004</u></u>

De reserve financiering activa bedrijfsvoering is gelijk aan de boekwaarde van de materiële vaste activa.

<u>Reserve duurzaamheidsknooppunten Flevoland</u>	31-12-2020	31-12-2019
Stand per 1 januari	69.451	59.451
Resultaatbestemming, onttrekking/toevoeging	<u>0</u>	<u>10.000</u>
Stand per 31 december	<u><u>69.451</u></u>	<u><u>69.451</u></u>

Deze reserve is gevormd voor activiteiten in de komende jaren ten behoeve van duurzaamheidsknooppunten in diverse gemeenten in Flevoland (Noordoostpolder, Almere, Urk, Zeewolden, Dronten en Lelystad)

Toelichting op de balans per 31 december 2020

<u>Reserve Mooi Flevoland.nl</u>	31-12-2020	31-12-2019
Stand per 1 januari	21.333	11.333
Resultaatbestemming, onttrekking/toevoeging	<u>12.936</u>	<u>10.000</u>
Stand per 31 december	<u><u>34.269</u></u>	<u><u>21.333</u></u>

Deze reserve is gevormd voor de continuering van het Natuurbeleef-platform Mooi Flevoland.nl waarvoor de komende jaren nog diverse activiteiten en onderhoud voor gepleegd worden.

<u>Reserve Energieloket Flevoland</u>	31-12-2020	31-12-2019
Stand per 1 januari	95.540	75.540
Resultaatbestemming toevoeging		20.000
Resultaatbestemming onttrekking	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u><u>95.540</u></u>	<u><u>95.540</u></u>

Deze bestemmingsreserve is gevormd om de komende jaren de kosten ten behoeve van het energieloket Flevoland te dekken.

<u>Reserve Duurzaamheidswinkel Lelystad</u>	31-12-2020	31-12-2019
Stand per 1 januari	42.171	32.171
Resultaatbestemming, onttrekking / toevoeging	<u>0</u>	<u>10.000</u>
Stand per 31 december	<u><u>42.171</u></u>	<u><u>42.171</u></u>

In 2014 is de duurzaamheidswinkel in Lelystad opgericht.

Deze reserve is gevormd om de exploitatie van de duurzaamheidswinkel in de komende jaren te garanderen.

<u>Reserve campagne "ontdek je lekje"</u>	31-12-2020	31-12-2019
Stand per 1 januari	62.507	52.507
Resultaatbestemming, onttrekking / toevoeging	<u>0</u>	<u>10.000</u>
Stand per 31 december	<u><u>62.507</u></u>	<u><u>62.507</u></u>

Ook in 2020 wordt er weer een "Energie campagne" uitgevoerd in het kader van de campagne Energierekening omlaag, woonwaarde omhoog. Voor de kosten die eventueel niet gesponsord kunnen worden heeft het bestuur besloten een reserve te vormen.

Totaal bestemmingsreserves	<u>317.461</u>	<u>301.006</u>
-----------------------------------	-----------------------	-----------------------

Kortlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
-----------------------------	-------------------	-------------------

Overige schulden en overlopende passiva

Transitievergoeding	0	0
---------------------	---	---

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Nog te besteden subsidies	87.749	1.017
Terug te betalen subsidies	1.000	
Te betalen BTW	6.344	1.447
Te betalen loonbelasting	31.285	23.605
Reservering vakantiedagen	8.831	5.796
Reservering vakantietoeslag	17.865	14.726
Nog te betalen declaraties personeel	0	573
Af te dragen pensioenpremies	1.517	622
Overige transitorische posten	<u>16.768</u>	<u>24.957</u>
Totaal	<u>171.359</u>	<u>72.743</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

- huur gebouwen Voor Botter 11-47 te Lelystad geldt een huurovereenkomst die jaarlijks op 1 juli met 1 jaar stilzwijgend wordt verlengd, met een opzegtermijn van 6 maanden. De huurverplichting voor het jaar 2021 is € 26.923 inclusief servicekosten.

De gebruiksvergoeding voor Stadhuisplein 51 is per 1 januari 2014 ingegaan, met een opzegtermijn van 2 maanden

Dit bedrag bedraagt m.i.v. 1 januari 2015, € 677,78 per maand en is tot op heden niet aangepast.

Ten behoeve van de huurovereenkomst voor Botter 11-47 is door de ING een bankgarantie afgegeven van € 3.483.

Er zijn enkele operationele overeenkomsten t.a.v. beveiliging en syteembeheer.

Niet in de balans opgenomen rechten

Toelichting op de Staat van Baten en lasten over 2020

Bedragen in €

Verdeling kosten naar bestemming.

	Doelstelling				Beheer & Admin.	Totaal 2020	Begroting 2020	Totaal 2019
	A	B	C	D				
in % van het totaal	7,1%	58,0%	15,4%	7,5%	11,9%			
Personeelskosten	38.933	316.570	84.269	41.013	64.701	545.487	459.500	415.538
Huisvestingskosten	2.093	17.017	4.530	2.205	3.478	29.322	31.000	28.100
Kantoorkosten	0	0	0	0	8.144	8.144	33.750	8.950
Automatiseringskosten	391	3.179	846	412	650	5.477	13.000	5.037
Kopieerkosten/drukwerk	140	1.137	303	147	232	1.960	7.000	3.107
Algemene kosten	0	0	0	0	42.611	42.611	50.115	34.510
Afschrijvingskosten	0	0	0	0	3.558	3.558	1.750	2.497
Financieringskosten	0	0	0	0	387	387	250	270
Totaal uitvoeringskosten	41.556	337.903	89.948	43.777	123.761	636.946	596.365	498.009
Verdeling Beheer & administratie	8,1%	65,8%	17,5%	8,5%		513,185	excl. kosten B&A	
	10.022	81.490	21.692	10.557	-123.761	0		
Projectkosten	0	143.130	71.697	4.402	0	219.229	193.500	272.431
Totale kosten	51.578	562.523	183.337	58.736	0	866.175		
Verdeling Begroting 2020	38.318	388.364	258.728	104.455	0		789.865	
Verdeling Jaarrekening 2019	27.462	161.607	32.604	558.766	0			770.440

A = Programma Reguliere Taken
B = Energieneutraal Flevoland
C = Circulair Flevoland
D = Rijke natuur en mooi Flevoland

Kostentoerekening

De kosten worden aan de doelstellingen toegerekend op basis van de urenregistratie

Kengetallen

% kosten eigen fondsenwerving ten opzichte van baten uit eigen fondsenwerving = 0% (2019: 0%) De CBF-richtlijnen geven een norm aan van maximaal 25%.

% besteed aan de doelstellingen ten opzichte van totale lasten (voor verdeling Beheer & Administratie) = 88,6% (2019: 85,1%)

% kosten Beheer & Administratie (voor verdeling) ten opzichte van totale kosten = 14,6% (2019: 14,9%) De norm is vastgesteld op maximaal 35 %.

	Werkelijk 2020		Begroting 2020		Werkelijk 2019	
Aantal FTE per 31 december		8,92 FTE		6,22 FTE		6,98 FTE
Totaal bezoldiging bestuurders en toezichhouders	€	0	€	0	€	0
Leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en toezichhouders	€	0	€	0	€	0

Toelichting op de Staat van Baten en lasten over 2020**Bedragen in €**

Omschrijving	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
<u>Baten</u>			
Baten van particulieren			
Donaties	17	250	10
	<u>17</u>	<u>250</u>	<u>10</u>
Baten van bedrijven			
Contributies lidorganisaties	750	250	725
	<u>750</u>	<u>250</u>	<u>725</u>
Baten van subsidies van overheden			
Subsidie Provincie Flevoland	170.784	172.369	167.272
Projectsubsidies Provincie Flevoland	155.771	220.000	316.683
Gemeente Dronten	177.440	62.177	96.229
Gemeente Lelystad	87.978	85.059	77.304
Gemeente Zeewolde	120.661	62.177	49.841
Gemeente Noordoostpolder	0	30.000	0
Gemeente Urk	53.221		
Rijksdienst Ondernemend Nederland	-1.822	0	0
	<u>764.034</u>	<u>631.782</u>	<u>707.329</u>
Totaal	<u>764.034</u>	<u>631.782</u>	<u>707.329</u>
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven			
Bijdrage Fedratie	118.000	118.000	118.000
Projecten	53.572	44.000	48.125
	<u>171.572</u>	<u>162.000</u>	<u>166.125</u>
Totaal	<u>171.572</u>	<u>162.000</u>	<u>166.125</u>
Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Natuurmonumenten	4.850	4.850	0
Flevolandschappen	2.231	4.850	0
RVO	0	0	10.500
SME	0	0	3.600
Overige baten	0	0	0
	<u>7.081</u>	<u>9.700</u>	<u>14.100</u>
Totaal	<u>7.081</u>	<u>9.700</u>	<u>14.100</u>

Toelichting op de Staat van Baten en lasten over 2020**Bedragen in €**

Omschrijving	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten			
Gebruik duurzaamheidswinkel	0	5.000	450
Totaal	0	5.000	450
Overige baten			
Rente baten	0	100	58
Totaal	0	100	58
<u>Lasten</u>			
Personeelskosten			
Salariskosten	421.332	343.000	315.359
Sociale lasten en pensioenpremie	113.944	84.000	79.698
Reiskosten	8.597	8.500	10.151
Deskundigheidsbevordering	0	5.000	0
Ziekteverzuimverzekering	14.079	15.000	8.676
Uitkering ziekengeld	-19.163	0	0
Overige personeelskosten	6.698	4.000	1.654
Totaal	545.487	459.500	415.538

Bezoldiging directie**Algemeen directeur****Dienstverband**

Aard	Vast contract	Vast contract
Aantal uren fulltime	36	36
Parttime percentage	88,89%	88,89%
Periode	1-1-2020 / 31-12-2020	1-1-2019 / 31-12-2019
Bezoldiging		
Bruto salaris	67.883	65.394
Vakantiegeld	5.302	5.060
Eindejaarsuitkering	6.158	5.933
Totaal jaarinkomen 2020 resp. 2019	79.343	76.386
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	8.136	8.080
Overige lasten en vergoedingen	8.136	8.080
Totale bezoldiging 2020 resp. 2019	87.478	84.466

Er zijn aan de directie geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.
Het bruto salaris is conform CAO-Welzijn schaal 13 trede 13.

Het bestuur bepaald het beloningsbeleid, de hoogte van het loon en andere vergoedingen voor de directie. NMFF volgt de CAO Sociaal Werk. Wat betreft de beloning van de directie volgt NMFF de Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht. Deze regeling geeft een maximumnorm voor het jaarinkomen, die past bij de zwaarte van de functie, bij de omvang van de organisatie, de complexiteit van de organisatie, de organisatorische context en het directiemodel.

In april 2021 beoordeelde het bestuur de zwaarte van de functie van de directeur bij NMFF. Dit leidde conform de methodiek van Regeling beloning directeuren van goede doelen tot een BSD-score (Basis Score voor Directiefuncties) van 405 punten. Volgens de bovengenoemde regeling, zoals die gold per 1 januari 2020, (1 FTE/12 maanden, is het bijbehorende jaarinkomen voor de directeur maximaal € 111.735. Het salaris van de directeur valt binnen de Goede-Doelen norm voor directiebeloning (zie bovenstaande tabel bij de regel jaarinkomen), rekening houdend met de deeltijdsfactor.

Naast de maximering van het jaarinkomen geldt ook een absoluut maximum voor de volgende beloningscomponenten samen: jaarinkomen, belaste vergoedingen/bijtellings. Werkgeversbijdrage pensioenen, overige beloningen op termijn. Dit maximum bedraagt per 1 januari 2020 € 201.000.

Het bestuur ontvangt voor haar inzet geen bezoldiging.

Toelichting op de Staat van Baten en lasten over 2020**Bedragen in €**

Omschrijving	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Huisvestingskosten			
Huur & servicekosten	26.313	27.000	26.318
Schoonmaakkosten	2.341	3.000	944
Overige huisvestingskosten	668	1.000	838
Totaal	29.322	31.000	28.100
Kantoorkosten			
Onderhoud inventaris	140	500	310
Telefoonkosten	4.375	7.000	5.818
Porti	372	1.000	-264
Kantoorbenodigdheden	1.976	1.000	669
Documentatie en vakliteratuur	885	2.000	1.225
Huishoudelijke kosten	342	1.500	936
Communicatie	0	20.000	0
Overige kantoorkosten	54	750	256
Subtotaal	8.144	33.750	8.950
Automatiseringskosten	5.477	13.000	5.037
Drukwerk en kopieerkosten	1.960	7.000	3.107
Totaal	15.581	53.750	17.094

De communicatiekosten zijn nihil omdat er meer projectfinanciering was voor communicatie.

Toelichting op de Staat van Baten en lasten over 2020**Bedragen in €**

Omschrijving	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Algemene kosten			
CBF aanvraag/organisatiekosten	2.196	2.100	2.067
Contributie MO-groep/KvK	2.224	4.500	2.135
Mutatie voorziening debiteuren	0	0	450
Overige organisatiekosten	2.625	2.000	496
<i>Subtotaal</i>	<u>7.045</u>	<u>8.600</u>	<u>5.148</u>
Bestuurs- en representatiekosten	270	750	509
Accountants- en administratiekosten	35.296	35.000	28.853
Ledenvergadering	0	765	0
(Juridische) advieskosten	0	5.000	0
Totaal	<u>42.611</u>	<u>50.115</u>	<u>34.510</u>
De accountants- en administratiekosten zijn hoger doordat het administratiekantoor de taken van de zieke medewerker die belast is met de boekhouding heeft overgenomen.			
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingskosten inventaris	0	0	0
Afschrijvingskosten automatisering	3.558	1.750	2.497
Totaal	<u>3.558</u>	<u>1.750</u>	<u>2.497</u>
Financieringskosten			
Bankkosten	<u>387</u>	<u>250</u>	<u>270</u>
Totaal	<u>387</u>	<u>250</u>	<u>270</u>

OVERIGE GEGEVENS

Overige gegevens

Bedragen in €

Resultaatbestemming

Het resultaat is als volgt toegevoegd/onttrokken aan de reserves en fondsen:

Continuïteitsreserve	70.824
Reserve financiering activa bedrijfsvoering	3.519
Reserve duurzaamheidsknooppunten Flevoland	0
Reserve Mooi Flevoland.nl	12.936
Reserve Energieloket Flevoland	0
Reserve Duurzaamheidswinkel Lelystad	0
Reserve campagne "Ontdek je lekje"	0
	87.279

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na balansdatum 31 december 2020 geen gebeurtenissen voorgedaan welke in deze jaarrekening zijn te vermelden.

BIJLAGEN

Analyse resultaat t.o.v. begroting 2020**Bijlage 1.****Bedragen in €**

Omschrijving	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Voordelig	Nadelig
<u>Baten</u>				
Baten van particulieren	17	250	0	233
Baten van bedrijven	750	250	500	0
Baten van subsidies van overheden	764.034	631.782	132.252	0
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	171.572	162.000	9.572	0
Baten van andere organisaties zonder winststreven	7.081	9.700	0	2.619
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	0	5.000	0	5.000
Overige baten	0	100	0	100
Totaal baten	<u>943.454</u>	<u>809.082</u>	<u>142.324</u>	<u>7.952</u>
<u>Lasten</u>				
Personeelskosten	545.487	459.500	0	85.987
Huisvestingskosten	29.322	31.000	1.678	0
Kantoorkosten	15.581	53.750	38.169	0
Algemene kosten incl. financieringskosten	42.998	50.365	7.367	0
Afschrijvingskosten	3.558	1.750	0	1.808
Projectkosten	219.229	193.500	0	25.729
Totaal	<u>856.175</u>	<u>789.865</u>	<u>47.214</u>	<u>113.524</u>
Resultaat	<u>87.279</u>	<u>19.217</u>	<u>189.538</u>	<u>121.476</u>

Het positieve resultaat is als volgt te verklaren:

Hogere baten dan begroot	142.324	
Lagere lasten dan begroot	<u>47.214</u>	189.538
Lagere baten dan begroot	7.952	
Hogere lasten dan begroot	<u>113.524</u>	121.476
Saldo voordelig ten opzichte van de begroting		<u>68.062</u>

Het voordelig saldo ten opzichte van de begroting 2020 wordt in bovenstaande analyse cijfermatig toegelicht. Bij een nadere analyse kan nog het volgende worden opgemerkt:

De totale baten zijn € 142.324 hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaak zijn de baten van subsidies van overheden.

De kantoorkosten zijn lager dan begroot door de niet uitgegeven communicatiekosten welke begroot waren op € 20.000. De belangrijkste oorzaak is dat er meer projectfinanciering was voor communicatie. Tevens zijn er minder uitgaven geweest voor de automatisering en drukwerk.

De kantoorkosten zijn lager dan begroot door de niet uitgegeven communicatiekosten welke begroot waren op € 20.000. De belangrijkste oorzaak is dat er meer projectfinanciering was voor communicatie. Tevens zijn er minder uitgaven geweest voor de automatisering en drukwerk.

De projectkosten zijn € 25.729 hoger dan begroot, dit komt doordat de communicatiekosten gefinancierd zijn door subsidies.

De personeelskosten zijn € 85.987 hoger dan begroot, dit komt doordat er meer personeel in dienst is in 2020.

